National Library
Bibliothèque Nationale
NEWSPAPER
JOURNAL DES

Brs/c/2912

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, SEPT. 10, 1986.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 37 SESTDIENA, 1986. GADA 13. SEPTEMBRIS 36. GADS SATURDAY, SEPTEMBER 13, 1986.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1.25 DOL.

Latviešu valodu latviešu bērniem

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Šogad mūsu politiskās un sabiedriskās aktīvitātes neapsīka arī vasaras mēnešos. Latviešu dienas Vatikānā, lielie Dziesmu svētki Toronto, Daugavas Vanagu Globālās dienas Freiburgā, Dziesmu dienas Anglijā, Sabiedriskā institūta spāņu svētki Minsterē, mācītāju konferences, teoloģijas kursi, rosība Gaŗezerā, 2x2 un 3x3 pasākumi un bērnu nometnes lielāko latviešu draudžu īpašumos.

Mēs nedarītu nevienam pāri, ja šo uzskaiti sāktu ar bērnu nometņu pieminēšanu, jo manuprāt mēs pārāk maz aizvadītos gados esam novērtējuši to nozīmi.

Diemžēl, jākonstatē, ka zināmu atslābumu pārdzīvo mūsu centrālās organizācijas, Pasaules Brīvo Latviešu Apvienību ieskaitot. Tām nebūtu jāveltī tik daudz laika ar illūzoriem sapņiem par panākumiem, piedaloties starptautiskās konferencēs vai nu Ženēvā vai Vīnē, kur pie galda sēž arī mūsu vislielākais ienaidnieks Kremlis. Tieši Latviešu Pasaules apvienībai vajadzētu celt trauksmi par latviešu jaunatnes saglabāšanu savai tautai. Manuprāt par vēlu ir atrast nelielu jauniešu kontingentu, lai tiem uz ātru roku radītās gaismas pilīs ielietu latvisko ideoloģiju un valodu kā ar kaŗoti mutē. Ir jārada stratēģija, kā glābt gandrīz jau izlieto ūdeni. Nekādā gadījumā mūsu centrālie iestādījumi nedrīkst pārvērsties par birokratijas perēkļiem, no kuŗiem velti gaidīt jaunas idejas un mudinājumus.

Igauņu ierosināto 23. augusta Melnās lentes dienu mēs šajā kontinentā atbalstījām vairāk nekā citas apspiestās tautas, pašus igauņus un lietuviešus ieskaitot. Un tomēr varēja darīt vēl vairāk. Tā pazīstamais Kanadas poļu sabiedriskais darbinieks Kriss Korvins-Kužinskijs, pateicoties visiem šā gada demonstrācijas dalībniekiem, aicina, lai nākamā gada 23. augustā katrs demonstrants sev ņemtu līdz piecas jaunas balsis, kas atgādinātu pasaulei Hitlera un Staļina noziedzīgo sadarbību 2. Pasaules kaŗa priekšvakarā.

Diemžēl, mūsu pārstāvji rīcības komitejā nepaspēja informēt par 23. augustu visas draudzes un biedrības. Varētu jautāt, kādēļ šajā akcijā neaicināja piedalīties arī archibīskapu A. Lūsi un mūsu garīdzniecību. Varbūt tas notika pārāk īsajā priekšdarbu veikšanas ietekmē. Darba darītājiem kļūmes jāpiedod. Mēs tomēr varam jautāt, kādēļ Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība nelika lietā savu administrātīvo aparātu, lai Melnās lentes dienu latvieši atzīmētu

(Turpinājums 20. lp.)

Brāļu kapos Ņujorkas Katskiļos. Kapu svētki notika 17. augustā. Dievkalpojumu vadīja māc. Richards Zariņš. Attēlā Latviešu kaŗa invalidu apvienības karogi un goda sardze. Attēlā no kr. Ādolfs Hartmanis, Kārlis Širmelis un Alberts Gurtiņš. Foto J. Liģers.

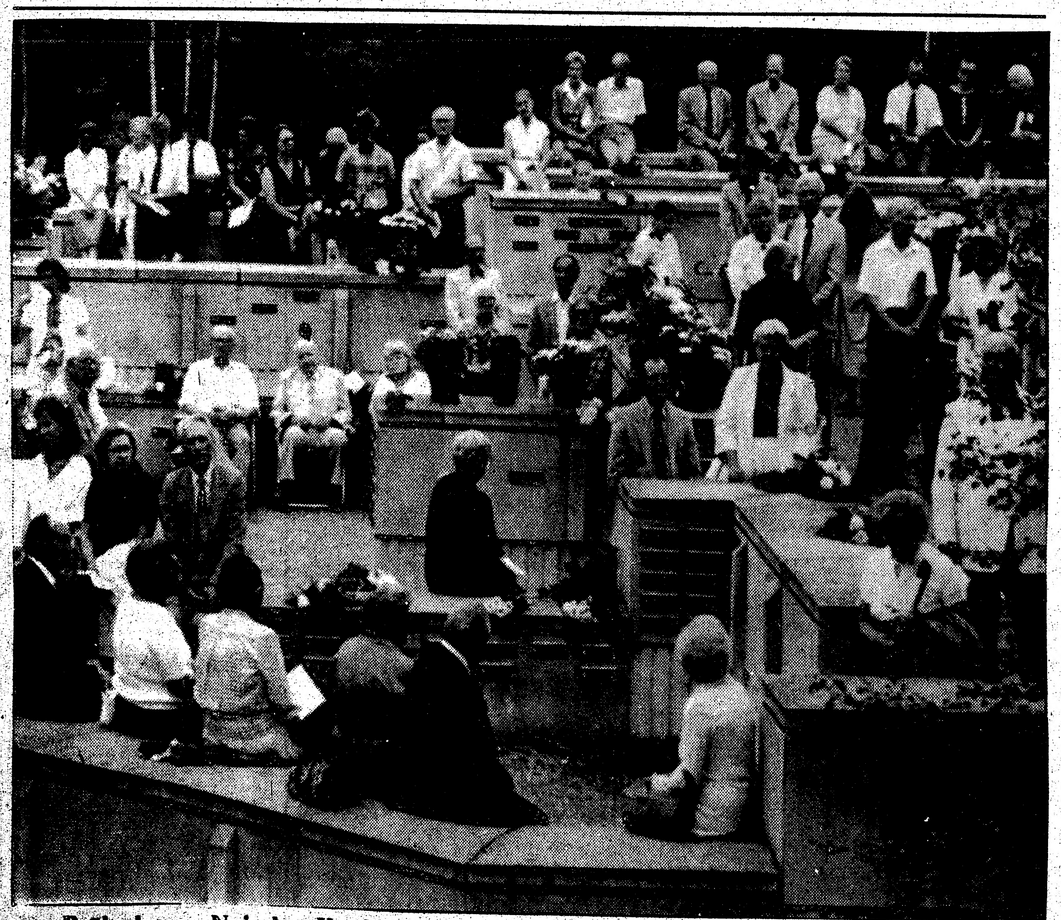

Brāļu kapos Ņujorkas Katskiļos Kapu svētku dievkalpojumā bija ap 400 dievlūdzēju. Attēlā daļa no Kapu svētku apmeklētājiem pie savu piederīgo urnu novietnēm, klausoties dievkalpojumu, kuŗu ar mežraga solo kuplināja M. Ravins. Ērģelnieks bija Māris Kristapsons. Māc. R. Zariņš iesvētīja 29 aizgājēju urnas un kapu plāksnes.

Foto J. Liģers.

Jauns diplomātisks darbinieks Vašingtonas sūtniecībā

Jau gadiem sūtniecība Vašingtonā meklēja ceļus, kā nodrošināt tās darbību pēc tagadējo — Latvijas neatkarības laika — diplomātu aiziešanas viena vai otra iemesla dēļ. Šāda iespēja radās, kad ASV ārlietu ministrija pirms vairākiem gadiem atviegloja noteikumus, uz kādiem tā dod savu akceptu jaunu darbinieku iecelšanai Baltijas valstu pārstāvībās diplomātu rangā. Ir atkritusi prasība, ka par tādiem var iecelt vienīgi personas, kas savas valsts diplomātiskajā dienestā bijušas pirms 1940. g. 17. jūnija. Izmantojot jaunos noteikumus, Vašingtonas sūtniecības un Latvijas diplomātiskā dienesta vadītājs Dr. A. Dinbergs par sūtniecības Vašingtonā 2. sekretāru iecēlis latviešu vidējās paaudzes pārstāvi Jāni Lūsi.

Jaunais latviešu diplomāts dzimis 1945. g. 2. jūnijā Mengersgereutā, Vācijā, archibīskapa Arnolda Lūša ģimenē. Kopš 1949. gada Toronto, Kanadā, kur vadījis skolas un studiju gadus, Toronto universitātē iegūstot inženieŗa-ķīmijas magistra gradu. Kopš 1973. g. strādājis krāsvielu rūpniecības uzņēmumos Kanadā, pārraugot pētniecības darbu un ražošanas procesus. Studiju laikā vienu vasaru bijis apmaiņas students Holandē. Sakarā ar darba pienākumiem bieži ceļojis pa Kanadu, ASV un Eiropu.

Studentu gados Jānis Lūsis strādājis Toronto Sv. Jāņa draudzes vasaras nometnē Saulainē. Studentu korporācijas Latvia filistrs un Ontario provinces inženieŗu apvienības biedrs. Precējies ar Māru Gugānu.

Jaunais latviešu diplomāts stājas darbā septembŗa sākumā.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1986. GADA 13. SEPTEMBRIS, 37. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

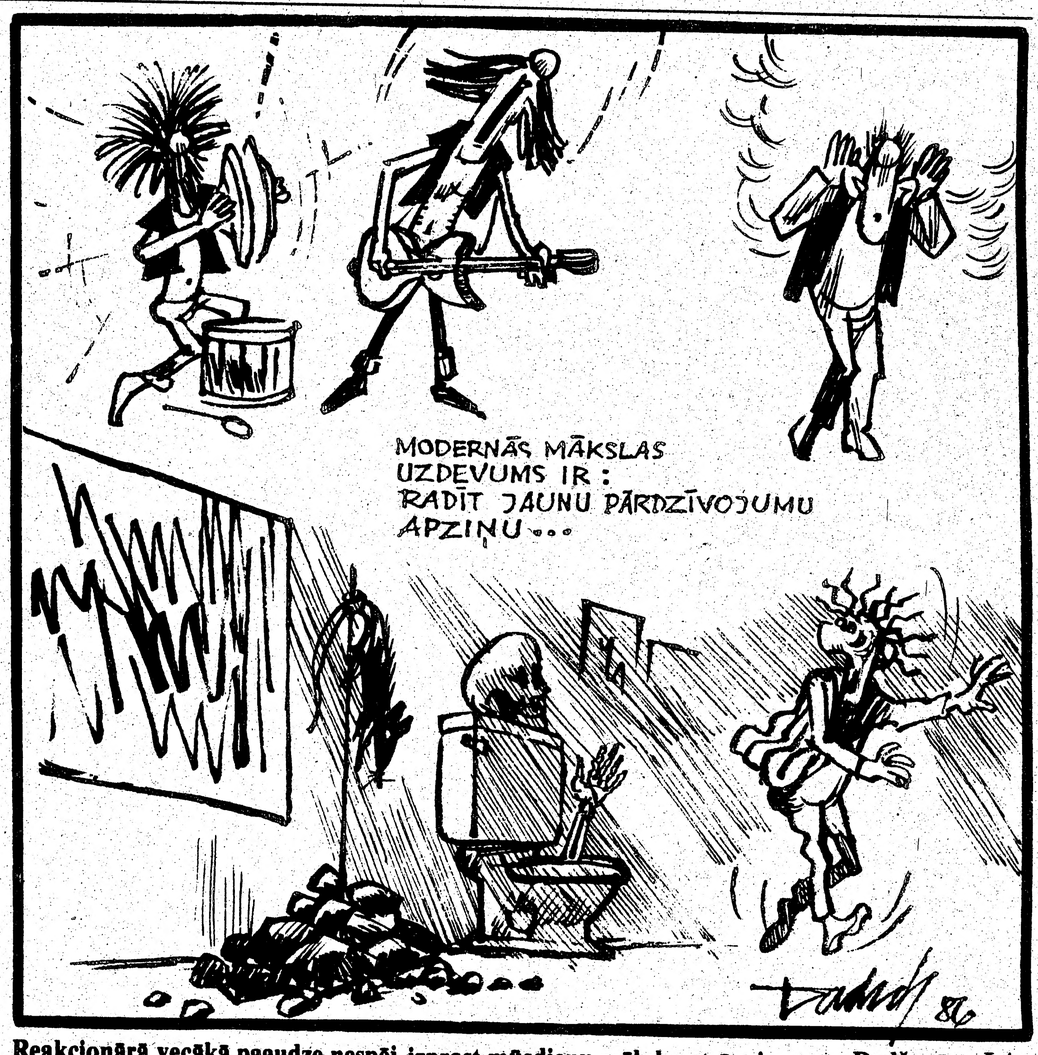

Reakcionārā vecākā paaudze nespēj izprast mūsdienu mākslas strāvojumus. Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Ārsti šķiro bietes

Rudens ražas novākšana uz laukiem rit pilnā sparā. Un katru gadu Pad. savienībā miljoniem cilvēku jādodas palīgā šajos darbos. Studenti, skolēni, strādnieki, kalpotāji no lielām un mazām pilsētām. Latvijā tas notiek kopš tā laika, kad nodibināja kolhozus. Par šo parādību rakstīja un raksta gan cildinošas atsauksmes, gan feļetonus, pavēles iestādēs un atskaites partijas rajonu komitejās. Šo parādību gan attaisno, gan kritizē, bet ar katru gadu šī tradicija nostiprinās.

Padomju statistika, protams, nedod precīzus skaitļus, bet daži tautsaimnieki runā par 17 miljoniem pilsētnieku, kas dodas ik gadu palīgā uz kalhoziem un sovhoziem. Padomju avoti nosauc arī skaitli 25 miljoni — tie ir tie, kas nodarbināti lauksaimniecībā. Salīdzinājumam: ASV fermeru, respektīvi, profesionālo laukstrādnieku ir tikai 3 miljoni. Ražas novākšanas laikā tiem palīdz vēl kādi 300 tūkstoši. Pie tam jāatzīmē, ka daļa no šiem 300 tūkstošiem arī ir sīkie fermeri, kas dodas palīgā un peļņā pēc savu lauku novākšanas. Salīdzinājums būs vēl iespaidīgāks, ja pieminēsim, ka amerikāņu fermeri novāc apmēram 370 miljonu t graudu, bet padomju kolhoznieki apmēram pusi no tā. Turklāt amerikāņu lauksaimnieki saražotu vē vairāk, ja viņiem garantētu ražas iepirkšanu.

Labības un kartupeļu lauki Pad. savienībā ir galvenie, bet ne vienīgie pilsētnieku - talcinieku darba objekti. Pastāv vēl daudzi citi veidi un formas. Faktiski Pad. savienībā ir radīts šefības institūts. Kāda ir tā prakse? Piemēram kāda liela rūpnīca, protams, rajona vai pilsētas partijas komitejas uzdevumā uzņemās šefību par kādu kolhozu. Rūpnīcas speciālisti palīdz kolhoza remontu darbnīcām, lopkopības fermām ar mechanizāciju, gan piegādājot vienu otru iekārtu, gan palīdzot uz vietas mechanizēt kādu procesu. Rietumos, arī ASV, šo darbu veic tieši šāda darba speciālisti. Konkurences apstākļos tie ir kļuvuši par augstas klases speciālistiem. Bet padomju apstākļos to dara cilvēki, kas varbūt ir labi mechāniķi, elektriķi, atslēdznieki utt., bet no lauksaimniecības specifikas nezin neko. Nav taču šaubu, ka darba specifika VEF'ā vai Vagonu rūpnīcā ir atšķirīga no lauksaimniecības mechanizācijas. Līdzīgi ar skepsi jāraugās uz padomju praksi attīstīt pie lieliem uzņēmumiem tā saucamās palīgsaimniecības. Nespeciālizētais, tātad arī nerentālais šādu saimniecību raksturs ir skaidrs visiem.

Šodien padomju reālajā dzīvē speciālistu izmantošana nekvalificētos darbos kļuvis par likumu. Zinātnieki brauc uz dārzeņu noliktavām šķirot sapuvušos kartupeļus, ārsti un skolotāji vāc cukurbietes, konstruktori mēneša pēdējā nedēļā iet uz ražošanas iecirkņiem palīdzēt pildīt rūpnīcas plānu, strādniekus savukārt nosūta uz dzīvojamo ēku celtniecību, lai rūpnīca ātrāk saņemtu no celtniekiem solītos dzīvokļus, un visi bez izņēmuma vāc atkritumus no ielām visādu komūnistisko talku dienās, kuru ar katru gadu ir vairāk un vairāk.

Padomju presē dažreiz parādās raksti, kas kritizē šādu praksi. Autori ar skaitļiem pierāda, ka nav rentābli izmantot kvalificētus speciālistus šādos darbos, ka tas faktiski ir liels zaudējums tautsaimniecībā. Bet nekas nemainās šajā praksē. Rentabilitātes jautājums vismazāk izteresē partijas vadītājus. Liekas, pat centrālo partijas organu centieni kaut ko mainīt ir bezspēcīgi. Vietējiem vadītājiem tas turklāt tieši izdevīgi; var izpildīt plānus darbos, ko mazas samaksas dēļ neviens negrib strādāt, mazāk iespēju saņemt rājienu par neizdarību, turklāt, sliktākajā gadījumā vienmēr var aizbildināties, ka tika sperti visi iespējamie soļi.

Lasītāju vēstules

POLITIĶIEM NAV SIRDSAPZIŅAS

Sakarā ar Jāņa Mieriņa doktrīnu (LA 32/33.nr.) vēlos iebilst pret dažiem tās secinājumiem un padomiem:

Nav brīnums, ka NDP nav Mieriņu aicinājuši iekļauties viņu pulkā, un par to gods viņam. Būtu ārprāts, ja latvietis, kas cenšas atgūt savas tautas politisko un territoriālo brīvību, vēlētos piebiedroties un tiktu pieņemts šejienes stulbā un komūnistu caururbtā sociālistu saimē, kas atbalsta visus pašreizējos komūnistu dumpjus, un ja tiktu pie varas, likvidētu Kanadas saistības NATO un NORAD, un steidzīgi slēgtu mūžīgas draudzības un miera līgumus ar Sarkano impēriju. NDP izdotu ne tikai naudu, bet arī pēdējās cerības Austrumeiropas tautu brīvības iegūšanai. Reizē viņi nosvītrotu arī mums atlikušās personiskās demokratiskās tiesības. Kā gan NDP varētu palīdzēt latviešu politiskam darbam? Tādēļ nedrīkst skubināt ļaudis iestāties vienalga kurā partijā, it kā visas būtu līdzīgas draudzīgiem pašpalīdzības klubiem.

Skandinātā Kanadas daudzkultūra ir cēlu vārdu migla, kas slēpj brīvprātīgo šīs valsts kodola iznīcināšanu ar balkanizāciju. Drīz Kanadai nebūs vairāk kā ģeografiska nozīme. Kā Mieriņš saka, Ethnocultural Council ļoti aktīvas ir aziātu tautas. Tām vienīgais mērķis ir uzvara ekonomiskā sacensībā ar citām grupām. Ņemot vērā, ka izdevību šo valsti izmantot ekonomiski, bez attiecīgiem patriotiskiem pienākumiem, pasniedza kā uz paplātes daudzkultūras apburti likumdevēji, lielo etnisko grupu savtīgās intereses ir normāls atdarinājums. Bet tām nav nekas kopīgs ar mūsu ģeopolītiskām interesēm. Kādu politisko ieroci nākamām vēlēšanām varam kalt kopā ar viņiem? Balsis var vienmēr ar viņiem apvienot, pieprasot vēl vairāk naudas no valsts jau tik tukšām lādēm.

Nobeigšu atstāstot padomus, ko kā parasti atklātais un taisnīgais Pēters Vortingtons (Worthington) deva mazai politisko pārrunu grupiņai Toronto.

Liberāļu un konservātīvo politiķiem ir tikai viena interese — tikt ievēlētiem nākošās vēlēšanās. Balsu iekasēšanai viņi apsola ko tik prasa, nejuzdami nekādus sirdsapziņas pārmetumus, dodot solījumus, kurus viņi nemaz nedomā pildīt. Ietekmēt šīs samērā zema ideoloģiska un ētiska standarta personas var tikai ar balss atturēšanas draudu, ne ar tās apsolīšanu.

Vortingtons domā, ka Austrumeiropas izcelsmes cilvēki neapzinās, cik liels būtu viņu politiskais spēks Kanadā, ja viņi rīkotos kā apvienots, bet bezpartejisks bloks, jo tad tas būtu jārespektē visiem politiķiem. Viņš uzskata mūsu sabiedrošanos ar vienu partiju kā lielāko kļūdu — tad mēs esam politiķa kabatā, ne viņš mūsu. Vortingtons nesen rakstīja Financial Post, kā progresīvie konservātīvie piekrāpa austrumeiropiešus pēdējās vēlēšanās. Ar lielu pārākumu pie varas tikuši, tie uzvedās pret mums sliktāk nekā ienīstais Trudo. Es pilnīgi piekrītu.

Juris Irbe
Richmond Hill.

KĀDS ĪSTENI BIJA LĒMUMS?

J. dimants sr. ASV 12. aprīļa LA lasītāju vēstulē raksta: „1981. gada 30. ALA kongresā Kalifornijā pieņēma lēmumu Mičigenas pavalstī, Kalamazū, celt ALA Latviešu Studiju Centru — internātu kādiem 25 latviešu studentiem."

Kāds šī kongresa delegāts izteicās, ka kongress šādu lēmumu, kā to raksta Dimants, nav pieņēmis. Kongress esot pieņēmis lēmumu aicināt organizācijas mītnes būvi atbalstīt iespēju robežās.

Būtu labi, ja J. Dimants par šo lietu publicētu to tekstu, kāds ierakstīts kongresa protokolā. Skaidrība interesē visus, arī tos, no kuriem prasa ziedojumus Centram.

J. U. Klīvlandē.

Grāmata rietumnieku mulsināšanai

Man bija izdevība iepazīties ar Expo '86, pasaules izstādi Vankuverā, Kanadā. Pad. savienības paviljonā nopirku grāmatu angļu valodā ,,The Great Patriotic War 1941—1945 — Lielais patriotiskais karš 1941.—1945. Grāmatu izdevusi ,,Planeta Publishers'' Maskavā 1985. g. Tekstu sarakstījuši Vasilijs Čuikovs un Vasilijs Belozerskis, no krievu valodas tulkojis Sergejs Ess.

392 lp. biezā grāmata iespiesta uz laba papīra, labi iesieta, un pircējam to pasniedz papes ieliktenī. Tas saprotams, jo rietumnieku apmulsināšanai jau līdzekļus nevar taupīt. Teksts ir samērā īss. Bez fotografiju aprakstiem ir ievads, ko parakstījis maršals Čuikovs un 4—5 lappuses par katru kara gadu, kopsummā varbūt 35—40 lappuses. Šīs nedaudzās lappuses tomēr sasniedz kalngalus viltus informācijas sniegšanā un neapgāžamu faktu apzinātā noklusēšanā. Kā jau mūsu sakāmvārdā — laba daudz nevajaga! Pārējais ir melni baltās fotografijas ar īsiem aprakstiem, tikai pašās grāmatas beigās 4 pēckara krāsu fotografijas. Nobeigumā uz 9 lappusēm maršalu un dažādu ģenerāļu fotografijas, kur goda vietā ģenerālisimo Josefa Staļina bilde. Katrai bildei klāt īss apraksts, ko darījis kara laikā. Nekas nav minēts par pēckara periodu, piem, kurā gadā kritis nežēlastībā un kļuvis par ,,nepersonu'' kā maršals Žukovs...

Izlasot šīs grāmatas tekstu, nav šaubu, ka Pad. savienība uzvarējusi Otrā pasaules karā Vāciju, tās sabiedrotos Eiropā un Japānu ar pavisam niecīgu un neievērojamu rietumu valstu atbalstu. Lai nu iepazīstinātu lasītājus ar *īsto* kara norisi, tad pārtulkošu teksta svarīgākās vietas, lai lasītājs var spriest pats:

Maršala Čuikova parakstītajā ievadā:

,,Pat vēl tagad, lai cik savādi tas izklausās, rietumu žurnālos, grāmatās, laikrakstos atrodam rakstus, kas zināmā mērā attaisno naci Vācijas uzbrukumu Pad. savienībai un baismīgā aplamībā liek it kā saprast lasītājiem, ka Pad. savienība šo uzbrukumu izraisījusi. Piem. amerikāņu vēsturnieks Munro Mekkloskis (MacCloskey) mēģina pierādīt, ka Pad. savienības politika pirmskara periodā bijusi būtībā agresīva, un Hitlers nav varējis pieļaut Pad. savienības izplešanos rietumu virzienā. Kāds cits amerikāņu vēsturnieks norāda, ka Hitlers sācis karu ar Pad. savienību, lai aizkavētu tās uzbrukumu Vācijai. To saka arī ģenerālis Francis Halders, kas bija vācu armijas ģenerālštāba priekšnieks kara sākumā un Hitlera bendeskalps. To pašu saka arī Rietumvācijas revanša meklētājs Francis Štrauss, apgalvojot, ka Pad. savienība pirms kara sākuma esot koncentrējusi karaspēku pie *savām* (t.i. Baltijas valstu un Polijas vidusdaļas) robežām. Neapgāžams fakts turpretī ir, ka tiešajos pirmskara gados Pad. savienība nepārtraukti cīnījās par mieru, pat Tautu savienībā ierosinot vispārēju atbruņošanos, bet kapitālistu valstis neatbalstīja šīs Pad. savienības iniciātīvas mieram. Vēl 1939. g. augustā angļu un franču militārās misijas ieradās Maskavā bez autoritātes līgt kādus līgumus. Šis paradokss izskaidrojams pavisam vienkārši — šo misiju uzdevums bija nevis nopietnām sarunām, bet gan maskēt savu valdību aktīvo ierosinājumu Hitleram uzbrukt Pad. savienībai. Vēstures viltotāji, protams, nepiemin šos faktus, it kā tie nebūtu notikuši. Tā ir buržuju šķiras parastā vēstures viltošana!''

No šīs rindas autors maršals Čuikovs uzreiz pārlec uz 1941. g. 3. jūlija radio runu. Acīm redzot pēc maršala domām nekas ievērojams nav noticis ne 1939. g. rudenī, ne 1940. gadā, nav arī nekādas vajadzības pieminēt tādus ,,sīkumus'' kā līgumu ar Hitleru, tā slepeno protokolu, Baltijas valstu un Polijas austrumdaļas okupāciju, milzīgo armiju savilkšanu pie šīm jaunajām Pad. savienības un Vācijas robežām. Šiem notikumiem, laikam, nekādas nozīmes kara izraisīšanā nav bijis, tie visi ir bijuši miera nodrošināšanai Eiropā.

Atceros, ka 1940. g. jūlijā (gandrīz veselu gadu pirms Vācijas un Pad. savienības kara sākuma) mūsu Latvijas kara floti pievienoja Sarkankarogotās Baltijas jūras flotei. Uz mūsu zemūdenēm un kuģiem bija jāuzvelk Padomijas karogi. Es kā jauns Latvijas kara flotes virsnieks dabūju uzvilkt krievu uniformu un līdz 1940. g. novembrim biju virsnieks krievu 2. zemūdeņu brigādē, kad mani no Sarkanās flotes atvaļināja un ieskaitīja rezervē.

Brigāde bija milzu liela vienība, ar stābu Liepājas kara ostā. Apmēram katru otro vai trešo nedēļu visiem krastā esošiem virsniekiem bija jāsapulcējas bij. 2. Ventspils kājnieku pulka lielajā zālē. Parasti bija ap 250 — 300 virsnieku. Tā kā mūsu zemūdenes nekādās apmācībās jūrā neizbrauca, tad piedalījos visās šinīs sanāksmēs vai mītiņos. Mītiņš bija kā jau mītiņš, Vispirms ar visām balsīm izvēlēja goda prezidiju ar tētiņu priekšgalā, tad prezidiju ar brigādes galveno politruku priekšgalā. Runātāji parasti bija vairāki, bet temats visiem un visās šinīs sanāksmēs bija viens: *karš ar Vāciju ir neizbēgams!* Beigās sekoja padevības apliecinājumi partijai un ,,tētiņam'' un solījums — kad ,,tētiņš'' teiks — mēs iesim! Biju vismaz kādos 5 šādos ,,mītiņos'', bet ,,programma'' bija viena un tā pati.

Šīs savas atmiņas pieminu tādēļ, ka maršalam Čuikovam un Pad. savienības vēsturniekiem ļoti derētu atsvaidzināt arī savas atmiņas.

Čuikovs piemin, ka Pad. savienības ieroču un kara materiālu produkcija kara laikā bijusi gandrīz divreiz lielāka nekā Vācijai, un secina: ,,Tas pierāda sociālistiskās saimniecības milzīgo pārākumu pār kapitālistu saimniecību'', un 10. un 11. lp., runājot par tautsaimniecību, saka: ,,Pad. savienības zaudējumi nacistu iebrukumā bija milzīgi — 2.6 triljoni rubļi 1941. gada rubļos. Jebkura kapitālistu valsts ar šādiem milzu zaudējumiem būtu pilnīgi atpakaļ palikusi un pilnīgi atkarīga no spēcīgākām valstīm. Pad. savienība ir pilnīgi atkopusies bez palīdzības no ārpuses...''

Tālāk Čuikovs raksta: ,,Rietumos ir vēsturnieki, kas nenosoda nacistu armijas asiņainos noziegumus, bet mēģina pierādīt, ka šādus noziegumus ir pastrādājuši arī pret-Hitlera sociālistiskie spēki. Šie meli mēģina saindēt Rietumu tautas ar smirdošu pretpadomju nostāju pret mūsu lielo valsti, kas ar milzīgām ciešanām un lieliem zaudējumiem deva izšķirīgu triecienu Hitlera Vācijai un izglāba cilvēci no naci verdzības''.

Es gan domāju, ka verdzība ir verdzība, vienalga, melna vai sarkana. —

LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS

(Izmantots apgāda "Imanta" 1956. g. izdevums - 12 sējumi)

Iznākuši 1. un 2. sējums - katrs USA $22.–

3. un 4. sējums sagatavošanā.

Pasūtināt: JĀŅA ZĪTARA GRĀMATNĪCA
24087 Azevedo Ave.,
Hayward, CA 94541 Tālr. (415) 582–7276

ARNOLDS NULĪTIS

GLEZNAS

Izstādes atklāšana piektdien, 1986.g. 19. septembrī, pl. 19.00
LATVIEŠU CENTRA TORONTO MĀKSLAS GALERIJĀ
Galerija atvērta sestdien un svētdien no pl. 11.00–20.00

Ielūgumus neizsūtīs. Visi laipni aicināti.
CENTRA MĀKSLAS KOMITEJA

Funded by Multiculturalism Canada

Ievada beigās 11. lp. maršals Čuikovs apgalvo: ,,Padomju savienība un citas sociālistu valstis ir visuzticamākais spēks pasaules mieram, tirdzniecības un kultūras sakaru uzturēšanai. Visas ievērojamākās izšķiršanās miera labā un visas savarīgākās sarunas, kas šodien notiek, ir ierosinātas un vienošanās iedzīvināta kā rezultāts Pad. savienības un citu sociālistisko valstu nemitīgiem pūliņiem.''

Spilgts piemērs pūliņiem miera labā ir Afganistāna.

Pārskatā par kara norisi 1941. gadā 15. lp. teikts:

,,Karam sākoties, partija un komjaunatne nosūtīja uz fronti savu labāko un vairāk piedzīvojušo personālu. 1 miljons partijas biedru un 2 miljoni komjauniešu pievienojās bruņotiem spēkiem pirmajos sešos kara mēnešos. Tam bija izšķirīga nozīme pacelt morāli un kaujas spējas vienībās un pastiprināt disciplīnu starp karavīriem.''

Morāle jau noteikti bija jāpaceļ, kad padomju karavīru miljoni veikli padevās vācu gūstā. Pieminot disciplīnu, man nezin kāpēc acīs tēlojas politruks ar kūpošu pistoli rokā, sekodams kājnieku uzbrucēju ķēdei no muguras...

Atreferēta arī daļa no Staļina 1941. g. 3. jūlija radio runas:

,,Ienaidnieka mērķis ir iegūt zemi, ko esam iekopuši ar saviem sviedriem. Tas grib atjaunot lielo zemes īpašnieku varu, atjaunot carismu un iznīcināt Krievijas, Ukrainas, Baltkrievijas, Lietuvas, Latvijas, Igaunijas, Uzbekas, Tatāru, Moldāvijas, Grūzijas, Armēnijas, Azarbeidžanas un citas Pad. savienības nacionālās valstis un nacionālās kultūras...''

Pats Staļins iestājās par nacionālām valstīm un nacionālām kultūrām, to vidū arī Latvijas nacionālo valsti un latviešu kultūru!!!

Par vispārējo kara norisi un *niecīgajām* Rietumu sabiedroto uzvarām skaidri norādīts 184. lp.:

,,Buržuju vēsturnieki vairākkārt mēģina nonicināt Staļingradas kaujas nozīmi 2. pasaules kara norisē. Šie labi trenētie imperiālisma kalpi mēģina pierādīt, ka izšķirīgie notikumi kara gaitā bija Anglijas un Sav. valstu frontēs, norādot, ka pagrieziens kara norisē sākās ar kaujām pie El Alameinas (Ziemeļafrikā) un amerikāņu desanta izcelšanu Gvadalkanālā (Klusā okeānā). Bet pie El Alameinas bija tikai 12 fašistu divīzijas, un japāņu garnizons Gvadalkanālā bija mazāk kā 2000 vīru. Staļingradas kaujā piedalījās 50 vācu divīzijas, un tās bija nesalīdzināmi labāk apbruņotas nekā pretinieki pie El Alameinas un Gvadalkanālā.''

,,Karš bija liels pārbaudījums Pad. savienībai. Padomju ļaudīm bija milzu piepūle un ciešanas, lai nodrošinātu nepārtrauktu apgādes plūdumu uz frontēm. Dzimteni izglāba milzīgās priekšrocības, kādas ir padomju sociālistiskai saimniecībai, salīdzinot ar kapitālistu sistēmu, un partijas, padomju, tautsaimniecības personāla talants, strādnieku, kollektīvu zemnieku un padomju ilteliģences masu darba varonība.''

Tam seko īstā apgaismība par niecīgo Rietumu sabiedroto palīdzību krieviem materiālu un apgādes ziņā, 258. lp.:

,,Buržuju propaganda vēl joprojām izplata safabricētas ziņas, ka Pad. savienība nebūtu varējusi izturēt nacistu spiedienu bez materiālās un techniskās palīdzības no rietumiem — Sav. valstīm vai Anglijas. Tas ir rupjš viltojums. Sabiedrotos no nacistu invāzijas izglāba padomju armijas varonīgās cīņas. Tie tiešām atsūtīja zināmu daudzumu kara ieroču, transporta līdzekļu un citus materiālus Pad. savienībai, par ko padomju ļaudis ir tiem pateicīgi. Visi šie sūtījumi bija tikai 4 proc. no tā, ko deva padomju rūpniecība. Padomju armija salauza nacistu nezvēra mugurkaulu ar pirmklasīgiem pašu ražotiem ieročiem, ne ar ārzemēs gatavotiem!''

Amerikāņu kuģi, vācu zemūdeņu nemitīgi apdraudēti, no 1942. līdz 1945. gadam laikam lauzušies ledum cauri uz Murmanskas ostu pustukši, ja nu tādu nieku vien tur aizveduši. Saka, ka krievi esot ,,plaša dvēsele''. Laikam jau tā ir. Par sīkumiem tie nedomā, tāpēc arī nakad nav pat mēģinājuši atmaksāt Sav. valstīm par vairāku biljonu dolaru vērtībā piegādātām mantām kara laikā. Nav taču vērts pieminēt tādus ,,sīkumus''. Jāpiezīmē,

Vilis Hāzners

Posta dzegūze nebeidz kūkot...

Notikumi Latvijā 1986. gada pirmajā pusgadā

(Turpinājums)

Saimnieciskā dzīve

Visā Pad. savienībā saimniecisko dzīvi rēgulē centrālizēti — no Maskavas. Tā arī dod visus rīkojumus, plānus un uzliek savas prasības. Tās visas ir pārāk augstas, lai būtu pa spēkam pavēļu saņēmējiem republikās un citās vietās. Republikās tomēr šos Maskavas plānus kaut kādi cenšas izpildīt, ,,šmaucot'' Maskavu, cik vien tālu iespējams. To pašu taktiku ievēro arī attiecīgās republikās visi uzņēmumi, gan samazinot plānus, gan tos jau laikus uzstādot izpildāmā apjomā. Un tā, visu to pārskatot Latvijā un vispār Pad. savienībā, nekad pilnīgu skaidrību par padarītā darba sekmēm iegūt nevar. To zināmā mērā raksturos arī turpmāk apskatāmais saimnieciskais stāvoklis Latvijā.

Rūpniecība

Laikrasts Cīņa 27. jūnijā ziņoja, ka ,,Republikas rūpniecības darbinieki pirms termiņa, 26. jūnijā pabeidza pusgada plāna izpildi produkcijas reālizācijā un galveno rūpniecības produkcijas veidu lielākās daļas ražošanā.

Nodrošināti straujāki preču produkcijas ražošanas paplašināšanās un darba ražīguma celšanās tempi nekā paredzēts gada plānā. Viss ražošanas apjoma pieaugums panākts uz darba ražīguma paaugstināšanas pamata.''

Šādu ziņojumu, acīm redzams, Rīga ir nodevusi Maskavai. Bet šajā pārskatā citā vietā jau agrāk bija minēts par stāvokli Brocēnos un Rēzeknē, par partijas CK rūpēm vispār, vēl atliek pieminēt dažus šo pašu ziņotāju lēmumus un konstatējumus tajā pašā plāna ,,izpildīšanas'' posmā un pat pēdējā laikā.

Laikraksts Padomju Jaunatne 27. martā, atreferējot partijas CK biroja kārtējo sēdi, konstatē, ka:

,,Gandrīz trešā daļa uzņēmumu nav izpildījusi plāna uzdevumus attiecībā uz augstākās kvalitātes katēgorijas produktu īpatsvaru ražošanas kopapjomā''.

24. jūnijā laikraksts Cīņa, atreferējot Rīgas pilsētas (kur koncentrēta lielākā daļa Latvijas rūpniecības uzņēmumu, VH) tautas deputātu padomes sesiju, raksta, ka:

,,Partijas tagadējās prasības neļauj apmierināties ar sasniegto. Daudzi vieglās rūpniecības, kokapstrādes rūpniecības un būvmateriālu rūpniecības uzņēmumi un daži Savienības (tātad Maskavas, VH) pakļautības uzņēmumi nav izpildījuši plānus produkcijas reālizācijā atbilstoši līgumsaistībām, gada vidējā darba ražīguma palielināšanā un produkcijas kvalitātes paaugstināšanā.

Pārdošanā trūkst daudzu tautas patēriņa preču izstrādājumu, no labām izejvielām tiek ražota produkcija, kuŗai nav noieta''. Sesijā vēl daudz runāja par trūkumiem sadzīves pakalpojumu ziņā un medicīnisko apkalpošanu. Jādomā, lai kaut kā palīdzētu Rīgas deputātu padomei, par tās izpildkomitejas priekšsēža vietnieci ievēlēja krievieti V. Treļajevu.

Vēl 26. jūnijā, kad republikas ražošanas plāns jau bija ,,izpildīts pirms termiņa'' Latvijas KP CK runāja par šī plāna nelaimēm:

Tika apspriests Būvmateriālu rūpniecības ministrijas partijas biroja vadības darbs. Šajā apspriedē konstatēja, ka ,,Daudzās nozarēs uzņēmumos ražošanas techniskais līmenis, būvkonstrukciju kvalitāte neatbilst pieaugušajām republikas celtniecības kompleksa prasībām. Rūpnieciskās ražošanas pamatfondi tiek izmantoti ārkārtīgi neefektīvi. Vairāku uzņēmumu partijas darbinieku un saimniecisko vadītāju darba formas, metodes un saturs daudzējādā ziņā ir novecojušies, nedod pienācīgu atdevi, ir kardināli jāpārkārto. Vienpadsmitās (pagājušās, VH) piecgades uzdevumus ministrija rādītāju lielākajā daļā neizpildīja. Lēnāki par plānotajiem (9,8% vietā tikai 2,5%) bija darba ražīguma paaugstināšanas tempi.

Ministrijas aparāta komūnisti, tās kolēģija slikti risina nozares attīstīšanos, ražošanas efektīvitātes paaugstināšanas un zinātniski techniskā progresa sasniegumu ieviešanas paātrināšanas jautājumus.

Samazinājusies partijas biroja ietekme uz kadru izraudzīšanas, izvietošanas, audzināšanas darbu. Partijas organizācijas plāni netiek līdz galam izpildīti, tajos ir pārāk daudz sīku pasākumu. Nozares attīstības kardinālās problēmas netiek dziļi analizētas, tās tiek izskatītas paviršī''.

Tajā pašā laikā (par pirmo šī gada pusgadu) Latvijas PSR centrālā statistikas pārvalde ziņo:

,,Piegāžu līgumsaimniecības nav izpildījuši Rīgas, Jelgavas un Ventspils pilsētu, Balvu, Jēkabpils, Jelgavas, Lūdzas, Ogres, Rēzeknes, Rīgas un Valmieras rajonu uzņēmumi. Produkcijas reālizācijas plānu nav izpildījuši Ludzas rajona uzņēmumi. Plānus tautas patēriņa preču ražošanā nav izpildījuši Ventspils pilsēta, Ogres un Talsu rajoni. Ražošanas apjomu, salīdzinot ar 1985. gada šo pašu laika periodu samazinājis Dobeles, Jēkabpils, Limbāžu, Madonas, Rēzeknes un Talsu rajons. Darba ražīguma samazināšanās, salīdzinājumā ar 1985. gadu pieļauta Dobeles, Jākabpils, Limbažu, Madonas, Talsu un Tukuma rajonos.''

Visi piebildumi (pie tam ne visi! VH) liecina, ka par plāna izpildīšanos šī gada pirmajā pusgadā nevar taču būt pat ne runas. Tā ir kaila Maskavas maldināšana un, ievērojot, ka šāda kārtība pastāv Latvijā (un grūti šaubīties, ka tas varētu būt savādāk citās padomju republikās) ir arī liecība, cik komūnistiskā saimniecība ir vāja un ka ir grūti ticēt tās pārskatiem un statistikai. Komūnistiskā valdīšanas iekārta jau sen pierādījusi, ka tā pastāv vienīgi uz meliem!

Šis Latvijas rūpniecības pārskats arī liecina, cik vājas ir rūpniecības lietas mūsu tēvu zemē.

Lauksaimniecība

Visilgāk un izmisīgāk posta dzeguze kūko Latvijas laukos. Kaut statistiskie pārskati reizēm liekas labi, tomēr tiem nekad nevar ticēt, kā visam, ko saka, sola un ziņo Pad. savienībā. Pēc pārbaudītām ziņām Latvijas lauksaimniecība ik gadus paliek drūmāka un uzliktās partijas normas visos saimnieciskos rādītājos līdz šim nekad nav izpildītas. Kollektīvizācija kādreiz ziedošos Latvijas laukos ir ienesusi postu un izmisumu, un patiesībā par ražīgu saimniekošanu runāt vairs nevar. Vienkārši lauki ir izpostīti.

(Turpinājums sekos)

No okupētās Latvijas preses

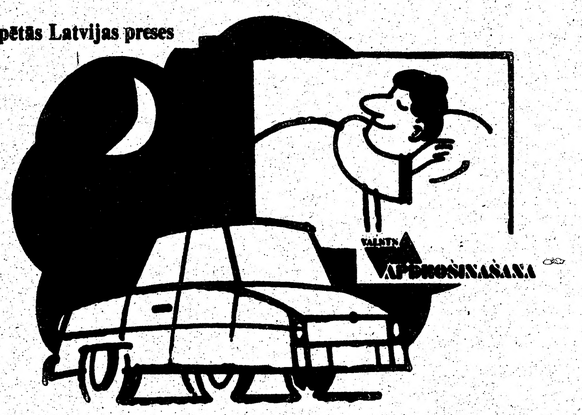

NOSLEDZIET AUTOMOBIĻA KOMBINĒTAS APDROŠINĀŠANAS LIGUMU!

Tā priekšrocības:

- **vienlaikus tiek apdrošināta mašīna, tās bagāža un vadītājs;**
- **atlīdzību izmaksā ne tikai par mašīnas bojājumiem, bet arī par nozagto bagāžu, atsevišķām mašīnas detaļām, riteņiem, papildu iekārtu, neatkarīgi no tā, vai mašīna bija aizbraukta, vai atradās stāvvietā.**

●

Galvenā valsts apdrošināšanas pārvalde

Rīgas Balsī var atrast sludinājumu, kas ieteic apdrošinājumu, ja pilsoņa autiņu uz ielas stūŗa aplaupa citi padomju patrioti.

KOMJAUNIETI! Tev jāturpina neskarto zemju apguvēju slavenās tradīcijas!

informācija

Šajās dienās republikā tiek veidota komjauniešu un jauniešu triecienvienība darbam Kazahijas laukos. Kas vajadzīgs, lai kļūtu par tās dalībnieku? Pavisam nedaudz: jaunības azarts, entuziasms, vēlēšanās strādāt, prasme vadīt kombainu.

Uz Džambulas un Celinnoje rajoniem vienības dalībnieki dosies ar speciālu reisu. Izbraukšana no Rīgas — 29. jūlijā. Brauciena laikā tiks maksāta komandējuma nauda. Dislokācijas vietās katram būs nodrošināti labi dzīves apstākļi, laba ēdināšana. Vienības uzturēšanās laikā Kazahijā — augustā un septembrī — tās dalībniekiem tiks saglabāti 75 procenti darba algas viņu pastāvīgajā darbavietā.

Jaunais kombainieri, tevi gaida Kazahijas labības!

Republikas komjauniešu un jauniešu vienībā var pieteikties Latvijas ĻKJS Centrālajā Komitejā pa tālr. 333880 vai 333355.

Šis aicinājums šogad stiprā mērā saistīts ar Černobilas avariju. Parasti katru gadu uz Kazahstānu autovadītāji un kombainieŗi tika sūtīti ar kaŗa komisariātu palīdzību mobilizējot vajadzīgos jaunos vīriešus, un atkal pārsvarā latviešus, uz 2—6 mēnešiem. Šogad, kad ļoti daudzi latvieši tika mobilizēti, un tas vēl turpinās, Černobilas avarijas seku likvidēšanai, dezaktivācijas darbiem, trūkst Kazahstānas labības novākšanas jaunatnes.

Kā zināms, Kazahstānas neskarto zemju territorijā pēc to apgūšanas, cilvēkiem bija radīti diezgan labi dzīves apstākļi un arī graudaugu ražas bija samērā labas. Daudzi cilvēki tur bija apmetušies uz pastāvīgu dzīvi, arī daži no Latvijas. Bet pēdējos 10—15 gados Kazahstānas auglīgās stepes lielās platības ar padomju varas ,,gādību'' tika pārvērstas par pustuksnešiem un graudaugu ražas tur pašlaik ir niecīgas — 3—8 C/ha. Sakarā ar to daudzi cilvēki ir pametuši Kazahstānas ,,neskartās zemes'' un nav kas pat novāc nabadzīgo ražu. Šeit vietā ir sakāmvārds: ,,No grimstoša kuģa žurkas bēg pirmās''.

Arī Latvijā daudzās saimniecībās ar ražas novākšanu iet grūti, sevišķi lietainos rudeņos, kad daļa lauku paliek nenovākti. Trūkst traktoristu un kombainieŗu.

Kas ir Padomijas kompartijas virsotnes sirdslieta? Tautu pastiprināta sajaukšana. Vispirms jau sūta uz visām Padomijas malām Baltijas republiku pamatiedzīvotājus ar cerību, ka daļa no viņiem tur paliks uz pastāvīgu dzīvi. Un, arī kādi 3—5% no aizsūtītajiem paliek. Viņu vietu Baltijas republikās, un it sevišķi Latvijā, ar lielu uzviju aizpilda krievu un baltkrievu bari.

Tanī pašā laikā vairākās Vidusāzijas republikās, Rietumukrainas un Rietumbaltkrievijas laukos un mazpilsētās ir diezgan liels bezdarbs. Piemēram, Rietumukrainā daudzos kolchozos lauku iedzīvotājiem ir atļauts strādāt tikai 2—3 dienas nedēļā, lai visiem darba spējīgiem cilvēkiem iznāktu darbs. Un daudzi tūkstoši šo rajonu iedzīvotāju pastāvīgi brauc peļņā uz citām republikām. Un it sevišķi uz Baltijas republikām, tā saucamās pusnelikumīgās ,,melnās brigādes''. Jau daudzus gadus. Bet starp viņiem ir ļoti maz kombainieŗu, traktoristu un autovadītāju.

Šajos bezdarba pārņemtajos rajonos, salīdzinot ar Latviju, būvē ļoti maz rūpnīcu, kaut tur ir daudz dažādu izejvielu. Šo rajonu iedzīvotāji, strādājot uz laiku citās republikās, praktiski neasimilējas un visi atgriežas savās dzimtajās vietās.

LNF

Prāv. A. Voitkus

Mācību gadam sākoties

Septembrī mūsu draudžu ik mēneša īpašo rosmju virstemats ir „Skolas un kristīgā audzināšana".

Teorētiski tiem vajadzētu iet roku rokā. Skolām kristīgās kultūras pasaulē vajadzētu aizpildīt tos robus, kas mājas audzināšanā palikuši nenolīdzināti, bet ģimenes rūpēties par to, lai skolā iegūtās grāmatu zināšanas nepaliktu tikai sausa teorija, bet par ikdienas dzīves kārtību.

Latvieši no laika gala saskatījuši un pareizi novērtējuši zināšanu neatvietojamo vērtību. Tautas atmodas laikmets sākās tajā brīdī, kad radās pirmie izglītotie latvieši, un raksturīgākā iezīme tam bija — nemitīgi atkārtotais mudinājums: mācīties! Gādāt skolas — un gādāt par to, lai jaunā paaudze var mācīties! Mēs varējām būt lapni, ka brīvās Latvijas pēdējos gados mūsu tautā bija viens no viszemākajiem analfabētu, bet viens no visaugstākajiem augstskolā studējošo procentiem pasaulē. Mēs varam šodien priecāties, ka, neskatoties uz saimnieciskajām grūtībām, kādas jāpārvar katrai emigrantu pirmajai paaudzei, tikai rets latviešu jaunietis nav studējis kādā no patvēruma zemju augstākajām mācību iestādēm. Atceros, ka reiz kādā vietējo mācītāju konferencē referents jautāja sanākušajiem dažādo ticību garīdzniekiem, cik liels procents katrā draudzē attiecīgajā vecumā esošo jauniešu studē universitātēs; citi rādīja neticīgas sejas, kad es varēju atbildēt: apmēram divdesmit, bet varbūt pat vairāk.

Mēs esam — vai vismaz, līdz šim esam bijuši — tauta, kas cenšas pēc izglītības,

Parallēli tam, ka esam atzinuši izglītības vispārējo nozīmi un svarīgumu, mēs arī esam to izpratuši, cik nozīmīga latviešu tautas dzīvības saglabāšanai ir specifiski latviskā izglītība. To pierāda ne tikai latviešu pamatskolas visās latviešu kolonijās, bet jo īpaši tādi pasākumi kā Minstere, Rietummičigenas fakultāte, latviešu vidusskolas materiālu piemaksu prasošās mācību grāmatas latv. valodā — un daudz cits.

Mūsu papildskolu programmās ir ierādīta sava vieta arī ticības mācībai. Tāpat vasaras nometnēs dienas nodarbības sāk ar lūgšanu un nodarbību starpā parasti netrūkst arī t.s. reliģiskās ievirzes.

Pirmajā brīdī varētu domāt, ka līdz ar to viss iespējamais darīts, lai mūsu bērni uzaugtu par labiem kristiešiem, lai viņu zināšanas par kristīgās reliģijas svarīgākajām dogmām un tradicijām būtu pietiekamas.

Bet vai tā ir?

Ja gribam būt patiesi, atzīsim, ka tā nav.

Domāju, ka katrs draudzes mācītājs ir piedzīvojis, ka kristību, laulību vai citos ģimenes svētkos, sēstoties pie galda, mājas tēvs vai māte gandrīz vienmēr iedomā to aicināt noskaitīt galda lūgšanu. Jauks ieradums — vai ne? Bet patīkamo sajūtu ļoti bieži noārda pie viesību galda sēdošo (vai stāvošo, ja lūgšanu sacīt iedomā pirms apsēšanās) bērnu jautājumu pilnās acis: kas nu notiek?! Kāpēc šoreiz citādi kā parasti? Kurš mācītājs nav dzirdējis — bērnu klātienē! — gandrīz vai ar lepnumu teiktu: mēs jau neesam nekādi lielie baznīcā gājēji... Kāds mācītājs man stāstīja, ka reiz kādās kristību viesībās tam nācies pieminēt, cik jauki, ja vecāki paši apmeklē dievkalpojumus un ved bērnus līdz. Viesību devējs — jaunais tēvs — pāri visai istabai skaļi jautājis savai mātei: „Mamm', vai tu mūs vedi uz baznīcu, kad bijām mazi?" Tikpat skaļa, visiem dzirdama, bijusi atbilde: „Nē!" — Un šī ģimene ieceļojot kādreiz bija saņēmusi Kanadas luterāņu palīdzības organizācijas (Canadian Lutheran World Relief) atbalstu. Nenoliedzami krietna, latviska ģimene. Etniski tīras — latviskas laulības, bērni apmeklē latviešu skolas, dejo tautas deju grupā, runā tīru latviešu valodu. Un Ziemsvētkos visi ir baznīcā. Ziemsvētkos, — un varbūt vēl kādā īpašā reizē.

Šī noteikti nav vienīgā tāda veida ģimene. No malas raugoties — viss šķiet kārtībā.

Bet — viss nav gluži kārtībā. Un jau sen — jau toreiz, kad dzīvojām savā brīvajā Latvijā — viss nebija gluži kārtībā. Jau toreiz Jaunā strāva, Piektais gads un citas parādības izaudzināja tos latviešus, kas rēgulāru baznīcā iešanu un — nedod pasaulīt! — reliģisko tradiciju kopšanu pat vēl mājās un ikdienas dzīvē sāka vērtēt par atpakaļpalicības iezīmi. Vai vēl ļaunāk — par kungu laiku paliekām.

Un tā tas ir iesakņojies un visumā turpinājies līdz pat mūsu dienām.

Skola un kristīgā audzināšana. Ja nopietnāk šai tematā iedziļināsimies, tad redzēsim, ka tās ir divi dažādas lietas. Tikai atsevišķos laimīgos — iznēmuma — gadījumos skola dod arī kristīgo audzināšanu. Labi vēl, ja skola dod ziņāšanas reliģiskos jautājumos, bet bieži — un īpaši Amerikas kontinentā (nemaz nerunājot par komūnistiskā režīma zemēm) — skola noārda pat to mazumiņu, ko bērns kristīgās audzināšanas ziņā guvis mājās.

Mums ir ieviesusies jauka ieraža: maija otro svētdienu svinēt kā Ģimenes dienu. Tā izauga no Mātes dienas un vēl šodien tajā — vairāk kā par tēvu — domā un runā par māti, kā par ģimenes garīgo centru. Šai dienā cildina mātes mīlestību, uzupurēšanos u.t.t., un vēl šodien Ģimenes dienā bērni skandē dzejoļus, kas stāsta, kā māte bērnu ved uz baznīcu, ka tā māca Dievu lūgt, kā arī iepazīstina ar Kristu u.tml.

Diemžēl visās ģimenēs tas tā nav. Visas mātes — Poruka bieži citētā dzejoļa vārdiem junājot — „nepauž Kristus vēsti".

Bet tieši ģimene ar māti kā tās dvēseli ir īstā, pareizā un pie tam pirmā vietā, kur var tikt likti pamati un sākties īstā kristīgā audzināšana. Skola šai virzienā ir bijusi un var būt — labākajā gadījumā — tikai palīglīdzeklis un papildinātāja.

Septembrī skolas atsāk darbu. Tas lai neatbrīvo vecākus no viņu pienākuma uzaudzināt savus bērnus ne tikai par latviešiem, bet par kristīgiem latviešiem. Šai darbā jāiesaistās visiem — mātēm un tēviem, vecmāmuļām un vectētiņiem. Un ne tikai mācot Bībeles stāstus — tos māca arī skolās — bet ar kristīgās dzīves paraugu un kristīgu tradiciju kopšanu ikdienas dzīvē — ar rīta un vakara lūgšanām, ar pateicības vārdiem, sēstoties pie galda, ar rēgulāru dievkalpojumu apmeklēšanu. Angļu valodā ir sakāmvārds: ģimene, kas kopā lūdz Dievu, paliek kopā. Stipras ģimenes veido stipru tautu. Šo patiesību prātā paturēt vajadzētu arī latviešu tēviem un mātēm, domājot par savu bērnu kristīgās audzināšanas nozīmi un iespējām.

„Ceļa Biedrs"

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Latviešu zinātnieces sasniegumi

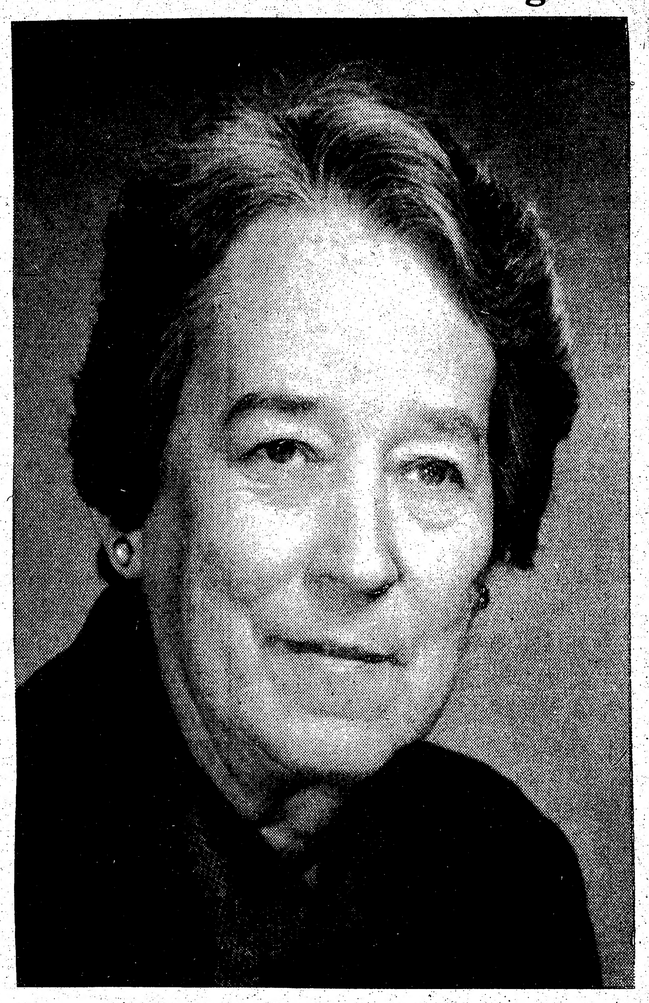

Rīdzeniece, prof. Dr. Helmi Fogele-Rožankovska zinātnieces karjēru sākusi LU zobārstniecības fakultātē, kur studē no 1942.—44. gadam, pēc tam Heidelbergas universitātē Vācijā 1949. g. ieguvusi Dr. med. dent. gradu ar Magna Cum Laude un palikusi pie universitātes zinātniskā darbā.

ASV ieceļojusi 1950. g., turpina darbu Tafta universitātē. Sākumā kā instruktore, 1956. g. ir jau profesora palīdze. Dažus gadus vēlāk ieņem docentes amatu. 1984. g. prof. Dr. H. Fogeli-Rožankovsku ievēl par zobārstniecības skolas vispārējās zobārstniecības profesori un viņa ir dekāna asistente, speciāliem projektiem. Savas zinātniskās karjēras laikā no 1949.—86, g. viņa ir darbojusies daudzās universitātes akadēmiskās un administrātīvās komitejās, vairākas reizes ieņemot priekšsēdes amatu.

Tafta universitātes zobārstniecības skolas dekāns Erling Johansen 1983. g. viņu ieceļ ļoti atbildīgā amatā, par universitātes zobārstniecības skolas akadēmiskās izglītības kvalifikācijas komitejas priekšsēdi ar vienpadsmit apakškomitejām. Šo darbu viņa paveic ar apbrīnojamu prasmi un sakopo 11 sējumos 2000 lp. gaŗu mācību programmas izvērtējumu, kuŗu dekāns iesniedz pieteiktajai valsts izglītības departamenta atzītai zobārstniecības speciālistu komisijai sešas nedēļas pirms tās ierašanās universitātē. Komisija atzinīgi novērtē paveikto darbu un atzīst, ka Tafta universitātes zobārstniecības skolas mācību programma pilnīgi atbilst D.M.D. akadēmiskam līmenim un līdz ar dekānu viņai izsaka speciālu atzinību par ieteiktajiem programmas jauninājumiem.

Patreiz prof. Dr. H. Fogele-Rožankovska ir zobārstniecības skolas dekāna vietniece un vispārējās zobārstniecības departamenta vadītāja. Ilgus gadus darbojusies studentu uzņemšanas komisijās, daudzreiz izpalīdzējusi latviešu studentiem ar padomiem.

Viņa sastāv vairākās akadēmiskās organizācijās un ir ieņēmusi priekšsēdes amatu. Ir Tafta Sigma Xi Honorary Society un studenšu korporācijas Daugaviete locekle.

Nolasījusi vairāk nekā 20 referātus par saviem pētījumiem zobārstu kongresos un publicējusi 18 zinātniskus darbus. Viņas vīrs Jaroslavs Konstantins ir latviešu iecienīts zobārsts, ukraiņu izcelsmes, klasiskās mūzikas cienītājs un apspiesto tautu brīvības centienu atbalstītājs. Ģimenē dēls Adrians Pēteris ar akadēmisku izglītību.

Blakus zinātniskam darbam Tafta universitātē Medfordā, Mass. prof. Dr. H. Fogele-Rožankovska ar aizrautību nododas retu grāmatu krāšanai un var lepoties ar vairāk nekā 4000 sējumu bibliotēku. Dr. Rožankovsku ģimenes kolekcijā ir krietns skaits latviešu gleznotāju un grafiķu darbi.

L. Reiters

Sidrabenē

28. septembrī pl. 14 draudzes dāmu komitejas rīkotās pusdienas ar priekšnesumiem bērnu nometnes atbalstam. Pieteikties pie B. Kūlas 822-7929 vai pie Ilgas Gulbes baznīcā.

4. oktobrī pl. 19 sezonas noslēguma sarīkojums ar groziņiem. Raiba programma. Deja. Pilna bufete.

VISI IELŪGTI

DV KESVIKAS NODAĻAS

Rudens sarīkojums Bērzainē

27. septembrī pl. 18 TMM kluba telpās.

Programmā DV Kesvikas nod. jauniešu priekšnesumi.
Siltas vakariņas, bufete, loterija.
Deja ar Skandala mūziku.

Arnis Akmentiņš

Arģentīna nav Lejputrija

(35. turpinājums)

Periko ir pavisam maza pilsētiņa plašā kalnu ielejā, kur visapkārt nepārredzamas tabakas plantācijas. Vēlāk es nožēloju, ka te esmu izkāpis, jo nākamais vilciens uz Tukumanas pusi iet tikai deviņos vakarā. Man nākas zaudēt visu dienu un ar tecilu un šujammašīnu adatu pārdošanu te nepavisam neveicas. Galvenās ielas malā ir tikai divas „fereterijas". Pirmās īpašniece ir kāda pavisam jauna dāma, kas no moderniem darba rīkiem neko nesaprot. Otra lielākā dzelzlietu veikala pārvaldnieks aizbraucis uz Huhui un tikai pusdienas laikā būšot atpakaļ. Apsolos ar saviem preču paraugiem pēcpusdienā pienākt otru reizi.

Tālu apvāršņa malā milzīgs kalnu masīvs — Las Nevadas de Chaņi — kuŗa galotnes ar žilbinoši baltām sniega cepurēm sniedzas pāri pieci tūkstoši metriem. Nebrūģēto ielu malās burbuļo apūdeņošanas kanāļi. Vienstāvu māju un ranču fasādes krāsotas baltas, viegli rožainas vai gaiši zilas, kas ir šejienes iezemiešu visvairāk iemīļotās krāsas. Diena ļoti karsta un tveicīga, jo šai apgabalā katrā kalnu ielejā ir citāds klimats.

Viesnīcas „Paris" restorānā paēdu bagātīgas pusdienas un, samaksājis vēl septiņus pezo par gultu, liekos uz auss. — Lai izput visa elles kukņa! (Kā reiz kādā romānā bija rakstījis pazīstams latviešu rakstnieks). Ko citu tādā tālumnieku sādžā var iesākt? — Te pa ceļam uz Tukumanas un Buenosairesas pusi esot kāda paliela pilsēta, kas saucoties Metana... — Tā man skaidro otrs tirdzniecības aģents, kas Periko ciemā atbraucis kurpes un gumijas zābaķus pārdot un tagad, grāmatu lasīdams, guļ blakus gultā. Pateicos kollēgam par vērtīgo informāciju un vakarā nolemju braukt turp. Bārā paklusi spēlē radio, un kādā citā telpā kāds plinkšķina klavieres. Gulēdams starp sambu melodijām un mūzikas vingrinājumu toņkārtām, sadraudzējos ar viesnīcnieka medību suni. Lops vēl pavisam jauns — gaŗām ausīm un krokainu ādu. Sēž gultai blakus un uz mani skatās. Kad pasaku kādu vārdu, vēlīgi vēdina ar asti. Gudrais dzīvnieks liekas saprot cilvēku valodu vai vismaz atšķiŗ, ka balss draudzīga.

Arī pēcpusdienā ar veikaliem neveicas. Pusdesmitos vakarā atkal kāpju vilcienā, lai brauktu uz Metanu. Nakts ļoti silta un zvaigžņaina. Guemes stacijā jāpārsēžas citā vilcienā, kas, nākdams no Saltas, pusstundu nokavējies. Beigās, kad pienāk, rodas īsta tautu staigāšana. Liekas, ka mazturīgākie iezemieši, uz sezonas darbiem citā pusē ceļā dodamies, visu iedzīvi ņem līdz. (Kazas un suņus esmu redzējis bagāžas vāģī piesietus). Tā arī tagad kāda korpulenta seņora vazā milzīgu koferi — lielāko no sešiem — un mēģina zem katra vagona sola pabāzt, bet tas — sātāns tāds! — nekur nelien apakšā... Beigās ar ierasto teicienu: — Que vamos hacer! (ko lai dara?) nolika ejā starp sēdekļiem un apsēdās blakus kādam iesirmam seņoram — Saltas provinces turku piparu un tabakas audzētājam un plantāciju īpašniekam. Abi iegrima laucinieku valodās, sarunādamies par aizgājušiem laikiem, kāzām, bērēm, kādreiz piedzīvotām zemes trīcēm, govju un cūku audzināšanas muduļiem un citām ikdienas izrīcībām. Piparu audzētājam balts krekls, melns kakla lakatiņš sasiets slābanā mezglā un brūns vikuņas ponču pār plecu. Kājās pelēkas, platas kulainas bikses „bombačas" un brūni ādas zābaki krokotiem stulmiem kā akordeona plēšenes. Ap vidu plata sarkana josta ar milzīgu sirds atveida sudraba sprādzi priekšā.

Pusnakts jau pāri, un miegs sāk mākties virsū. Dīvaina indiāņu večiņa ar vienu vienīgu priekšzobu mutē, kas izaudzis neparasti gaŗš, katrā stacijā, kur vilciens apstājas, ķeŗ savu saini padusē un veikli metas uz durvīm. Viņai bail, ka nepabrauc Metanai gaŗām, kur šamai jāizkāpjot. Līdz minētajai stacijai trūkst vēl gandrīz stunda ceļa.

Beigās pavisam samiegojies nobraucu galā, jo straujā klimata maiņa — pa kalnu ielejām augšā un lejā ļoti nogurdina. — Nāciet man līdz! — Metanas stacijā mani uzrunā turku piparu audzētājs. Es tepat tuvumā zinu kādu lētu un labu viesnīcu. Pa šauru gaisa tiltu pārkāpjam pāri sliedēm. Ielas pretējā pusē atrodam arī hoteli, kas saucas: 1. de Mayo de Espera y Espera.

Šaurā gaitenī, kuŗu ar mazliet drebošu gaismu vāji apgaismo dzeltenīga elektriskā spuldze, pie zema galdiņa sēž kāds nenosakāma vecuma iezemietis ar pilnīgi baltiem matiem un sārteni bālu seju.

— Virgen Maria Purissima! — mazliet izbrīnījies saka turku piparu audzētājs un, krustu pārmezdams, pārkāpj slieksni.

— Sin pecado concebida! (Bez grēka ieņemta) — uz šo senseno gaučo sveicienu atbild durvju sargs albīns.

— Cheee! Paisano! (Tautieti) — Ja patiesi neesi spoks, bet kristīgs cilvēks, tad saki, vai šeit var atlikušo nakts resgali pārgulēt?

— Var, jau var! — otrs atbild. — Gulta maksā septiņi pezo. Parādait „cedulas"! Man visu pasažieŗu vārdi jāieraksta grāmatā!

— Kur tāds balts ērms te gadījies? — dokumentus meklēdams, paklusu pie sevis prāto mans ceļabiedrs. — Liekas, būtu tā kā etiķī izmērcēts...

Mūsu personības apliecības saņēmis, naktssargs tās groza visādos virzienos, bet tik vājā gaismā ar savām bezkrāsas acīm neko saskatīt nevar. Beigās sāk revidēt savu kabatu saturu un starp veciem vīna pudeļu korķiem, bronzas monētām, saburzītiem papīra gabaliem un līkām, sarūsējušām naglām atrod arī acenes, kas uz vidu pušu pārlūzušas. Nakts rīta pusē kļuvusi vēsa. Apkārtējos pagalmos dzied gaiļi. Pa atvērtām durvīm velk ass caurvējš, kas aizvien aizšķiŗ lapu, kur nepieciešams mūsu personības datus ierakstīt, jo rakstītājam labajā rokā zīmulis un ar kreiso jātur acenes stikls kā monoklis pie kreisās acs.

— Lai Dievs katru „kristiano" pasargā no tādām likstām! Īss prāts, vājas redzes spējas un izskats kā spokam! Maz ko zina un vēl mazāk var! — savas domas pusskaļi izsaka turku piparu audzētājs, kas, kā cedulā rakstīts, saucas: Ceferino Panduro. — Compadre! Ātrāk! Ātrāk! — viņš albīno enerģiski mudina. — Mums nāk miegs!

— Pacietību! Mazliet pacietību, caballeros! — Neesmu vainīgs, ka jums abiem vārdi un uzvārdi gaŗi kā preču vilcieni, un tos lasot, var vai mēli izmežģīt...

Beidzot, kad visi rakstu darbi paveikti, varam doties pie miera. Donam Ceferino daudz humora. Arī es neizeju sveikā. Redzēdams, ka pirms gulēt iešanas tīru zobus, viņš zobgalīgi smīnēdams, jautā:

— Seņor! Vai slims esat — ha, ha! — ka mazgājat ģimi no iekšpuses?

No rīta mazliet aizgulējos. Kamēr padzeŗu brokastu kafiju, jau devītā stunda klāt. Gaisā atkal pirts svelme un karstums, jo tīkamais nakts dzestrums pagaist tūliņ pēc saules lēkta. Siltzemes tveicē reibinoši rūgteni smaržo meža apelsīni, kuŗu alejas aug apūdeņošanas kanāļu un ielu malās. Metana atrodas mežiem apaugušā kalnu ielejā.

Centra rajonā vairāki dzelzlietu un jauktu preču veikali. Apkārtnes zemkopji te nodarbojas ar tabakas un dažādu dārzāju audzēšanu. Vislabāko peļņu dod „morones" — saldo turku piparu plantācijas; piparus, speciālās kastēs un maisos iesaiņotus, pa dzelzceļu sūta uz lielajām Arģentīnas pilsētām un sakņu konservu fabrikām.

Ar veikaliem man necerēti laimējas. Visas priekšpusdienas darbu padaru dažos mirkļos. Brāļi Robles, kuŗiem pieder lauksaimniecības mašīnu un kādas ļoti pazīstamas vācu traktoru fabrikas pārstāvniecība, vēlas, lai viņiem uz pēcmaksu atsūta desmit dona Mauricio tecilas. — Bet ar tādu noteikumu, ka nevienam citam veikalniekam Metanas pilsētā šīs pašas preces piedāvāt nedrīkstu.

— Ai, ai! Jūs nevarat iedomāties, cik te nešķīsti konkurenti? Izgudro visvisādas „macanas", lai mums un citiem iezāģētu... Jūs padomājiet! Mašīnas un darba rīkus, kas viņiem tādi paši kā mūsu veikalā, pārdod par pašizmaksas cenu... Tādēļ, lai neviens mums nemītu uz ponču, tirgojamies tikai ar tādām precēm, kuŗas citos veikalos nevar dabūt.

Vilciens, kas pusdienas laikā iet uz Rosario de la Fronteras pilsētu, pienāk ar krietnu nokavēšanos, kas šejienes apstākļos ir parasts un ikdienišķs notikums. Dzelzceļi pieder valstij, un nav neviena, kas par nekārtībām būtu atbildīgs. Visi dzelzceļnieki ir valsts darbinieki un labi peroņisti. Pēdējais apstāklis vissvarīgākais.

(Turpinājums sekos)

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI—SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojis K. Puriņš

2.

Viņiem labi, viņiem labi
Mana tēva zemītē:
Citiem labi birzis sēt,
Citiem dēt ozoliņu.
3825 Lubānas Md.

Kas kaitēja man dzīvoti
Diža meža maliņāi?
Simtiem zaļu ozoliņu,
Simtiem zaļu vītoliņu.
51998 Aizkraukles Rg.

Sāt'eņa, muna sāt'eņa
oryskā vīt'eņā;
Vydā sēju rudzus mīžus,
Apl'eik zaļi ūzol'eņi.
3718 Kārsavas apkārtnē.

Apkārt liepas, ievas zied,
Kalnā māja ozoliņa;
Ik katrā zariņā
Strazdiņš dzied galiņā.
37373 Rudbāržu Azp.

Vai Dieviņ, kad redzētu
Savas malas ozoliņu.
Skrūzainām lapiņām,
Ledotiem zariņiem!
23918 Sēlpils Jk.

*

Zīle žubi gan pievīla
Ar ozola kodoliņ';
Mani tautas nepievīla
Ne ar zelta gabaliņ'.
15019 Krustpils D.

Ozolam zīles bira,
Tautu meitai asariņas;
Tautu meitai asariņas,
Vainadziņu noņemot.
47437 Rucavas Lp.

Ozoliņš zīļu raud,
Zīles bira Daugavā;
Bāleliņš māsas raud,
Māsa gāja tautiņās.
17568 Lejasciema Vlk.

Ūzuls zoru nevarēja
Aiz zeiltšu kustynuot;
Bruls ar muosu navarēja
Aiz asoru izaškiert.
44940 Dricēnu Rz.

Skrej bitīte, sasit spārnus,
Izpraulējis ozoliņis;
Ej, māsiņa, gar nelieti,
Saņem savas villainītes!
12333 Lutriņu Kld.

Ja jūs braucat kā **eņģelis**

Mums ir **debešķīgas** apdrošināšanas maksas!
Pārliecinaities!
759-0266 un 759-2771

Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

Rūdolfa Britāla piemiņai

Pēc īsas un grūtas slimības Toronto 25. augustā mūžībā aizgāja Kanadas Daugavas vanagu saimes nenogurstošais un pašaizliedzīgais darbinieks Rūdolfs Britāls. Viņš ilgus gadus bija Kanadas valdes kasieris, bet neatteicās nekad pielikt savas darbīgās rokas ziedojumu akciju īstenošanā un kopā ar dzīvesbiedri bieži veica ar melno darbu grāmatu un kartīšu ekspedīcijā.

Allaž laipns un iecietīgs, viņš bija iemantojis visu savu tuvāko līdzstrādnieku uzticību un mīlestību. Rūdolfa Britāla atstāto vietu aizpildīt nebūs viegli.

Nelaikis dzimis 1910. gada 24. jūnijā Raunā. Beidzis Rīgas pilsētas komercskolu un studējis Latvijas universitātē. Leģionā bija pulkv. Januma pulkā. Cīņās ievainots, gūstā Cēdelgemā stāvējis pie Daugavas Vanagu organizācijas šūpuļa.

No Vācijas izceļojis uz Angliju, kur rosīgi piedalījies DV izveidošanas darbā, ierosinot iegādāties un iekārtot mītni karā cietušajiem karavīriem.

1953. gadā izceļojis uz Kanadu, kur maizes darbā līdz pat aiziešanai pensijā strādājis Veleslijas slimnīcā Toronto.

Arī Kanadā Britāls tūlīt stājās Daugavas vanagu darbā. Viņš ilgus gadus bija Kanadas valdes loceklis, rūpīgi pildot kasiera pienākumus. Viņš bija neoficiālais šīs zemes vanagu finanču ministrs, kas vērīgi sekoja kā par ienākumiem, tā par izdevumiem. Par izciliem nopelniem Centrālā valde viņu apbalvoja ar augstāko atzinību — DV nozīmi zeltā.

Nelaika izvadīšana sākās ar piemiņas brīdi Rosara bēru namā. To vadīja māc. J. Šmits. Šajā skumjajā brīdī klāt bija pāri par simts izvadītāju.

Nākamajā dienā māc. J. Šmits Rūdi Britālu izvadīja pēdējā gaitā Mt. Pleasant krematorijā. Pie Latvijas karoga klātā šķirsta goda sardzē stāvēja Kanadas DV vadītāji darbinieki.

Pēdējos atvadvārdus teica Centrālās valdes loceklis un Kanadas valdes vicepriekšsēdis A. Kalupnieks, Kanadas vanadžu vadītāja N. Pulciņa, LNAK pārstāvis R. Pētersons, Toronto nod. priekšnieks Z. Akots, Hamiltonas nodaļas priekšn. A. Dāboliņš, laikr. Latvija Amerikā un Ambera spiestuves vārdā red. A. Kundrats, Druvas nod. A. Kalniņš, sieviešu koŗa Zīles M. Jonāne, Dainas koŗa J. Tērauds un tuvāko draugu vārdā A. Šterns.

Bēŗu mielasts notika DV namā.

Līdz ar nelaika dzīvesbiedri par aizgājēju sēro Daugavas vanagu saime un visa latviešu sabiedrība.

Alberts Šterns.

Stipendijas jauniešiem

DV KV sēdi 29. augustā Laureles Kalniņos, kuŗā piedalījās valdes, revīzijas komisijas un goda tiesas locekļi, tuvāko nodaļu atbildīgās amatpersonas, vadija valdes 1. vicepriekšsēdis A. Kalupnieks.

Sēdes sākumā pieminēja mūžībā aizsauktos DV biedrus: — Valdi Kacenu, Jūliju Saliņu, Arvīdu Zaķīti, Ati Zeltiņu un Alfredu Zēvaldu. Sēdes turpinājumā sekoja vispusīgi un ierosinoši valdes locekļu ziņojumi.

N. Pulciņa un A. Kalupnieks piedalījās 5. Globālajās dienās Vācijā. Apmeklēja svarīgākos sarīkojumus un informatīvos saietus un satiekoties ar vadošām personām no Anglijas, Vācijas, Zviedrijas, Amerikas un Austrālijas, pārrunās guva spēkus tālākam darbam un stiprinājās ticībā brīvās Latvijas idejai. No A. Kalupnieka iesniegtā ziņojuma noprotams, ka Bērzainei Vācijā ir nepieciešams materiāls atbalsts no citām zemēm. Īpašuma ēkās ilgāku laiku trūkst īrnieku un Vācijā vēl aizvien ir pāri par 1000 aprūpējamo. Tas kopā saņemot, uzliek lielu slodzi organizācijas financēm.

E. Miniates ziņojums sastāvēja no informācijas par saraksti ar nozīmīgiem valdību pārstāvjiem. Plašs un daudz ierosmju pilns ir bijis J. Treija darbs sporta nozarē, kā arī politiskā laukā, piedaloties kanadiešu sarīkojumos ar stāstījumiem par Latvijas likteni. P. Vasariņš ziņoja par darbu Ārējā informācijā. Bija arī citi ziņojumi.

Turpmākā darbībā valde apstiprināja piešķirumu Korijam Avotam Minsteres ģimnazijas apmeklēšanai. Vienojās izmaksāt Minsteres ģimnazijai $2000.- pēc iepriekšējā lēmuma, bet Dainai Paeglei Brazilijā, piešķīra $500.- Sabiedrisko Zinātņu Institūta, Minsterē, apmeklēšanai. **-ons**

Veļu valstī aizgājis Andrejs Dravnieks, Ph.D

Pavisam negaidīti šā gada 8. jūlijā aizsaules ceļos devās ķīmiķis Andrejs Dravnieks, Ph.D., Parks Forest Il, ASV. A. Dravnieks bija starptautiska kalibra zinātnieks.

Andrejs Dravnieks dzimis 1912. gadā Pēterpilī. Latvijas universitātes ķīmijas fakultāti viņš beidza 1938. gadā. Iesākumā viņš speciālizējās pie prof. M. Strautmaņa fizikālā un analitiskā ķīmijā, ar kuŗu publicēti vairāki kopīgi darbi. Kādu laiku darbojās L.U. par mācības spēku, bija tehniskais direktors Rīgas ķīmiskā fabrikā un strādāja arī par skolotāju Rīgas valsts tehnikumā. Kaŗa vētras noveda A. Dravnieka ģimeni Vācijā, kur viņš papildinājās Mārburgas universitātē. Pēc pārcelšanās uz ASV A. Dravnieks ieguva 1949. gadā Čikagā Ph.D. gradu fizikālā ķīmijā. Vispirms viņš bija ražīgs it īpaši metallu rūsēšanas un korozijas problēmu risināšanā, par ko viņam ir pāri par 50 publikācijām un vairākas grāmatas. Dr. Dravnieks strādāja vispirms Continental Can Co laboratorijā, pēc tam Ilinojas technoloģijas institūtā, Standart Oil Co Indiānā, bet 1960. gadā viņu saistīja darbā Armour Research Foundation, kas veic zinātniskus pētījumus valdības un rūpniecības iestādēm. Īpašu ievērību Dr. Dravnieks izpelnījies kā viens no moderniem ožvielu zinātnes dibinātājiem un izveidotājiem. Viņu noorganizējis ožvielu zinātnei speciālu laboratoriju un konstruējis instrumentus, kas darbojas kā „mākslīgi deguni". Bijis IIT Ožvielu zinātnes centra direktors, piedalījies ar referātiem daudzos kongresos ASV un citās valstīs.

A. Dravnieka atklājumi ir ļoti nozīmīgi medicīnā, pārtikas rūpniecībā, kriminoloģijā, militārā zinātnē u.c. Savā laikā populārais žurnāls Life veltīja latviešu zinātnieka pētījumu aprakstam veselas divas lappuses. A. Dravnieks bija vairāku zinātnisko biedrību biedrs un goda biedrs Sigma Xu un Fi Lamda. Brīvajā laikā viņš nodarbojās ar filozofijas problēmām un referēja par filozofijas jautājumiem latviešu sabiedrībā.

A. Dravnieka dzīvesbiedre ārste bērnu slimībās mira pirms pāris gadiem, dēls Dzintars un meita Sarma beiguši universitātes ASV.

Andrejs Dravnieks piederēja pie akadēmiskās vienības Līdums saimes. Līduma draugi pazina viņu kā ļoti sirsnīgu, atsaucīgu personu, ar lielu pienākuma apziņu. Visu viņš darīja neatlaidīgi ar vislielāko nopietnību. Vēl nesen A. Dravnieks bija solījies būt līdumiešu salidojumā Katskiļos, apsolot arī referātu.

Ž. Zentiņš.

LATVIEŠU KOŖU APVIENĪBAS PADOMES SĒDE GAŖEZERĀ

LKA padomes sēdē Gaŗezerā piedalījās padomes locekļi G. Blaumanis, E. Brusubārdis II, R. Kalnmalis, V. Meļķis, K. Vanags, V. Zemesarājs, R. Zuika, J. Ūdris, kā arī revīzijas komisijas priekšsēdis P. Austriņš, Indianapoles dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis K. Sventeckis un Gaŗezera dziesmu dienu rīcības komitejas pārstāvis J. Zuika. Sēdi vadīja padomes priekšsēdis E. Brusubārdis II, protokolēja sekretārs K. Vanags.

Ziņojumu par kases stāvokli sniedza kasieris V. Zemesarājs, bet revīzijas komisijas atzinumus nolasīja komisijas priekšsēdis P. Austriņš. Padome apstiprināja iepriekšējā gada ieņēmumu/izdevumu pārskatu, kam bilance ir 45,421 dol. Par Koŗu apvienības iespiedizdevumiem ziņoja redaktori R. Zuika un E. Brusubārdis II. Žurnāla Latvju Mūzika 15. numurs izdots šovasar. Nākošais atrodas sagatavošanas procesā. Kavēšanās notiek tāpēc, ka attiecīgie raksti tiek iesūtīti redakcijai ar nokavēšanos. J. Vītola koŗa dziesmu jaunā krājuma pirmo grāmatu paredzēts izdot šogad. Dziesmu krājuma „Dziedot augu..." 3. izdevumā bija iecerēts ievietot dziesmas ar klavieŗu pavadījumu. Redakcijas komisija nav saņēmusi no komponistiem šādu dziesmu pietiekamā skaitā, tādēļ dažas dziesmas šinī dziesmu krājumā būs bez pavadījuma.

J. Zuika sniedz ziņojumu par 9. Gaŗezera dziesmu dienu norisi, kas notiks 1987. gada 14., 15. un 16. augustā. Sagatavošanas darbi veicas labi. Programma sastādīta. Kopkoŗa koncerta dziesmu krājumā būs 8 oriģināldziesmas un 7. t. dz. sabalsojumi jauktam korim, 3 dziesmas sieviešu korim un 3 dziesmas vīru korim. Koŗiem, kas būs pieteikuši savu līdzdalību dziesmu dienās, dziesmu krājumus piesūtīs šoruden. 8. Vispārējo dziesmu svētku Indianapolē rīcības komitejas priekšsēdis K. Sventeckis pastāstīja par paveiktiem priekšdarbiem, paredzētiem sarīkojumiem dziesmu svētku laikā, sevišķi pieminot koncertus, un norādīja, ka viss, kas iecerēts, veidojas labi. Visi dziesmu svētku sarīkojumi notiks vienkopus pilsētas centrā. Turpat arī aizrunātas viesnīcas. Kopkoŗa mēģinājumi tiek ieplānoti tā, lai koŗu dalībniekiem būtu laiks atpūtai un sarīkojumu apmeklēšanai. Tie koristi, kas piedalās arī tautas deju lieluzvedumā, varēs būt brīvi no t. d. mēģinājuma, lai varētu piedalīties kopkoŗa mēģinājumā. Sekojošās debatēs piemineja dažādus trūkumus, kas redzēti citos svētkos un bija ierosinājumi, kā tos varētu novērst.

Padome pārrunāja un apsprieda arī citas lietas, kas attiecas uz apvienības iekšējo darbību, bet koŗa Dziesmu Vairogs priekšniece A. Austriņa paziņoja, ka Dziesmu Vairogs, izbeidzot darbību, savas Gaŗezera akcijas 1,200 dol. vērtībā ir novēlējis Latviešu koŗu apvienībai ASV. Padome izsacīja pateicību korim Dziesmu Vairogs par izcilo dāvinājumu. **J. Ū.**

Melnās lentes diena Kičenerā

Spēcīgais lietus, kas lija visu sestdienas priekšpusdienu, deva iemeslu šaubām, vai tikai šī ilgi gaidītā diena nebūs jāatsauc. Ierodoties Viktorijas parkā, kur pl. 14 bija paredzēts gatavoties gājienam, skats nebija visai iepriecinošs. Šur tur varēja redzēt zem lietus sargiem paslēpušos cilvēkus. Tad pēkšņi notika tas, kam grūti vēl pirms 10 min. bija ticēt. Lietus apstāja līt un pie debesīm varēja pat ieraudzīt sauli. Nu arī sāka pulcēties demonstrācijas dalībnieki kuplā skaitā. Bija vairākas tautu grupas — ukraiņi, poļi, igauņi, čechoslovaki, latvieši un citi. Bija arī redzami kanadieši, kas bija nākuši, lai šo dienu atbalstītu.

Kad gājiens bija sastājies un uzsāka soļošanu, varēja aptuveni saskaitīt ap 400 cilvēku. Gājiena priekšgalā uz zirga lepni paceltu galvu jāja jauna sieviete, kas turēja augstu virs galvas Black Ribbon Day karogu. Sekoja nacionālie karogi un gaŗa ļaužu rinda. Tie nesa šai dienai piemērotus plakātus. Uzraksti bija daudzi un dažādi.

Pēc apm. pusstundas gājiena bija sasniegts gala mērķis. Vispirms sapulcējušos tautu uzrunāja Dr. Gerhards Hess, kas bija šī rajona rīcības kom. priekšsēdis. Viņa dēls Markus Hess Toronto ir Melnās lentes iedzīvinātājs Tad sekoja apsveicēji. Kičeneras pilsētas vecākais Dom. Kordillo, Ontario prov. valdības MPP D. Kuks (Kooke), Vaterlū pilsētas valdes aldermaņi B. Ternbuls (Turnbull) un A. Telegdi. Galvenā runātāja bija čechu izcelsmes Eda Otta, kas brīvībā izkļuvusi 1966.g. Pirms tam ilgākus gadus pavadījusi komūnistu cietumos. Vēl spēcīgu uzrunu teica afganistāņu pārstāvis.

Noslēgumā Dr. Hess nolasīja B. Malrūnija sveicienu. Dr. Hess vēl pateicās darba veicējiem un visai publikai par negaidīti lielo atbalstu, uzsveŗot, ka šis bija tikai pirmais mēģinājums. Mēs turpināsim nākamajā gadā un vēl pēc tam.

Ar to tad pirmā Melnās lentes diena Kičenerā bija noslēgusies. Bez lielas steigas klātesošie izklīda, sirdis nezdami līdz neizsakāmu kopības un draudzības sajūtu un sevī solīdamies un cerēdami nākošajā gadā pulcēties atkal šeit pat vēl daudz kuplākā skaitā.

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu sabiedrībai var interesēt, ka nu jau otru gadu Toronto darbojas Gerry Palivka's nodibinātais Operešu Teatris Guillermo Silva-Marin vadībā. G. Palivkas vārds mūsu teātŗa publikai pazīstams, kā organizātors no Multicultural teātŗa. Savam repertuāram pirmajā darbības gadā ar ļoti labiem panākumiem tika sagatavots F. Lehara Grafs Luksemburgs, Sniedzot izpārdotās zālēs 10 izrādes. Šai sezonai viņi gatavo Emmericha Kalmaņa Cauntess Maritza (Čigānu barons). Operetes uzveduma izpildītāji ir Kanadas mākslinieki.

Izrādes notiks 26., 27., 30. septembrī un 2., 3., 4. oktobrī pulksten 20:00, MacMillan teātrī, Universitātes Avenijā (Planetarium un Royal Ontario Mūzeja aizmugurē). Ieejas kartes iepriekšpieprasāmas Toronto Operetta Theatre, 752 Yonge St., Toronto, Ont. M4Y 2B6, arī pa tālruni 872—BASS vai 920—6705.

● TLTA ģimnazija sāka jauno mācības gadu 5. septembrī Latviešu namā, kur svētbrīdi vadīja māc. J. Cālītis. Ar mācības gada sākumu audzēkņus apsveica Toronto latviešu tautas augstskolas vadītājs Kārlis Vasarājs. Ģimnazijas direktrise V. Slavieša, uzrunājot vecākus un audzēkņus, paziņoja, ka šinī mācības gadā klases audzēknei Monikai Timberei un 3. klases audzēknim Ianam Kampbellam pilnu skolas naudu, 100 dol., ziedojusi Kalupes vērtslietu veikals un darbnīca. Desmit audzēkņiem skolas nauda samazināta par 50 proc., kopā 500 dolaru (DV Toronto nodaļas ziedojums): No 2. klases — Pēteris Brīviņš un Ivars Enzeliņš; 3. kl. — Andris Ābols, Markus Brants un Māra Tērauda; 4. kl. — Sandra Ezera, Ingŗīda Jansone, Pēteris Kaļiņš, Sandra Priedīte un Anita Skomba. Direktrise pasniedza ģimnazijas žetonus absolventu klases audzēkņiem, kas pašreiz ir astoņi. Pēc svinīgā akta jauno klašu audzinātāji iepazīstināja skolēnus ar skolotājiem un ģimnazijas darbu. Ģimnazijā pirmajā dienā uz mācībām bija ieradušies 39 audzēkņi. No jauna iestājušies 9 audzēkņi — 8 no Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas un viens no latviešu skolas Valodiņa. Trīs audzēkņi pieteikušies arī sagatavošanas klasē. Vēl iespējams pieteikties citiem interesentiem. Pie ģimnazijas darbojas vairākas interešu grupas: Drāmatiskais pulciņš ar vadītāju Sandru Cifersoni-Markitanti, koklētāju ansamblis Arianas Liepiņas vadībā un dziesmu ansamblis, ko vada Alberts Vītols. Ģimnazija izdod arī savu žurnālu Sīkumi Izoldes Krūmiņas vadībā. No jauna šogad ģimnazijas darbā iesaistīts Pauls Legzdiņš un jaunais ērģelnieks Aldis Liepiņš. Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šogad ģimnazisti piedalīsies vispārējā Latvijas valstssvētku aktā. Slēgts Ziemsvētku eglītes sarīkojums paredzēts 19. decembrī, Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums ar ģimnazijas drāmas kopas jauniestudējumu, Blaumaņa No saldenās pudeles, 24. un 25. janvārī. Audzēkņu vakars 24. aprīlī Latviešu namā.

● TLB sestdienas skola jauno mācības gadu atsāka ar aktu 6. septembrī skolas telpās, piedaloties ap 100 pieaugušajiem un apmēram tikpat daudz skolēniem. Viesu vidū bija arī Otavas latviešu skolas skolotāja Pārupa. Pēc Latvijas karoga ienešanas, ko nesa Reinis Briedis, piedaloties absolventu klases audzēkņiem tautas tērpos, māc. F.T. Kristbergs vadīja svētbrīdi. Skolas pārzine M. Matīsa sveica skolas saimi un aicināja skolēnus būt lepniem uz savu latvisko izcelsmi un runāt skolā tikai latviski. Apsveikuma vārdus teica LN AK izglītības un kultūras fonda pārstāve Aija Zichmane un TLB goda biedrs V. Pakalns. Akta vadītāja skolotāja E. Pētersone paskaidroja, ka skolā darbojas koklētāju ansamblis, ko vada Ariana Liepiņa. Ansamblim paredzēta pirmā uzstāšanās Austrumu draudzes sarīkojumā. Darbojas tautas tradiciju un etnografisko rakstu mācības pulciņš ar vadītāju S. Vilku. Iznāk skolas žurnāls Auseklītis. Mācību laikā vecākiem un interesentiem skolas ēdamzālē notiek tautas tērpu gatavošanas un rokdarbu nodarbības bez maksas. Skolēni pusdienu pārtraukumos turpat varēs piedalīties aušanas un izšūšanas darbos. Skolēnu kopskaits pašreiz ir 110. Līdz šim pieteikušies 9 jauni skolēni, galvenokārt bērnu dārzā un pirmskolā. Atsevišķu mācības programmu latviski vāji runājošiem bērniem mācīs skolotāja L. Strīpniece. Nelielas pārmaiņas notikušas arī skolotāju sastāvā. No skolas darba aizgājuši H. Miķelsons un Raimonds Brencis, bet atgriezušies uz vienu gadu atlūgušās Līga Miklašēvica un Valda Bērziņa. No skolas darba aizgājusi Balva Kūla, bet no jauna iesaistīta L. Strīpniece. Skolā darbojas pavisam 18 skolotāji. Mācītājs J. Cālītis rūpēsies par rīta lūgšanu noorganizēšanu skolā.

● Pirmais latviešu radio raidījums no CHIN raidītāja Toronto ar vilni AM 1540 sākās sestdien, 6. septembrī. Tas ilga pusstundu, no pl. 22:30 līdz 23:00. Raidījumi notiks katru otro sestdienu tanī pašā laikā. Tas sākās ar mums jau pazīstamām Latvijas laika radio raidījumu signālskaņām Rīga dimd, ko vēl atcerēsies mūsu vecākā paaudze. Aktieris Hugo Miķelsons nolasīja latviešu dzīves aktuālitātes, dažādus ziņojumus un informāciju, angļu valodā īsumā Ivonna Ķivleniece. Bija arī tautasdziesmu un deju ieskaņojumi. Netrūka arī šis un tas klausītājiem minēšanai, piemēram, kāds ir veclatvieša Džonesa īstais vārds un kur viņš dzīvojis, kas ir ,,umurkumurs'' un ko nozīmē vārdi: likt, līkt un līgt? Atbildes prasīja iesūtīt Radiokomitejai, 122 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9. Raidījumu rīcības komitejā par priekšsēdi darbojas Z. Akots, kasiere ir Aina Selga. Raidījuma programmu bija sastādījis Modris Lorbergs. Raidījumus atbalsta LNAK un DV Kanadā. Raidījumu segšanai zināmu atbalstu cer gūt arī no latviešu firmu un citiem sludinājumiem.

● Kanadas vanadžu gadskārtējais draudzības saiets 6. septembrī Sidrabenē bija pulcinājis pāri par 150 apmeklētāju, kas strautiņa ielokā pie kafejnīcas pie galdiem baudīja jaukas pēcpusdienas stundas. Bija ieradušies ciemiņi ne tikai no Toronto un citām tuvākajām pilsētām, kā Hamiltonas , Kičeneras, Londonas, Bramptonas, Sv. Katrīnām, Miltonas u.c., bet daži arī no ASV. Kanadas vanadžu priekšniece Nora Pulciņa sveica viesus ar Lolitas Gulbes dzejoli Atvadas vasarai. DV Kanadas valdes priekšsēdis Guntars Brikmanis, kas apmeklējis Kanadas rietumus, nodeva Kalgarijas, Edmontonas un Vinipegas vanagu sveicienus. Daugavas vanagi tur uztur kopību, rīkojot biedru vakarus un sanāksmes. Sidrabenes pārvaldes vārdā sveicināja Sidrabenes saimnieks Jurenovskis, saņemdams atzinībai vanadžu velti — jauno pavāra grāmatu. Tādu pašu velti saņēma arī tās dienas visvairāk atzītais darbinieks I. Krūziņš, kuŗam visu vārdā par oglēs ceptiem kartupeļiem un desiņām pateicās vanadžu priekšniece, tāpat visiem azaida sagādātājiem — vanadzēm un lauku saimniecību īpašniekiem. Apmeklētāji noklausījās arī humoristiskus stāstījumus un lasījumus. Anete Bencone skaņdēja fragmentu no Annas Brigaderes pasaku lugas Princese Gundega un Karalis Brusubārda. Par valodas dialektiem priekšnesums bija Hamiltonas vanadzēm Elgai Dāboliņai un Vijolītei Alksnei, neaizmirstot arī Pigbridžas ,,dialektu''. Sidrabenietis Eduards Tiltiņš lasīja tiesas ainu starp tiesnesi un apsūdzēto, kas spēj dot atbildes tikai ar dažādu mums pazīstamu dziesmu melodijām, pašam tās nodziedot. K. Sidaram bija humoristisks lasījums par izceļošanu un dažas laikmetīgas vārsmas. Programmu, ko pieteica Sandra Matisone, nobeidza Modris Alksnis ar pagaŗāku lasījumu par sēdēm un sanāksmēm. Starplaikos skanēja tautas dziesmas.

● Toronto latviešu bridža kopa savu rudens sezonu atsāka 5. septembrī. Pirms spēļu sākuma sanākušos uzrunāja kopas vadītājs Zigurds Augulis un uzaicināja visus ar klusuma brīdi pieminēt nupat mūžībā aizsaukto kopas dalībnieci Ausmu Bulti. Nelaikei atvadām nosūtīja ziedu sakārtojumu un viņas izvadīšanā piedalījušies vienpadsmit kopas biedri. Turpmākās spēles notiks katru piektdienas vakaru pl. 19 Latviešu Centra mazajā zālē. Jauni biedri kopā arvien gaidīti. Tuvākai informācijai zvanīt kopas vadītājam Z. Augulim 663—3332 vai biedrzinei A. Plampei, 499—0612.

● Pēc vasaras pārtraukuma atsāks Kristīgās sadraudzības sanietu 20. septembrī pl. 14 Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās. Elvīra Sarapa runās par tematu Jēzus mīlestība.

● Teoloģijas kursos Sidrabenē šovasar viesojās māc. Ilze Kuplēna-Juraite. Viešņa piedalījās aprūpes mājas Kristus Dārzs dievkalpojumā iemītniekiem, Sv. Jāņa draudzes dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā un draudzes lauku īpašuma Saulainē bērnu nometnes nobeiguma dievkalpojumā.

● Burtnieku Jumja daudzinājums notiks 21. septembrī pl. 15 DV namā.

● Māc. A. Briedis kapu svētkos iesvētīja četrus kapa pieminekļus — Artūram Amoliņam, Elzai Dulpiņai, Ērikam Graubiņam un Haraldam Iesalam (no Bramptonas).

● Bībeles studiju un pārdomu dienas Saulainē notiks no 25. septembŗa pl. 19 līdz 28. septembrim. Piedalās mācītāji: Jānis Mednis no Grandrapidiem un Žanis Kristbergs no Leikvūdas, N.J., kā arī Toronto mācītāji A. Celms un F.T. Kristbergs. Šo dienu nobeigums 28. septembrī pl. 12 ar rudens svētku dievkalpojumu.

● Latviešu Centra gada sapulce paredzēta 25. septembrī Centra telpās. Patlaban Centrā ir 1106 biedri. Laba atsaucība ir Centra rīkotai izlozei: saņemts jau pāri par 10,000 dol. Paredzams, ka šogad varēs izdarīt pirmo piešķīrumu 2,500 dol. vērtībā no stipendiju fonda ziedojumiem.

● Kristus Dārza padomes gada sapulce notiks 24. septembrī pl. 19. Dienas kārtā ziņojumi, budžets un nākotnes darbība.

● Sidrabenes sezonas nobeiguma sarīkojums notiks 4. oktobrī ar priekšnesumiem Maijas Ķuzes un Hugo Miķelsona vadībā.

Tālu aiz kalniem, apsmieta un šausta,
Palika zeme, bēdu miglā austa,
Palika dārzi, birstalas un druvas —
sirdij tik tuvas. *(Autors nezināms)*

Paldies visiem, kuŗi, izpildot **Jāņa Ozola** pēdējo vēlēšanos, bēŗu laikā ziedoja Latvijas Brīvības Fondam ziedu vietā. Ziedojumi, kas palīdzēs mūsu tautai atgūt atņemto brīvību, pārsniedza $3,000.00.

Laila un Edite Ozolas

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicos PBLA Sabiedrisko zinātņu institūta studentei **Ilzei Kalniņai** par tīri atstāto istabiņu!

Rīgas namzinis J. Neimanis

Neteic mani, māmuliņa,
Pa ciemiem staigādama,
Pats darbiņš mani teiks,
pats gudrais padomiņš.

... tas Kungs lai apgaismo Tavus ceļus, Ilzīt!

J. N.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Latviešu Centrs Toronto meklē pilna laika saimnieku
Pieteikties Centra birojā
(416) 759—4900 darba laikā.

Valodiņa
Toronto Latviešu skola Valodiņa
IESĀK 9. MĀCĪBU GADU PIEKTDIEN, 12. SEPT.,
Kanadas Latviešu Centrā Toronto.
Reģistrēšanās pl. 18 vid. zālē; atklāšanas akts turpat pl.19.
Mācības notiek piektdienu vakaros no pl. 18—21 skolas telpās Centrā. Skola sākas ar bērnu dārzu 4g. veciem un beidzas ar 14 g. veciem. Īpašas klases latviski nerunājošiem bērniem.
Tuvākai informācijai zvanīt 445-2158 — U. Zommeram vai 896-3462 — J. Daugavietim.
VALODIŅAS VALDE

Leonija Ozolkalne

Kur tu esi?

(29. turpinājums)

Un visapkārt sudrabegles ar dīvainu jūras viļņu šalkšanu galotnēs.

Vērojot apkārtni, Anda pagājās ap mājas stūri. Tur mājas galā, pāri nelielai pļaviņai, taciņš ved kalnā. Neliels ceļrādis vēstī — zum Kapf.

Varētu domāt, ka milzis, pasauli radīdams, būtu skrējis ar cauru smilšu maisu, vietu vietām izbārstot lielākas un mazākas smilšu skūpsnas. Šie kalni neielīksmoja, drīzāk nospieda Andu.

Aizsēdušies apvārsnim priekšā, tie aizsedza plašumu un tālumu. Atlika tikai šaurā ielejas sprauga no vienas pakājes līdz otrai, kur jūties dziļumā ieslēgts, ka elkoņi cieši jāievelk sānos, lai tie nestrīķētos blakus kalna sānā.

Paceļot acis, Anda lasīja lielu burtu uzrakstu uz sienas: „Gasthaus zum Klöge. Kapfweg 151."

Turpat Andas aizmugurē noskan smaga nopūta. Strauji pagriezusies, tā sastapās ar divām lielām, brūnām acīm, ragainu galvu, pastiepjot mīkstu govs purnu pret Andas plecu un izpūšot smagu nopūtu ar sagremotās zāles dvašu. Pa pusvirus durvīm tā bija pastiepusi galvu, uzrunājot pienācēju sīkā īdienā.

Tātad mājas pagrabā tika mitināta govs! Nu Anda saprata cauri vējam dzirdētās neparastās skaņas, kas to bija mulsinājušas. Govs kaklā bija piesiets misiņa zvaniņš. Tur tās mistiskās skaņas, šķindas un nopūtas. Tāpēc cauri miegam, brīdi pa brīdim, no dziļas pazemes nākdama, dzirdi skāra sīka ieskanēšanās, džinkstēšana, smagas ķēdes žvadzoņa, to pavadot tikpat smagai nopūtai. Likās pat, ka no pazemes augšup kāpj vaidi. Pēc brīža atkal — džin, džin! Ik ķēdes žvadzoņa, lopam pakustoties, nezinātājam vīž stingumu kaulos. Govs nopūtas miegā ir tik smagas, ka tās dzirdamas cauri abiem stāviem, atbalsojoties bēniņos, liekoties, it kā tur pati zeme vaidētu. Cauri nakts klusumam, cauri visai mājai dzirdama govs gremošana, sekojot nopūtai, lopam laižoties miegā. Likās, ka šis smagums nenāk no kustoņa, bet no visas samocītās cilvēces, kas, kara pārgurdināta, grib nolikt smagās nastas. Varēja likties, ka visi mirušie ir pamodušies no kapiem, lai smagajā nopūtā palīdzētu atelpot vēl dzīvajiem.

Tātad kūts siltais izgarojums, uz augšu kāpdams, visā mājā izplatīja mazliet valgano mājlopu elpu, silta piena smaržu un kūts mēslu trūdošo rūgtenumu. Pat salmu un pakaišu čabēšana, lopam grozoties, deva savu pieskaņu, tāpat lielā dāldeļa nokrišana salmos. Varbūt praktiķis vācietis aprēķināja, ka no kūts uz augšu kāpjošais garojums un lopa elpas siltums palīdz skopajai mājas apkurei.

Saimnieka dzelzs kruķis sestajā rīta stundā daudz siltuma nespēja saskrāpēt. Pirkstus sasildīt tur nevarēja.

Zem viena jumta kopā ar kustoņiem! Vai tad viņiem lopu kūts nav? — izbrīna pilna doma jaucās pa Andas galvu. Tā pārdomās stāvot aci pret aci ar jaunatrasto četrkājaino draudzeni, telpas dziļumā iečīkstējās pavērtas durvis. Tur no pakrēšļainā dziļuma iznāca Pēteris Priede. Redzēdams Andas izbrīnu, tas jokojot sacīja:

— Labrīt, Anda! Agri cēlies — Kā gulēji? —

Andas pārsteigums ir tik liels, ka pirmajā mirklī tai pietrūkst vārdu. Cauri nakts tumsai viņu no stacijas šurp atveda resnītis plīvainā apmetnī, tāds jocīgais, reizē rūķa un sikspārņa veidojums. Visā šai laikā viņa nebija par Pēteri domājusi, ne kur viņš ir, ne kur tas palika. Un nu viņš izkāpj kā no miglas un smaida savu lipīgo smaidu. Tikai pēc laba brīža, pārvarot nepatiku, nāk Andas atbilde:

— Nevarēju aizmigt. Traucēja šalkšana ārpusē. Un saimnieka dzelzs kruķis agrajā stundā. Un beidzot, pat saltums neļāva gulēt. Vējam vien izskrienot apkurei cauri, caurules remdenas netiek. Ne pirkstus sasildīt pie tām.

Bet ko tu?

— Es te — piedzīvoju. Iepazīsties — mana kaimiņiene, — rādīdams uz govslopu, saka Pēteris Priede.

— Te? — Es nepamanīju, kur tu vakar paliki. Bet kāpēc tieši te?

— Zinu, tev tas neinteresē. Bet kaut kur man bija jāpaliek. Un — — labsirdīgais vecītis sākumā bija nodomājis, ka mēs esam laulāts pāris. Dzirdot manu paskaidrojumu, tas negribēja mani pieņemt, jo vairāk telpu tam nebija. Pēdējo viņš bija atdevis tev.

— Jocīgais! — iesaucās Anda.

— Kas tur jocīgs? Kas nav, tas vēl var būt, — un tieši noraidīgums kairināja puiša iztēli. Tur — Rīgā — protams, starpība bija liela. Stabila miera dzīve un tagadējā nedrošība. Tomēr — —

— Tev džin džin galvā iesēdies, — bija sakaitinātās Andas atbilde. — Niekalbis! Tu esi un esi mušpapīrs, — vēl vairāk sapīka Anda; gaišā noskaņā sācies rīts kļuva mākoņains.

— Dabas nolikums ir meklēt otrinieku. Kaut vai izbārties, lai norimtu nemiers. Bet kā tad viens?

— Paskaties spogulī, ja nav neviena cita, ar ko bārties.

Pēteris Priede! — skaitās Anda. Tur — mājā — viņš bija darba biedrs. Darba biedrus neizvēlas, tos pieņem, kādi tie ir, jo pārējā dienas daļa ar pēcdarba stundām piederēja katram pašam. Tāds Pēteris viņai neeksistēja. Ar dažiem attiecības bija draudzīgākas, ar dažiem noraidīgas, kā, piemēram, ar šo piesējīgo Priedi, kas arvien bija nelūgts un negribēts.

Kas Andai bija Pēteris Priede?

Priede? Nekas. Gluži nekas. Kā kaut kas neatvairāms, kā viss darba ritmā nepieciešamais. Kā tintnīca un zīmulis uz galda. Kā darba aktis un rakstāmmašīna.

Personība? Nē! Par to viņa nebija domājusi. Vai darba rīkam, lietai kāds meklē personību? — Un nu? — Kas briesmu brīdī varēja izvēlēties ceļa biedrus? Ceļi bija gājēju pilni. Kas domāja par sarežģītiem nākotnes apstākļiem, kad tev piederēja tikai tekošais mirklis? Vai toreiz bēgot vispār bija kāda skaidra doma? —

Bet nu? Lai kā tas kaitināja, nu mušpapīrs tiešām bija pielīmējies, un sarežģītie apstākļi nesolīja neko priecīgu. Arī muša ilgi un spiedzīgi sīc, pielipusi lipīgajam papīram. Vai arī viņai paredzama šī mokpilnā nāve? —

Tā tas bija ar to Pēteri Priedi, un tur neko nevarēja darīt.

Un Pēteris Priede? — Jau tur, Rīgā, sēžot pie viena galda, viņa galvā iedzēlās doma: būtu labi tā abiem kopā turpināt pieticīgu ierēdņa dzīvi... Pēteris zina, šai virzienā jābūt piesardzīgam, lai neizjauktu trauslo draudzību. Lai cik nevīrišķīgi tas izskatījās ieķerties kā dadzītim sievietes brunčos, bet bija kaut kas, kas neļāva meiteni izlaist no acīm. Attaisnojums tam diktēja, ka šai straujo pārmaiņu laikā varēja rasties grūtības, kur vīrieša plecs ir nepieciešams. Bet viņa tev — džin, džin! Un klusēdams tas viņai sekoja.

Un Anda? Ir tikai viens jauneklis viņas sirdij tuvs. Tas, kuŗa pēdas viņa meklē. Un ietinusies atmiņās, tā dzird klusinātu balsi: draugs, draugs... Un dzirdot to, Anda ikreiz jūtas kā silta lietus pilienu aprasināta roze. Un viņa jūt, ka pēc iespējas drīz ir jāatrod iespēja, kā no šīs piespiedu kopības izvairīties, kas bija nereālu apstākļu radīta un tāpēc vien noraidāma.

*

Andas īdzīgumu izlīdzināja vienkāršs Pēteŗa teiciens, ieceļot to ikdienā:

— Ejam brokastīs!

— Brokastīs?

— Jā, pēc šīm kratekļu naktīm te mūs apkalpos un pamielos. Es jau nokārtoju ar saimnieku. Tā te ir neliela kūrvieta. Mums jānodod savas pārtikas kartītes un mēs saņemsim trīs maltītes dienā, kas ieskaitītas īres maksā.

— Bet — —

— Nekavējies, iesim! Mums ir jāievēro ēdienu reizes, tā noteica saimniece.

(Turpinājums sekos)

Zenta Liepa

Lapas un vējš

No kādiem
Mirdzošiem dārziem,
No kādiem
Sen nejaustiem
Ceļiem —

Zelta lapas
Liesmodams nes
Spožs vējš
Man pāri
Un garām.

Jau koki tumši
Un kaili.

Noplūc
Liesmojot
Mani kā lapu,
Noplūc kvēlu,
Pirms puteņu vēja —

Lapu
Mirdzošā mazībā
Nes!

* * *

Arvīds Melliņš

Jaunatnei

Tu —
mana Gauja
un Daugava mana,
balto ziedu nesēja.

Mūžu straumēs auklētie
sapņu un ilgu gulbji
vēdas pret sauli ceļ.
Mirdz saules zaigā
tavu ilgu puķes,
pāri atvariem
un krācēm,
ko bangas nes —
vien skaistumā tavs spēks
un spēkā skaistums.
Augstu —
līdz debesīm zilām
un pāri,
uz Staburaga klints
Lāčplēsis tur
pili ceļ.
Vai dzirdi,
kā Daugava vaida,
kā bangas krāc? —

Tur bārenīte
asaras raud.

Uz degošiem spārniem
tu celsies —
sirds ceļu zinās.

* * *

Lidija Dombrovska

Atgriešanās

Tropu zaļzaļā paisumā
zvīļo zirnekļu orchidejas.
Ziedu kausos kūst saule,
ziedlapām pāri lejas.

Vai garkātu papardes
nogulst veidojot tiltu?
Kā sapnī —
šai ainavai pāri
atplaiksnī cita —

Ap mani ziedošas priedes,
nātres, dzegužlini.
Tik labi ir atskatīties
un sajust savas saknes.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

3 x 3 nometne Katskiļos notika no 16.—23. augustam. Attēlā visas pa-audzes kopīgi aizvadīja stundas latviskā vidē. Trīsreiztrīs nometnes mērķis ir veicināt latviskās zināšanas, latvisko kopību, latviskās ģimenes un latvisko draudzību. Foto J. Liģers.

Sarīkojumu Kalendārs

18. septembrī pl. 14 latviešu Namā pensionāru sanāksmē Anetes Bencones referāts.

27. septembrī paredzētais Latviešu lauks. biedrības Pļaujas svētku sarīkojums — **NENOTIKS.**

4. oktobrī pl. 11 un
5. oktobrī pl. 7 DV makšķerēšanas sacensības Gosport līcī Braitonā. Visi aicināti.

11. oktobrī pl. 10 KLKA kongresa atklāšanas akts Latviešu namā; turpat pl. 20 saviesīgs vakars pie labas mūzikas.

12. oktobrī pl. 16 Latviešu Namā Latvijas 800 gadu kristīanizācijas atcere Romā — skatos un skaņās.

18. oktobrī pl. 18.30 Latviešu Namā DV Toronto nodaļas 36. gada svētki.

25. oktobrī pl. 19 Latviešu Nama gada svētki.

25. oktobrī pl. 17.30 DVTK izrāde O.M.T.A. festivalā „Ir akmeņi raud" Fairview Library Theatre, 35 Fairview Mall Drive, Willowdale.

8. novembrī Kalvis 35 darbības gadu atceri atzīmē ar koncertu.

8. novembrī pl. 19.00 Kaŗavīru daudzinājums DV namā.

23. novembrī pl. 15.00 mūžībā aizgājušo DV biedru piemiņas pēcpusdiena DV namā.

6. un 7. decembrī DV tirdziņš.

14. decembrī pl. 14.00 DV Bērnu eglīte DV namā.

20. decembrī pl. 19.00 DV biedru eglīte DV namā.

31. decembrī pl. 20.00 Jaungada sagaidīšana DV namā.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 28. SEZONAS KONCERTI

1. novembrī, sestdien, Castle Frank High School, Jēkaba Graubiņa šķaņdarbu koncerts, veltīts komponista 100. dzimšanas dienas atcerei. Piedalīsies Toronto dziesmu vienības.
25. novembrī, otrdien, Jane Mallett Theatre, vijolniece Rasma Lielmane.
21. janvārī, 1987. g., trešdien, Toronto universitātes Walter Hall Edgars Kariks, flauta un Māra Biezaite, klavieres, abi no Austrālijas.
2. aprīlī, ceturtdien, Jane Mallett Theatre, Olga Grike, mecosoprāns no Vankuveras.

SIDRABENE

28. septembrī pl. 14 pusdienas par labu bērnu nometnei.

4. oktobrī pl. 19 sezonas noslēguma sarīkojums ar groziņiem.

Silti vārdi, vēss laiks

LELBA evaņģelizācijas nozares rīkotās Draudžu dienas no 24. līdz 31. augustam Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes īpašumā Katskiļos atklāja ar dievkalpojumu brīvdabas svētnīcā. Sprediķoja prāv. V. Vārsbergs, piedaloties Ņujorkas draudzes mācītājiem R. Zariņam, A. Ozolam un L. Saliņam. Atklāšanas aktu sarīkojuma zālē vadīja evaņģelizācijas nozares un iekšmisijas nozares vadītājs māc. M. Ķirsons. Sekoja prāv. V. Vārsberga referāts par cilvēka garu bez Dieva gara. Arnolds Golts no Sirakūzām rādīja paša uzņemto filmu par Brāļu kapiem. Vinipegas universitātes profesors māc. E. Grīslis runāja par Apustuļu darbu grāmatas svarīgākām nodaļām un vadīja Bībeles stundas sešas dienas. Katru darba dienu ievadīja māc. L. Saliņa rīta lūgšana un svētbrīdis.

Pirmdienā māc. Ž. Kristbergs stāstīja par liturģiskiem svētbrīžiem un praktizēja senos liturģiskos dziedājumus. Darbojās trīs ideoloģiskie loki. Māc. M. Gulbis no Mineapoles runāja par tematu Kā lasīt Bībeli. LELBA pārvaldes priekšnieka vietnieks un Baznīcas Virsvaldes loceklis Dr. J. Robiņš referēja par tematu Evolūcija, zinātne, Dievs. Par redzamo un izjūtamo baznīcā bija paredzējis referēt mākslinieks N. Gricēvičs no Filadelfijas, kas zīmējis Draudžu dienu plakātu un izcēlies ar savas draudzes dievnama dekorēšanu. Viņš nebija ieradies, bet viņu aizstāja māc. F.Kristbergs no Toronto. Vakarā Ņujorkas mācītājs R. Zariņš referēja par baznīcu Latvijā un Amerikā, norādot, ka Amerikā baznīcām ir blakus vai pagraba telpas, bez kuŗām Amerikas baznīcas nebūtu iedomājamas, bet Latvijā tādu telpu nav, baznīca ir kulta vieta. Vakarā bija minikoncerts, piedaloties I. Mežaraupam, Laurai Padegai un A. Liziņam.

Otrdienā prāv. A. Ozols apskatīja tematu Ģimene, skola, baznīca, bet vakarā māc. L. Zušēvica no Milvokiem runāja par tematu Sieviete baznīcā, prāv. V. Vārsbergs stāstīja par Indijas ceļojumu un latviešu ārmisiju Indijā.

Trešdienā Draudžu dienu dalībnieki apmeklēja Brāļu kapus, kas atrodas netālu no draudzes īpašuma. Vakarā jaunā mācītāja Ilze Kuplēna-Juarte no Anglijas runāja par garīgo augšanu. Lielajā zālē notika vakara svecīšu dievkalpojums. Māc. M. Gulbis stāstīja un rādīja sava ceļojuma skatus par Svēto zemi.

Ceturtdienā prof. V. Klīve runāja par tematu Kristietis un pasaule. Interešu loķā māc. I. Kalniņš no Bostonas Trimdas draudzes apskatīja slimnieku apciemošanu un māc. L. Saliņš no Ņujorkas paskaidroja datoru (mazu kompjūteru) pielietošanu draudžu darbā. Vakarā dzirdēja māc. J. Cālīša referātu par konfliktiem baznīcā. Noslēgumā I. Mežaraupa vadītais koncerts.

Piektdienā prāv. A. Voitkus apskatīja latviešu mākslinieku altāŗa gleznas, rādot slīdītes. Iespaidīgs bija Linkolnas draudzes sagatavotais priekšnesums par altāŗa dekorējumiem ar puķēm un apgaismojumiem. Dalībnieki varēja vērot arī liturģiskos svētbrīžus praksē.

Sestdienā archibīskaps A. Lūsis runāja par baznīcas devumu latviešu kultūrai. Vakarā bija bikts dievkalpojums sarīkojumu zālē. Svētdienas rītā pl. 7.00 bija dievkalpojums ar dievgaldu. Draudžu dienu noslēguma dievkalpojumā pl. 11.00 sprediķoja archibīskaps A. Lūsis, liturģiju vadīja māc. R. Zariņš, lūgšanu prāv. V. Vārsbergs.

Draudžu dienās darbojās pārrunu grupas ar atsevišķiem vadītājiem, kur varēja prasīt, kādu jautājumu vēlas. Pirms referātiem nereti klausītāji dziedāja. Sarīkojumu uzņēma video kasetēs, pie kam lielākā piekrišana bija prof. E. Grīšļa sešām Bībeles stundām, kur pārdeva 600 kasetes. Darbojās arī grāmatu galds.

Draudžu dienās bija reģistrēti 402 dalībnieki, neskaitot techniskos darbiniekus. Bija ieradušies 25 mācītāji, pārstāvētas 38 draudzes. No Kanadas bija ieradušies 68 dalībnieki, no Austrālijas 5, no Anglijas 2 un viens no Vācijas. Daļa dalībnieku bija braukuši tiešā ceļā no teoloģijas kursiem Kanadā. Saimniece bija Lilija Zamura, pie darbiem palīdzīgi bija jaunieši Ingridas Miemes vadībā. Ņujorkas dr. piecas dāmu komitejas katra savu dienu gādāja par kafiju un atspirdzinājumiem ēdienu reižu starplaikos pacienāšanas teltī. Biroju vadīja S. Trautmane. Ņujorkas draudzes Longailendas novada vecākais A. Trautmanis īrētā mašīnā pārvadāja tos viesus, kas bija apmetušies ārpus Ņujorkas draudzes īpašuma, uz sanāksmes vietu un rūpējās arī par dalībnieku nogādāšanu uz Brāļu kapiem.

Nepatīkamu pārsteigumu radīja vēsais laiks, sevišķi tiem dalībniekiem, kas bija ieradušies no dienvidiem. Pa nakti guļamtelpas apkurināja, bet, kur tādas iespējas nebija, tur izdalīja elektriskos sildītājus vai papildu segas.

Draudžu dienās dalībnieki ne vien noklausījās referātus un piedalījās pārrunās, bet satikās ar veciem paziņām un iepazinās ar jauniem draudžu darbiniekiem vai garīgiem vadītājiem.

V. I.

SV. KATRĪNAS

13. septembrī pl. 19 D.V. Sv. Katarīnes nodaļas Vanadžu kopas 35. gadu darba atcere Franču zālē, 101 Garnet Street.

Linnas pieprasījis patvēruma tiesības Zviedrijā

Toronto igauņu laikraksts Meie Elu 14. augusta numurā pirmā lappusē ar treknu virsrakstu ,,ASV igaunis pieprasa patvērumu Zviedrijā'' publicējis ziņu no Stokholmas, kuŗā teikts, ka kāds ASV igaunis iesniedzis Zviedrijas immigrācijas pārvaldei (Invandrarverket) patvērumu tiesību pieprasījumu. Pārvaldes ģeneraldirektors Tords (Thord) Palmlunds izteicis izbrīnu, ka ASV gatavojas izdot kādu igauni tieši Pad. savienībai, kur to sagaida nāves sods.

Palmlunds tālāk izteicies, ka tā kā igaunis 2. Pasaules kaŗā cīnījies kopā ar vāciešiem, tad esot jānoskaidro vai viņš cīnījies kā igauņu patriots vai kā nacistu izpalīgs. Meie Elu piezīmē, ka patvēruma pieprasītājs esot K. Linnas un, ka līdz ar viņa patvēruma tiesību izlemšanu nākšot noskaidrošanā igauņu nacionālā militāro vienību līdzdalība vācu pusē, kur tās centās atturēt atkārtotu padomju okupāciju Igaunijā.

Palmlunds uzsvēris, ka šis delikātais jautājums būšot jāizšķir Zviedrijas valdībai. Par ASV rīcību un šo savdabīgo patvēruma pieprasīšanas gadījumu rakstīts arī zviedru laikrakstos un ziņots radio raidījumos.

7. septembrī Toronto miris Kārlis Priedītis. Viņa izvadīšana ceturtdien, 11. septembrī, pl. 13 Mt. Pleasant krematorijā.

GRĀMATA
Cēsu pulks atmiņās

5. Cēsu kājnieku pulka atceres komitejas sanāksmē pārrunāja jautājumu par grāmatas Cēsu pulks atmiņās izdošanu. Pēc redaktora J. Treija dotajiem paskaidrojumiem bija redzams, ka izdošana ir iespējama. Komiteja atzina, ka izdarāma iepriekšēja pieteikšanās, jo grāmatu iespiedīs ierobežotā skaitā un brīvā tirgū tā būs grūti pieejama. Grāmatas cena ir $12.- tiem, kas būs pieteikumus iesūtījuši līdz š.g. 1. novembrim un samaksai pievienojuši $3.- sūtīšanas izdevumus. Samaksu un pasūtinājumus lūdzam adresēt uz sekojošu adresi:

J. Treijs
302A Annshiela Dr.,
Keswick, Ont. L4P 3A5
Canada.

-js.

RAIBĀ NEDĒĻA

RĒGENS BRĪDINA

Pasaules uzmanības degpunktā joprojām vēl ir minējumi par Vašingtonas un Maskavas attiecību tālāko attīstību.

Daņilovu grib tiesāt.

Amerikāņu žurnālista Daņilova apcietināšanu Maskavā uzskatīja par Kremļa atmaksas reakciju Vašingtonā notvertā Pad. savienības spiega Zakarova apcietināšanā. Viņš ir jau otrais US News and World Report Maskavas korespondents, kuŗu čeka mēģina kompromitēt.

Pirmdien prezidents Rēgens ceļā no Kalifornijas uz Vašingtonu apstājās Denverā, Kolorado, kur viņš Daņilova apcietināšanu apzīmēja par civilizētai pasaulei neiedomājamu nekrietnību. Viņš no jauna norādīja, ka Daņilovs nav spiegs un Maskavā tikai pildījis savus profesionālos žurnālista pienākumus. Prezidents brīdināja no Daņilova neattaisnojamās vajāšanas sekām — tās varot radīt nepārvaramu plaisu ASV un Pad. savienības attiecībās nākotnē.

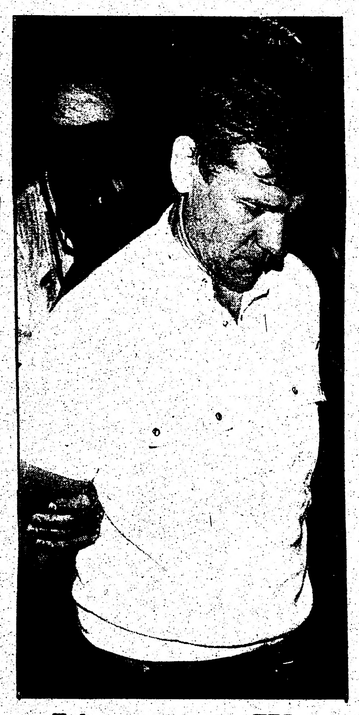

Zakarovu notvēra FBI.

Atzīmējams, ka Rēgens pirms šīs runas bija nosūtījis personīgu vēstuli Gorbačovam, bet acīm redzot visuvarenā čekas vadība arī Gorbačova varbūtējo iejaukšanos ignorējusi.

Daņilovu apcietināja KGB šefa Viktora Čebrikova aston. Daņilovs tagad apsūdzēts spiegošanā, jo apcietināšanas brīdī pie viņa atrasta aploksne ar divām Afganistānas kartēm, kuŗās atzīmētas padomju kaŗaspēka koncentrācijas vietas. Šajā aploksnē, ko Daņilovs saņēma no sava paziņas Miša, bija arī informācija par jaunākiem Kremļa ieročiem.

Izvestija tagad apgalvo, ka Daņilovs Pad. savienības drošībai kaitīgas aktīvitātes uzsācis tūliņ pēc ierašanās Maskavā 1981. gadā. Vairāki rietumu komentātori ir pārliecināti, ka Miša patiesībā ir bijis KGB aģents, kas iemantojis Daņilova draudzību, lai izšķīrējā brīdī viņu kompromitētu.

Daņilovs, kas tekoši runā krieviski, vācis materiālus par savas ģimenes locekli Aleksandru Frolovu, kas 1825. gadā piedalījies tā dēvētā dekabristu dumpī pret caru. Par to viņu sodīja ar 30 gadu ilgu izsūtījumu uz Sibiriju.

KGB šefs Čebrikovs ir arī politbiroja loceklis.

Tajā pašā dienā, kad Rēgens Denverā brīdināja Kremli no Daņilova vajāšanas sekām, Gorbačovs plašā intervijā ar Čechoslovākijas komūnistu partijas oficioza pārstāvi iztirzāja Vašingtonas un Maskavas attiecības un miera izredzes pasaulē. Šo Gorbačova interviju tajā pašā dienā pārraidīja arī televīzijā Maskavā un visās īsviļņu radiostacijās. Gorbačovs šajā intervijā no jauna apvainoja amerikāņus bruņošanās kāpināšanā. Pad. savienība pārtraucot atomeksploziju izmēģinājumus, esot ar darbiem pierādījusi savu labo gribu. Abu lielvalstu tālākās attieksmes un miers esot atkarīgs no Vašingtonas, ne no Maskavas nostājas. Viņš piebilda, ka tā neesot propagandas runa, jo ar propagandu Kremlis nenodarbojoties. To gan darot Vašingtona, bet pasaules sabiedriskā doma jau sen esot atklājusi amerikāņu savtīgos nolūkus.

Jāpiezīmē, ka šajā intervijā viņš ne ar pušplēstu vārdu nepieminēja Daņilova lietu.

TERRORA ASIŅAINĀ BILANCE

Šāvieni Karakači lidostā, Istambulas žīdu sinagogā un eksplozija pie Rietumvācijas pretizlūkošanas dienesta galvenās mītnes Ķelnē atgādināja pasaulei starptautiskā terrorisma briesmas, kuŗa apkaŗošanai vēl līdz šai dienai nav atrasti īstie ieroči un pareizā stratēģija.

Gadījās, ka Pan-Amerikas lielā satiksmes lidmašīna ceļā no Bombejas uz Parīzi un Ņujorku nolaidās Karači lidostā Pakistanā. Tur četri arabu terroristi, kas bija pārģērbušies par lidostas drošības sargiem, pārņēma lielo lidmašīnu ar 400 pasažieŗiem savās rokās un prasīja, lai Kipras salā atbrīvo apcietinātos trīs palestīniešus, kas tur pirms gada noslepkavoja kādu Izraēlas jachtas apkalpi.

Lidmašīnas apkalpe paguva izbēgt, bet pēc 15 stundu gaidīšanas terroristi atklāja uguni, nogalinot 19 un ievainojot ap simts pasažieŗu. Pakistaniešu sardzei izdevās visus četrus terroristus notvert. Pēc Pakistanas likumiem terroristiem draud tikai viens sods — publiska pakāršana.

Terroristu iebrukums žīdu sinagogā Istambulā sabata dievkalpojuma laikā, kas prasīja 21 upuri, ir pirmais šāds traģiskais notikums Turcijā. Abi iebrucēji, kas, domājams, ir palestīnieši, paši mira no savu ieroču lodēm.

Šis asiņainais notikums satraucis ne tikai Turcijas žīdus, kas gadu simteņus dzīvojuši labā saskaņā ar vietējiem šajā zemē, bet atbalsojās arī tūlīt Izraēlā.

Jeruzalemē radās nopietna valdības krize, kad viens no tagadējās koalīcijas locekļiem Ariels Šarons pārmeta ministru prezidentam pārāk lielu sadarbību ar palestīniešiem, un tādēļ viņš netieši vainojams arī Istambulas slaktiņā. Perezs atteicās sasaukt ministru kabineta sēdi, iekams Šarons nebūs savus apvainojumus atsaucis. Šarons ir tas pats Izraēlas politiķis, kuŗu uzskata par Izraēlas militārās dēkas ierosinātāju Lebanonā. Šī konfrontācija tomēr beidzās ar Šarona izteikto apvainojumu nožēlošanu.

Pagaidām ziņas ir ļoti skopas par terroristu mēģinājumu Ķelnē ar automašīnā novietotu dinamita lādiņu uzspridzināt Rietumvācijas pretizlūkošanas dienesta galveno mītni Ķelnē. Domā, ka vainīgie ir komūnistu terroristi.

VAI DENGS AIZIES?

Bijušā Sarkanās Ķīnas diktātora Mao 10 gadu nāves dienas atceres priekšvakarā tagadējais Ķīnas faktiskais valdnieks un reformātors Dengs paziņojis, ka viņš nākamajā gadā aiziešot atpūtā. Dažu gadu laikā Dengs ir pārvērtis Ķīnu līdz nepazīšanai. Hongkongā runā, ka Dengs vēl pirms aiziešanas īstenošot komūnistu partijas lomas mazināšanu valsts pārvaldē.

Dengs grib iet atpūtā.

Rietumu komentātori uzmanīgi seko katram Denga vārdam un šķiet, ka Dengs ir mainījis savu nostāju iepretim Pad. savienībai. Viņš kādā intervijā izteicies, ka Maskavas un Pekingas attieksmēs notiktu pagrieziens, ja Pad. savienība izbeigtu atbalstīt komūnistus Indoķīnā un Kambodijā. Līdz šim Ķīna prasīja padomju kaŗaspēka atvilkšanu no tās ziemeļu robežām, kā arī Kremļa izvākšanos no Afganistānas. Dengs vēl nebija paspējis runu beigt, kad Maskavas radiofons ziņoja par kāda Gorbačova uzticības vīra došanos uz Pekingu.

ATENTĀTS ČĪLĒ

Pirms 13 gadiem Čīles armija apvērsumā gāza komūnista Alendes valdību. Bruņoto spēku atbalstā varu pārņēma ģenerālis Pinošets, kas soli pa solim mēģinājis militāro diktātūru pārvērst par demokratiju. Vienīgo opoziciju veido komūnistu partija, kas apgalvo, ka to atbalstot arī citas desmit pilsoniskās partijas. Patiesībā Čīles pilsoņu vairākums, vidusšķiru un strādniekus ieskaitot, atbalsta tagadējo prezidentu Pinošetu.

Pagājušajā nedēļā, kad prezidents Pinošets atradās ceļā uz galvaspilsētu, viņa automašīnai uzbruka komūnistu terroristu banda. Pats prezidents tika cauri ar vieglu ievainojumu rokā, bet viņa piecus miesassargus nogalināja. Valstī izsludināts izņēmuma stāvoklis un slēgti vairāki periodiski izdevumi.

MALRŪNIJA NEDIENAS

Kanadas ministru prezidenta Malrūnija popularitāte turpina slīdēt lejup. Pēc pēdējās sabiedriskās domas pētīšanas institūta aptaujas vēlētāji gribētu redzēt ministru prezidenta amatā bij. liberāļu politiķi Kretjenu, otrā vietā sociālistu Brodbentu, trešā vietā — tagadējo liberāļu līderi Terneru un tikai ceturtā vietā Braienu Malrūniju.

Maskavas radiofons šīs nedēļas sākumā ziņoja, ka Malrūnija valdība ielūgusi Otavā oktobŗa pirmajā nedēļā ciemos Kremļa ārlietu ministru Ševardnadzi.

Vēl joprojām nav norimis tracis par 150 Tamilas bēgļu ielaišanu Kanadā. Kritizētāji norāda, ka tūkstošiem kanadiešu gaida savu piederīgo ielaišanu likumīgā ceļā ne tikai mēnešiem, bet gadiem ilgi.

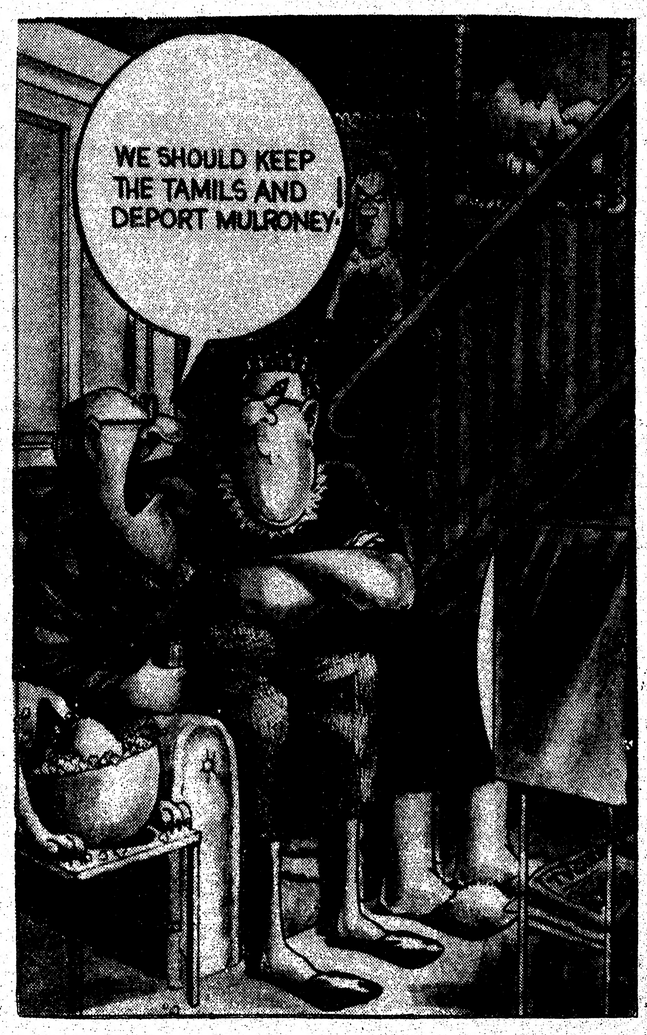

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Alberts

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRA ŅUJORKAS STUDIJAS VIDEOLENTE

Videokasetes, ar kuŗām varam noskatīties filmu un teātŗa izrādes pašu mājas ērtībā savā televīzijas aparātā, jau sen kļuvušas par amerikāņu dzīves ikdienu. Kasešu pārdotavas un īrētavas savairojušās vai uz katra ielas stūŗa. Video lentes latviešu valodā no latviešu izrādēm un sarīkojumiem vēl joprojām ir retums. Kaut arī video fotografija ir ērta lieta, redakcija izrādās dārgs un sarežģīts process. Video lenti nevar kā filmu pēc patikas graizīt un salīmēt — video lentai nepieciešama sarežģīta aparātūra.

Savai pirmajai komerciāli piedāvātajai videolentei ALT Ņujorkas studija, ko vada režisors Māris Irbe, izvēlējusies okupētās Latvijas autora Harija Gulbja lugu Alberts, ko studija nesen izrādīja uz Ņujorkas skatuves. Luga, kas tēlo ,,mikro-sadzīvi'' kādā Rīgas komūnālajā dzīvoklī, šķiet, izraudzīta tās neitrālā, t.i. pilnīgi nepropagandiskā satura dēļ. Interesantā kārtā tā drīz vien iegūst varbūt negribētu, bet spēcīgu politisku iekrāsojumu, jo neparasti asi parāda komūnistiskās iekārtas nederību un ļaundabīgo, demorālizējošo iespaidu.

Luga liecina, ka, pastāvēdama jau 40 gadus, padomju vara nav spējusi kaut cik pacelt okupēto zemju pilsoņu dzīves standartu, drīzāk to pazeminājusi. Lielam vairumam ļaužu, pat ievērojamas valsts iestādes priekšnieka vietnieka ģimenei, joprojām jāmitinās komūnālā dzīvoklī (termiņš radies padomju varas laikā!), kuŗā pieciem īrniekiem jāiztiek ar kopīgu virtuvi, ar ,,kopīgu sadilušu vannu, kuŗā negribas līst iekšā, un kopīgu nolietotu podu, uz kuŗa negribas sēsties''. Priekšnieka vietnieks gan sapņo, ka varbūt kādreiz, pēc gadiem, iegūs atsevišķu dzīvoklīti, bet pārējie sīkīrnieki zina, ka viņi tādu laimi nekad nepiedzīvos. Sabūvētās daudzstāvu dzīvokļu kazarmas domātas iesūtītajiem krieviem vai, kā patlaban, Černobilas evakuēto tūkstošiem. Komūnālā dzīvokļa lielākā nelaime ir pilnīgs savrupības trūkums. Īrnieku dzīves sīkumi tiek allaž plaši iztirzāti kopējā virtuvē.

Kad nejauši atgadās, ka pensionārs Alberts, kam mirusi sieva un dēls, alpīnists, gājis bojā, pēkšņi izrādās kungs pār veselām divām istabām, ap tām saceļas tik mežonīga cīņa, kāda trimdas vai ,,klaida'' latviešiem, kas visi jau sen iekārtojušies vai nu pašu mājās vai ērtos dzīvokļos, liksies pārspīlēta vai vienkārši neticama.

Ne tikai kopējā dzīvokļa īrnieki, bet gluži sveši cilvēki no ielas uzzinājuši par ,,lieko'' istabu, rauga to iegūt ar visdrastiskākiem līdzkļiem. Divas vecākas sievietes mēģina Albertu apprecēt, priekšnieka vietnieks ar kundzi apsūdz viņu milicijā u.c. iestādēs, rauga viņu izsludināt par garā vāju un nogādāt trako namā. Necerīgas dzīves grūtības darījušas rupjus un demorālizējušas ļaudis. Visi tenko, melo, blēdījas kā mācēdami. Puķu pārdevējs, naudu izmainot, ,,apskaita'' pircējus, nebeidzamajās rindās pie veikaliem nekauņas rauga iespiesties bez kārtas, ielās un parkos rosās huļigani, kas ubago un aizkaŗ gaŗāmgājējus. Autors nosaucis savu izrādi par komēdiju ,,ar nopietniem un pat skumjiem epizodiem'', bet patiesībā tā ir īsta politiska melnā satira.

Padomju varas radītā kultūrālā izolācijā latviešu drāmaturģija, sevišķi sadzīves ainās, joprojām cieši turas pie blaumaniskā reālisma un arī blaumaniskās tautiskās izteiksmes. Lugas lielākā intriganțe puķu tirgone Antonija, kuŗai Gulbis devis bagātīgāku tekstu, liekas izkāpusi no kādas Blaumaņa komēdijas. Plašo, apsviedīgo lomu attiecīgi blaumaniski, itin veikli un temperamentīgi notēlo Aina Poilova. Vairāk vai mazāk blaumaniski tautisku valodu lieto arī pārējais personāžs, izņemot divus — priekšnieka vietnieks piebārsta savu runu ar kancelejiskām dežūrfrazēm un svešvārdiem, bet elektriķis un ,,filozofs'' Dzintris runā un turas kā hipijs, kādus tos pazinām šeit 60. gados un kas uzpeldējuši okupētajā Latvijā ar 20 gadu novēlošanos.

Šos abus lugas īpatnējākos tēlus pietiekami raksturīgi notēlo Jānis Kancans un Jānis Kļaviņš. Itin mundri savas dažādās lomas iezīmē intrigantes un tenkotājas priekšnieka vietnieka kundzi (Zinta Poilova) un pensionāri Martu (Aija Pelše). Abām šīm tenkotājām Gulbis tomēr piešķīris arī cilvēcības brīžus, kad tās ieskata savas aplamības un rauga tās labot vai vismaz nožēlo. Pa vidu šim intrigu virpulim nevarīgi grozās nule no slimnīcas izlaistais labdabīgais pensionārs Alberts, ko attiecīgi nelaimīgu un apjukušu notēlo Sandors Abens.

Istabas tīkotāji nomoka nabaga Albertu tik tālu, ka tas sabrūk un nonāk pat uz ,,nāves gultas.'' Gulbis tomēr nav vēlējies savu komēdiju nobeigt traģiski un liek teicējam pavēstīt, ka Alberts krizi pārcieš un vēl dažu labu gadiņu bauda šīs zemes labumus.

Iepriecina tēlotāju labā latviešu valoda un arī skaidrā dikcija. Pat izrādes jaunākās dalībnieces Dzintras Dzenes valodā ērti notēlojot vienīgo pozitīvo tēlu (izņemot pašu Albertu) lugā, tikai retumis pavīd viegls ,,amerikāņu'' akcents. Ieskaņas un komentārus, kuŗus Gulbis paredzējis korim, mierīgi, bet iespaidīgi nodeklamē Modris Mednis.

Sīkās, bet diezgan krāsainās lomiņās redzam Viju Liviņu, Lindu Reņci, Juri Blodnieku, Astrīdi Puriņu, Ievu, Andri un Ivaru Slokenbergus un režisoru Māri Irbi kā dīkdienīgu klaidoni ubagotāju. Alberts šķiet fotografēts no skatuves izrādes. Ar maz pūlēm to varētu noslēpt, piem., neparādot vienā otrā skatā skatuves rampu un lietojot vairāk tuvskatus un fragmentu uzņēmumus (lai izvairītos no skatuviskā personu nostādījuma kopskatos). Ainās uz tājām ielas un parkos derētu kaut pavirša Rīgas ielu vai taml. ainava fonā, un vai īsos parka skatus nebija iespējams nofotografēt kādā dārzā?

Komūnālā virtuve izskatās pārāk gaiša, it kā svaigi remontēta (par remontiem īrnieki gan runā, bet nesagaida) ar amerikāniski diženiem ledusskapjiem. Nolietoto virtuvi derēja parādīt reālistiski tumšāku un drūmāku, kas būtu derīgs pretstats Alberta ,,liekajai'' istabai, ko pastāvīgi daudzina par gaišu un saulainu. Vispār, dekorātīvie motīvi, liekas, šoreiz nav inscenētājus daudz interesējuši.

Ar visiem nedaudzajiem iebildumiem jauno videolenti var skatīties ar interesi. Katrā ziņā ALT, Ņujorkas Māŗa Irbes vadītā studija ar cerīgo jauno tēlotāju pulciņu, izrādījusies itin dzīvīga un sola nākotnē daudz interesanta.

Anšlāvs Eglītis.

LŪGUMS

kārtot laikraksta Latvija Amerikā 1986. g. abonementa maksas, kas redzamas maksāšanas zīmē katrā laikr. numurā.

Laimonis

labo

automašīnas

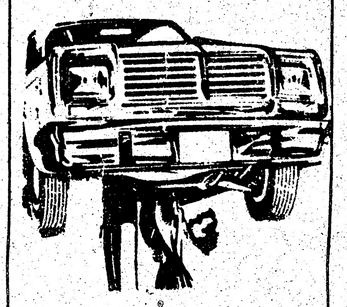

labāk

lētāk

ātrāk

603 Gerrard St. E.

Tālr. 466—0540

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA

FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8

(Pie ,,Chester'' pazemja pietūras)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI

VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ

ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI

Vasaras laikā, garās nedēļu nogalēs, veikals slēgts no sestdienas līdz pirmdienai.

Inta Gugāns-Tauriņš

VALUDE

JEWELLERY LTD.

Zeltkaļi

ALDONA KORMS un

TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125

College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

LATVIEŠI ! — LIDOSIM UZ — MINSTERES DZIESMU SVĒTKIEM

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU DZIESMU DIENAS UN KULTŪRAS SVĒTKI MINSTERĒ, VĀCIJĀ 1987. gadā no 2. VIII līdz 9. VIII

RĪKOJAM SEKOJOŠĀS TŪRES:

A — 1987. g. 30. jūlija līdz 15. augustam
USA/Can.-Amsterdam-Munster-Brussels-Paris (atvada vakariņas EIFFEL tornī)-USA/Can.

no PARĪZES divas tūres:

B — 1987. g. 15. augusta līdz 28. augustam
Paris-Geneva-Lausanne-Montreaux-Taesch-Zermit (ar Glacier Express) uz St. Moritz-Salzburg-Vienna-Munich-USA/Can.

CC — 1987. g. 15. augusta līdz 31. augustam.
Paris-Grenoble-Nice-Cannes-Monte Carlo-Avignon-Barcelona-Valencia-Granada-Cordoba-Seville-Lisbon-Salamanca-Avila-Toledo-Madrid-USA/Can.

Tuvāka informācija — lidojuma brošūras — un pieteikšanās:

BALTIC TRAVEL & TOURS, Inc.

P.O. Box 98794 SEATTLE, WA 98198-1728

Tel.: (206) 824-6612

— Telex 328951 * *RUNĀJAM LATVISKI* *

ASTA American Society of Travel Agents Allied Member

VANKUVERA

● **Starptautiskās MLD ietvaros apspiesto nāciju organizāciju pārstāvji, Vankuverā — jūlijā un augustā noturēja 6 organizēšanas un plānošanas sēdes. Organizāciju pārstāvji un citas ieinteresētās personas no sava vidus izvēlēja prezidiju, kuŗa vadību uzņēmās enerģiskais ukraiņu sabiedriskais darbinieks J. Kolasky. Latviešus šinī organizāeijā pārstāvēja Vankuveras Latviešu biedrības priekšnieks A. Pūpols un DV Britu Kolumbijas nodaļas valdes priekšs. E. Pelēns.**

22. augustā Vankuveras rīta laikrakstā The Province bija ievietots veselu lappusi liels samaksāts sludinājums, kuŗā bija izskaidrota MLD nozīme un mērķis. Sludinājumā bija ietilpināta Staļina un Hitlera karikatūra, kuŗā abi slepkavas parādīti dejojam ,,3 kāju deju''.

Tās pašas dienas vakarā Vankuveras Ukraiņu centrā pulcējās vairāki simti demonstrantu, lai parādītu savu atbalstu MLD pasākumam. Uz skatuves bija novietoti 7 apspiesto nāciju karogi: Latvijas, Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Ukrainas, Ungārijas un Čechu. Lielo sapulci apsveica ar īsu uzrunu komitejas priekšsēdis J. Kolosky. Vankuveras pilsētas valdes pārstāve nolasīja Pilsētas galvas proklamāciju, un vietējās Konservātīvo partijas darbiniece nolasīja Kanadas ministru prezidenta B. Malrūnija apsveikuma telegrammu. Komitejas priekšsēdis J. Kolosky paziņoja, ka komiteja ir nosūtījusi protesta vēstuli uz Maskavu, Michailam Gorbačovam un iepazīstināja sapulces dalībniekus ar tās saturu. Sapulci vēl uzrunāja Amerikas Baltiešu brīvības līgas prezidents Avo Piirisild, Poļu kongresa pārstāvis, un Igauņu mācītājs Vaga.

23. augustā pie visām 4 Expo 86 ieejām un citās pilsētas daļās izdalīja tūkstošiem 2 veidu skrejlapu. Pirmajās no Toronto saņemtās skrejlapās bija pieminēti daudzi Padomijas komūnistu grēku darbi, bet nebija pieminēts 1939. g. 23. augustā parakstītais Hitlera un Staļina draudzības līgums, tāpēc MLD komiteja pati iespieda skrejlapu, kuŗa apgaismoja šī nelietīgā nolīguma faktu un tā sekas. Šinī skrejlapā bija jau iepriekš minētā Staļina un Hitlera karikatūra.

MLD komiteja pasludināja, ka turpmāk šo dienu atzīmēs ik gadus. J. Ruško

● Austrumu draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums ar sezonas noslēguma pēcpusdienu notiks **21. septembrī pl. 11 Tālavā** (nevis pl. 13, kā tas kļūdaini ziņots iepriekšējās nedēļas laikraksta Toronto ziņu slejā).

Patiesi, patiesi, Es jums saku: Kas Manus vārdus dzird un tic tam, kas Mani sūtījis, tam ir mūžīgā dzīvība, un tas nenāk tiesā, bet no nāves ir iegājis dzīvē. (Jāņa ev. 5:24).

Bezmaksas kristīgu litereātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. MIS 1Z6.

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA

● Izjusti personīgi pakalpojumi

● Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON

Funeral Director

733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.

Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Mūsu filistrs

inž. mežk. Jānis Andersons

dzimis 1907. gada 2. aprīlī Lutriņu pagastā,
miris 1986. gada 15. jūnijā Thunderbay, Ont.

Mīļā piemiņā paturēs

Konkordija Zelmenis

Helēna Začs

dzimusi 1905. gada 17. aprīlī Ludzā,
mirusi 1986. gada 13. augustā Gvelfā.

Sv. Jāņa ev. lut Latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Bertolds Akers

dzimis 1911. gada 23. oktobrī Valkā,
miris 1986. gada 24. augustā Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. māja 769-6950.

14. septembrī dievkalpojums dievnamā, plkst. 11.

21. septembrī dievkalpojums dievnamā, plkst. 11.

No 24.—28. septembrim Bībeles studiju un Pārdomu dienas Saulainē.

28. septembrī Rudens svētki Saulainē plkst. 10.30.

Dievkalpojums dievnamā **nenotiks.**

5. oktobrī Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu, pl. 11.

12. oktobrī Kopbaznīcas svētdienas dievkalpojums, plkst. 11.

19. oktobrī dievkalpojums, plkst. 11. Arī Sv. skolas un jauniešu nodarbību atsākšana.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

14. septembrī plkst. 11 dievkalpojums ar dievgaldu.

21. septembrī plkst. 3 dievkalpojums.

28. septembrī plkst. 11 dievkalpojums.

plkst. 2 pēcp. Sidrabenes pusdienas, rīko draudzes dāmu komiteja.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

14. septembrī plkst. 13 Sv. Barnaba baznīcā.

21. septembrī pl. 11 Pļaujas svētku dievkalpojums Tālavā ar dievgaldu. Sezonas noslēguma pēcpusdiena.

28. septembrī dievkalpojums nenotiks.

5. oktobrī pl. 13 Sv. Barnabas baznīcā Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

KALGARIJA

● 30. augustā Kalgarijas 1. Baptistu baznīcā salaulāti Rudīte Līga Ķeksis ar Muriju (Murray) Bellu.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11.

Bībeles studijas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3300.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

Nākošais dievkalpojums 14. septembrī pl. 13 Lietuviešu baznīcā, 1021 College ielā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

21. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl. 13.30 baznīcā.

14. septembrī 2 p.p. Rosedale baznīcā mācītāja ievešana amatā.

21. septembrī pl. 11.00 dievkalpojums igauņu baznīcā.

28. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums igauņu baznīcā.

5. oktobrī pl. 13.30 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Igauņu bazn.

12. oktobrī pl. 13.30 dievkalpojums igauņu baznīcā.

19. oktobrī pl. 11 dievkalpojums igauņu baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pētera baznīcā).

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
,,BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
31 gadu gājumā
katrú svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta,
Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700
Bafalo TV 29. stac. no pirmd.
ktd. pl. 10 no rīta, svētdienās
pl. 12.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd.
pl. 9 no rīta.

Iespaidi Ņujorkas Draudžu dienās Katskiļos

Vēl zilā dūmakā tinās Katskiļu kalnu galotnes, kad tuvojāmies Ņujorkas draudzes nometnei Sestdienas pēcpusdienā. Kā zirgi pie slitas, visur bija redzamas automašīnas.

Pa pāriem un pulciņos klīda 3 x 3 nometnes dalībnieki mājās steidzoties, lai atbrīvotu nometnes telpas Draudžu dienu dalībniekiem.

Gaŗajos 30 gados Ņujorkas draudzes īpašums izvērties par īstu mūsu baznīcas un tautas cietoksni. Te meža klusumā ir nometne bērniem, sirmgalvjiem un ļoti īpatnējā un skaistā brīvdabas baznīca.

Turpat kaimiņos ir Rota un skaistie Brāļu kapi, kur atdusas mūsu varoņi, draugi un tuvinieki.

Mans nodoms nav aprakstīt Draudžu dienu norisi visos sīkumos, to darīs vietējie avīžnieki, — uzrakstu tikai savus iespaidus un noklausītus atzinumus dalībnieku vidū.

Visu nedēļu, izņemot divas dienas, pieturējās auksts laiks. Temperātūra dienā bija 40—50°F un dažreiz arī naktīs vējš bija auksts. Atklāšanas dievkalpojumā svētdien, 24. augustā, brīvdabas baznīcā kalna nogāzē krakšķēja vecie koki svētrunas laikā, ko, lietojot Draudžu dienu mudi: ,,Te es esmu Kungs'', teica prāvests V. Vārsbergs. Svētos rakstus lasīja jaunā mācītāja L. Saliņa, liturģiju — A. Ozola un lūgšanu teica mācītājs R. Zariņš.

Pēc dievkalpojuma varēja redzēt sirsnīgo, aizkustinošo satikšanās prieku. Satikās svētceļnieki no Austrālijas, Vācijas, Zviedrijas, Anglijas, Kanadas un lielākais skaits no ASV — kopā pāri par 400 dalībnieku ar 27 garīdzniekiem, ieskaitot mūsu draudžu virsgaņu archibīskapu Arnoldu Lūsi.

Ar lielu rūpību rīkotāji bija gādājuši par visu, lai svētceļnieki justos labi.

Visu dienu programma, ko sniedza profesori un citi lektori, bija ļoti vērtīga, un paies laiks, lai to visu pārdomātu un iedziļinātos saturā. Katru dienu notika prof. Grīšļa bībeles studija — Apustuļu darbi — svētais gars; prāv. V. Vārsbergs — Cilvēka gars bez Dieva gara; Dr. Modris Gulbis — Kā lasīt Bībeli. Māc. Fr. Kristbergs — Redzamais un izjūtamais dievkalpojumā; Dr. J. Robiņš — Dievs, zinātne un evolūcija; māc. R. Zariņš — Latvijas baznīca Latvijā, Latvijas baznīca Amerikā; prāv. A. Ozols — Ģimene, skola, baznīca; māc. L. Zušēvica — Sieviete baznīcā; māc. Ž. Kristbergs, komp. A. Liziņš jr. — Liturģiskie svētbrīži; māc. I. Kuplēna — Garīgā augšana un kā Dievu lūgt; māc. J. Cālītis — Tava vieta dievkalpojumā; māc. Imants Kalniņš — Slimo apmeklēšana; māc. Laris Saliņš — Datori draudzē; archibīskaps Arnolds Lūsis — Baznīca kā latviešu kultūras veicinātāja (vēsturisks); prof. V. Klīve — Politika un mūsu kristīgā sabiedrība; prāv. A. Voitkus — Altāris un tā rotājums.

Visi referāti bija ļoti nozīmīgi un arī laikmetīgi. Vēl paspēja vēlu vakaros rādīt slīdītes par Brāļu kapiem, svēto zemi un baznīcu altāŗa glezna ar ziedu sakopojumiem. Programma tomēr bija mazliet citāda (varbūt tas domāts labi) nekā citās iepriekšējās Draudžu dienās. Te es gribētu runāt, lietojot klasisko izteicienu — Katrai nedaļai ir divas puses. Visu laiku runāju par pirmo, tagad atļaušos runāt par otru pusi.

Klausītājos bija 75 proc. vecās paaudzes svētceļnieku. Pēc savas dabas mēs latvieši esam konservātīvi un tik ātri nepārslēdzamies uz kaut ko jaunu, neparastu. Tā manas domas ir, ka vadītājām personām, izpildot oficiālos uzdevumus, būtu vairāk vērības jāpievērš apģērbam, lietojot apavus un drēbes, kas nav noskrandājušas. Tas attiecināms arī uz jaunajiem komponistiem, kas bikts dievkalpojuma vakarā ieradās nepiemēroti apģērbti. Neaizmirsīsim, ka mēs esam eiropieši un lepojamies ar savu Vakareiropas kultūru. Diezgan varēja brīvi izskrieties citā laikā. Mums katram ir cita dzīves un notikumu uztvere, domas var dalīties, jo katrs no tiem pāri par 400 dalībniekiem jutās citādāki.

Vēl šeit gribu pievērsties pāris citiem jaunumiem, par ko dzirdēju sarunu veidā, arī atskaņas no citiem dalībniekiem, proti: gaŗo meditācijas laiku 10—15 + 30 minūšu meditāciju lūgšanu laikā; runāja pat par šai laikā vingrošanu — mācītāja I. Kuplēna. Vai tas būtu austrumu reliģiju iespaidā, kas latviešu dievkalpojumā un lūgšanās ir tik svešs?

Tāpat arī tik lielai audiencei bija grūti izsekot un iemācīt liturģiskos dziedājumus ap 400—500 g. pirms Kristus, vēl daļu latīņu valodā, kuŗu lielākā daļa, tos klausoties, atgādināja katoļu baznīcas mises. Ir pagājuši vairāk nekā 500 gadi kopš Mārtiņa Lutera reformācijas. Mēs esam luterāņi, bet pēkšņi nodomājam mainīt arī dievgalda maizītes veidu. Vai tas neienes vairāk apgrēcības nekā svētības? Tāpat jauno koraļu melodijas nevar iemācīt tik lielai audiencei — dzirdēja tikai mācītāju un divas vai trīs balsis dziedot. Es domāju, ka mums, trimdas saimei, vajadzētu pieturēties pie mūsu svētās ticības un kas ar to saistās.

Priecājāmies visi par jauno paaudzi, pat mazajiem bērniņiem, kas bija dažiem līdzi, bet to pēc manām domām varēja izkārtot citādi, paredzot t.s. ,,talantu vakaru'', kā tas bija citās Draudžu dienās. Tad varētu mācīties, vingrināties ar kokli, spēlēt, dziedāt latīņu valodā un mācīties lietot pūšamos instrumentus.

Rakstniekam Nikolajam Kalniņam ir ļoti skaisti korāļi dziesmu grāmatā, viņš ir jauks cilvēks un kristietis, bet kad no rīta paziņoja, ka viņš stāstīs ,,Kā Dievu lūgt'', pacēlās balsis, kas runāja: ,,Vai rakstnieks Nikolajs Kalniņš drīkst runāt par tik smagu tematu?'' Tur jābūt garīdzniekam ar teoloģisku izglītību un pieredzi praksē.

Vēl reiz pasvītroju, ka manas domas nav bijušas kritizēt Draudžu dienas Katskiļos, rakstu tikai impresijas — par noklausīto, novēroto, dzirdēto. Paldies rīkotājiem par skaisto nedēļu, kas svētceļnieku lielo skaitu tik ļoti atspirdzināja kā garīgi, tā fiziski.

Pieminams ar atzinību tik ļoti skaistais kamermūzikas koncerts.

Tālā ceļa dēļ noslēguma dievkalpojums izpalika.

E. Gaigala.

Bijušā Somijas valsts prezidenta Urho Kaleva Kekkonena piemiņai

Īsi pirms 86 mūža gadu sasniegšanas, 30. augusta naktī, miris bij. Somijas valsts prezidents Urho Kaleva Kekkonens. Viņš bija dzimis Ziemeļsomijā, Pielavesi, 1900.g. 3. septembrī un pēc juridisko studiju noslēgšanas aktīvi darbojies Somijas agrārpartijā un bijis aktīvs Somijas neatkarības atjaunošanā 1917. gadā un vēlāk. Der vēl piezīmēt, ka Kekkonens bijis liels sportists un sporta cienītājs. Liekas, tas arī ir viņa ilgā mūža daļējs noslēpums.

No 1936. gada līdz 1956. gadam Kekkonens bijis Somijas valdībā vismaz 5 reizes ministrs un 1950/53. un 1954/56. gadā arī ministru prezidents. Ļoti ilgu laiku, no 1956. g. līdz 1981.g. Kekkonens bija Somijas valsts prezidents. Tajā laikā Somija pārdzīvoja ļoti smagus politisko notikumu laikus. Tajā laikā viņš vairākkārt bija spiests ierasties Maskavā valsts lietu kārtošanai, jo uzmācīgais krievs pēc diviem kaŗiem ar Somiju vēl arvien kāroja okupēt Somiju. Mēs nedrīkstam nepieminēt, ka 1939. g. 23. augusta līgums un slepenais protokols toreizējās Vācijas vadītāja Hitlera un Pad. savienības diktātora Staļina starpā Somiju bija atstājis krievu interešu lokā, tāpat kā Baltijas valstis un pusi Polijas. Baltijas valstis 1939. gada oktobrī nespēja atvairīt krievu uzmācību — viņu uzspiestam savstarpējam palīdzības līgumam, kas atļāva krieviem Baltijas telpā novietot savu kaŗaspēku, bet mazā Somija šai krievu uzmācībai varonīgi pretojās, un tādā sakarībā krievi vēl tā paša gada 30. novembrī varmācīgi iebruka Somijā. Izmisīga un varonīga atvairīšanas cīņa pret krieviem turpinājās līdz 1940. gada 12. martam, kad somi un krievi noslēdza tā saukto mieru. Šajā 1939/40. gada ziemas kaŗā somi bija zaudējuši ap 25.000 kritušu, bet krievi — gandrīz veselu miljonu. Visa pasaule ar aizturētu elpu toreiz vēroja un apbrīnoja mazās somu tautas varonību.

Par šo noziegumu toreizējā Tautu savienība 1939. gada decembrī izslēdza Pad. savienību no Tautu savienības, bet neizprotamā kārtā ap to pašu laiku Amerikas savienotās valstis nodibināja diplomātiskas attiecības ar jau pieminēto noziedznieku valsti — Pad. savienību. Taču atgriezīsimies atpakaļ pie tā laika krievu uzmācības Somijai. Tajā laikā krievu ārlietu komisārs un komisāru padomes priekšsēdis bija Vjačeslavs Molotovs. Šis neliela auguma un ar stostīšanās kļūdām apsēstais krievu imperijas kaŗa noziedznieks, neskatoties uz savu milzīgi veiklo viltību, nespēja ar nacionālo lepnumu apgaroto somu tautu salauzt!

Krievu prese, it sevišķi Izvestija, tajā laikā asi uzbruka Somijai un neskopojās ar pasaulslavenajiem krievu rupjajiem lamu vārdiem.

Pēc Otrā pasaules kaŗa Somijai bija ļoti smagas eksistences jautājuma dienas. Kekkonena vārds šeit ienāk somu tautas vēsturē un vispār visas Eiropas vēsturē ar nenoliedzami lielu nozīmi. No Eiropas drupām Somija spēja ar milzīgu nacionālu gudrību izvairīties no krievu viltīgās uzmācības — pievienoties krievu okupētās Austrumeiropas militāram paktam ar Pad. savienību, kā to darījušas pārējās krievu okupētās Austrumeiropas valstis. Krievu neaprēķināmai viltībai toreiz nostājās pretim varonīgs somu patriots un ideālists — Urho Kaleva Kekkonens! Un viņš sasniedza savu mērķi!

Kad 35 valstis 1975. gadā Helsinkos vienojās par kopēju vienošanos tā saucamajā Eiropas drošības un sadarbības konferencē, Kekkonens bija kā Somijas valsts prezidents toreiz namatēvs. Kad baltiešu jauniešus — latviešus, lietuviešus un igauņus uz Gromiko pieprasījumu somu policija apcietināja, bet uz amerikāņu pieprasījumu atkal atbrīvoja, — Kekkonena vadītās Somijas nostāja pret mūsu tautām bija ļoti pretimnākoša un saprotoša.

Pieminot lielo Somijas valstsvīru un politiķi Kekkonenu, mēs, latvieši, ar dziļu cieņu un simpatijām varam noliekt galvas viņa priekšā un reizē ar to izteikt savu līdzjūtību Somijai un somu tautai tās lielajās sērās.

Agr. Jānis Daģis.

PENSIONĀRE,

66 g. veca, meklē vienu vai divas istabas ar virtuves lietošanu. Var palīdzēt ar darbu.

Zvanīt vakaros 977-0429

(jārunā angliski)

ROČESTRA

● Pēkšņi mūžībā aizsaukts 25. augustā š.g. Rochester, N.Y. Alberts Sproģis, dzim. 7. okt. 1911. g. Latvijā. Uzaudzis Liepājas tuvumā. Pēc ģimnazijas beigšanas strādājis bankā — Liepājā. Otrā pasaules kaŗā bēgļu gaitas noved Vācijā. Turpmākās gaitās nonāk Amērikā, Rochester, N.Y., tur beidz mašīnu konstrukcijas nodaļu Rochester Institute of Technology. No pirmās dibināšanas dienas piederēja Ročesteras ev. lut. Krusta draudzei, arī ALA mūža biedrs. Pēc viņa sēro sieva Jolanta, māsa ar ģimeni Nebraskā, brālis ar ģimeni Austrālijā, kā arī draugi un Ročesteras latviešu saime. Kupls draugu pulks aizvadīja aizgājēju uz pēdējo dusas vietu Mt. Hope kapsētā. Svētvārdus teica māc. T. Zīrāks, Krusta dr. vārdā atvadījās A. Aistrauts, dāmu komitejas A. Vilks un DV A. Izāks. **R.A.**

Mūžībā aizgājis mūsu draugs

Reinholds Skrastiņš

dzimis 1908. gada 8. augustā Latvijā,
miris 1986. gada 4. septembrī Toronto.

Viņu piemiņā paturēs

Ivara Ingelevica ģimene un draugi

Rietot saule skumji mirdz,
Klusas sēras glabā sirds.

Rīgā braucu ciemoties

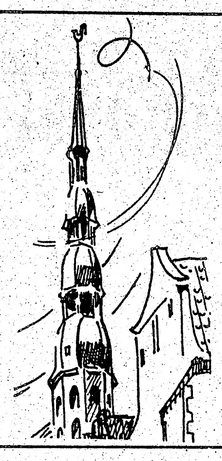

(Turpinājums)

Arvīds bija solījies man parādīt kaut ko no Rīgas naktsdzīves, tādēļ satikāmies atkal vakarā, lai dotos uz Tūrista viesnīcu Pārdaugavā, kur katru vakaru restorānā notiekot varietē izrāde un pēc tam dejošana. Arī hotelī Latvija šis un tas notika, bet nekādas afišas nekur neredzēja, un biļetes bija jānopērk jau dienā. Grūti bija izdibināt, vai vērts būtu iet.

Braucot Arvīds pamanīja, ka bijām nepareizā tramvajā, tādēļ nācās izkāpt otrā pieturā uz Uzvaras bulvāra. Atlikušo gabaliņu aizstaigājām kājām. Bulvāri pašlaik paplašināja, bija jāuzmanās neiekāpt vēl mīkstajā asfaltā. Paplašināšanas darbi laikam notika sakarā ar jaunceltā Uzvaras pieminekļa rudenī paredzēto atklāšanu.

Vakars bija jauks, un nemanot drīz nonācām viesnīcas apstādījumos. Tā bija 10 stāvu celtne ar divstāvu paplašinājumu restorānam. Uz celiņa satikāmies ar diviem man pazīstamiem saviešiem no Anglijas. Ar kādu Londonas grupu esot nometināti Tūristā. Esot lētāka par Latviju. Parasti ārzemniekus neuzņemot; šoreiz tikai svētku dēļ. Dzirdējuši par mūsu grupas ķibeli un piedāvājušies saspiesties ciešāk, lai arī mums būtu vietas, ja mestu laukā no Latvijas.

Ieejot pa lielajām durvīm viesnīcas hallē, aiz pārsteiguma apjukām: vai visa telpa līdz griestiem bija piekrauta ar jaunām mēbelēm; kā likās, visvairāk ar neizkrāvātām gultas matracēm. Izskatījās kā kāda noliktava. Arī visas blakus telpas likās pilnas. Vienā malā pie informācijas galda spīdēja gaisma, bet telpa bija pustumsā. Tur bija atstāts neliels brīvs laukumiņš, kā arī izlikta pašgatavota varietē afiša ar fotografijām no uzveduma. Biļete maksāja 3 rubļi. Agrāk tās bija jāpasūtina iepriekš, bet kopš jaunā alkoholisma apkarošanas likuma ievešanas apmeklētāju skaits esot stipri samazinājies, jo viesnīcā stipros dzērienus vairs nepārdodot. Līdz izrādes sākumam pulksten 21 laika vēl bija daudz. Tā kā šeit lejā nebija kur uzkavēties, kāpām augšā uz restorānu. Pie ieejas mūs ļoti laipni sagaidīja, likās, pats virsulainis un nodeva mūs kāda zemāka sulaiņa gādībā, kas mums ierādīja mazu galdiņu pašā skatuves priekšā. Bijām vieni no pirmajiem šīvakara viesiem.

Papētījām ēdienkarti. Nekādas bagātīgas izvēles nebija: divi galvenie ēdieni un dažādas piedevas. Pasūtinājām vērša cepeti ar parastajām piedevām. Sulainis bija krievs un žēlodamies stāstīja Arvīdam, ka stipros dzērienus vairs nepārdodot, bet alu gan vēl varot dabūt. Likām atnest pāris pudeļu. Tas, diemžēl bija vājš Maskavas brūvējums. Ārzemniekiem domātajā viesnīcā Latvija nekāda dzērienu ierobežojuma nebija, un tur pārdeva stipro čechu alu.

Gaidot vakariņas, apskatīju restorāna telpu: tā bija pašaura, bet gara; skatuves paaugstinājums to praktiski pārdalīja divās daļās. Galā aiz skatuves sēdēja vairāk viesu nekā mūsu pusē. Vakariņas dabūjām paēst laikus. Priekš izrādes sākuma ieradās liela ekskursantu grupa, likās, no kādas kaukaziešu republikas. Nebūtu viņu, zāle būtu palikusi pustukša. Izrāde sākās uz minūti. Dažādi numuri strauji ritēja viens pēc otra: gan dejoja skaistas meitenes diezgan erotiski košos tērpos, gan dziedāja latviski un krieviski. Humoru nesapratu, jo tas bija krievu valodā. Izrāde man patika, nemanot bija aiztecējusi stunda. Pārsteidza gan publikas neatsaucība artistu sniegumam. Tikai īsa plaukšķināšana pie skatuvei tuvākiem galdiņiem. Arī pašās beigās tie bija šķidri, jo nebija uz krūts. Mūzikanti turpināja spēlēt, un skatuve pārvērtās par deju grīdu. Brīžiem tā bija gluži pieblīvēta ar vidējās paaudzes „šīberētājiem". Jaunatnes bija ļoti maz. Pl. 23 mūzika apklusa. Spēlmaņi palika vietās. Laiks publikai pasūtināt savus iemīļotos gabalus, lai mūzikantiem ienāktos kabatas nauda. Viens otrs, it sevišķi no kaukaziešu ļaudīm, to arī darīja. Līdz pusnaktij varot pasēdēt, bet vairāk nekas nenotikšot, zināja Arvīds, tādēļ samaksājuši gājām. Sulainis par atstāto rubļa dzeramnaudu mums laipni novēlēja labu nakti.

Trešdienas rītā atkal jauna ziņa — Intūrists vairs neapgalvojot, ka mums nebūtu vietas hotelī ilgākai palikšanai, bet atraduši citu iemeslu mūsu ātrākai aizdabūšanai, proti, ka mūsu grupai it kā neesot rezervētu vietu braucienam atpakaļ svētdienas naktī, kā tas bija paredzēts. Tā kā vilciens jau esot pilns, tad mums jābraucot projām piektdienas naktī. Kāpēc vietas nebija mums rezervētas, to uzzināt neizdevās. Grūti ticēt, ka vācu firma, kas organizēja mūsu ceļojumu, būtu piemirsusi to izdarīt. Par to, ka varētu braukt arī dienu vēlāk, Intūrists negribēja ne dzirdēt. Grupas vadītājs solījās zvanīt Intūrista galvenajai vadībai Maskavā, lai mēģinātu to panākt.

Atkal satikušies, abi ar Arvīdu nospriedām ar vilcienu aizbraukt uz Jūrmalu, lai gan laiks bija piemācies. Vilcieni uz kūrvietu iet vai katru pusstundu. Nedēļas vidū braucēju nebija daudz, un mūsu paplatais vagons palika pustukšs līdz Majoriem, kur paši izkāpām. Debess bija novilkusies tīri tumša, un no peldēšanās nekas nesanāca. Aizstaigājām līdz galvenai ielai jeb Majoru prospektam. Autosatiksme pa to bija aizliegta, pastaigājās kūrvietas viesi. Kādā šķērsieliņā bija novietota liela muca uz ratiņiem. No tās pārdeva kvasu, un Arvīds mums nopirka katram pa kausam, jo tādu dzērienu nebiju vēl garšojis. Bija tīri labs.

No okupētās Latvijas žurnāla Dadzis

J. BRIŅĶIS

No okupētās Latvijas žurnāla Dadzis.

— JŪS LAIKAM DOMĀJAT ARĪ TO MŪSU IESKAITĪT SVARĀ!

G. BĒRZIŅŠ

Tālāk ejot, manījām, ka reti kādam veikalam bija uzraksts arī latviešu valodā. Visur dzirdēja tikai krievu valodu. Kad ieminējos par savu novērojumu Arvīdam, viņš teica, ka nebijis to nemaz pamanījis. Kā likās, tad Majorus bija pārņēmuši krievi. Apstājāmies pie kāda suvenīra veikala, kur notika arī gleznu skate. Izstādījušies bija vairāki mākslinieki ar lielāko daļu klusajām dabām un portretiem, bet bija arī daži futūriski darbi. Man gleznas patika gluži labi. Pārdošanā bija daudzi dzintara izstrādājumi, daži ļoti oriģināli. Bija izdevība iegādāties suvenīrus līdzvešanai.

Sāka līņāt. Braucām atpakaļ un Rīgā atvadījāmies, jo Arvīdam nākamā dienā bija jāatsāk darbs.

Pēcpusdienā satikos ar Pēteri. Laiks bija noskaidrojies, un saule jauki spīdēja. Gājām pa kādreizējo Elizabetes ielu ostas virzienā. Pēteris gribēja man parādīt Dziesmu svētku parku, kas agrāk saukts par Vienības dārzu. Sarunājoties lēnām ejot, vēroju apkārtējās celtnes. Par laimi Rīga, izņemot vecpilsētas centru gar Daugavmalu, pagājušā kaŗā nav daudz cietusi. Šajā ielā dižojās vēl visi vecās ievērojamās architektūras dzīvokļu nami. Diemžēl, no ārpuses izskatījās noplukuši, krāsu neredzējuši gadus piecdesmit. Kas šī būtu par skaistu un lepnu ielu, ja nami būtu izremontēti un svaigi krāsoti!

Parkā ieejam caur vecajiem ķeizara Aleksandra vārtiem. Tur zem augstiem kokiem atspirdzinošs vēsums. Vairāki strādnieki ar motorpļāvējiem grieza diezgan pagaŗo zāli. Pēteris zināja stāstīt, ka parka otrā galā esot uzcelts pieminekļu komplekts mirušajiem ievērojamākiem latviešu skaņražiem, sākot ar Jāni Cimzi, kopā pavisam septiņiem, kuŗu visu vārdus nevaru atcerēties. Agrāk šeit esot noslēdzies arī Dziesmu svētku gājiens, bet šogad — Daugavas stadionā.

Parkā maz ļaužu, tikai rets pretimnācējs. Ieraudzījuši pieminekļus ar dīķi un strūklaku, nogriežamies pa sānceliņu. Nebijām pagājuši ne pāris minūšu, kad no galvenā celiņa sauca: „Sveiki, Daugavas Vanagi!" Mans pārsteigums bija tik liels, ka turpināju soļot tālāk. Pēc brīža atskanēja vēl otrs sauciens, no kuŗa sapratu tikai vārdus Daugavas Vanagi. Es apgriezos apkārt un redzēju uz galvenā celiņa stāvot divus apm. pusmūža gados vīriešus ar sievieti vidū. Pamāju sveicienam ar roku, un viņi, atmājuši pretī, jautri aizsoļoja tālāk. Vēlāk, pārdomājot šo savādo atgadījumu, secināju, ka manī ar kaklā pakārtu kameru viņi bija pazinuši ārzemnieku un kaut kādi vēlējušies izteikt atzinību Daugavas Vanagiem.

No parka devāmies uz Vanšu tiltu, jo no tā, pievakares saulai spīdot, var iegūt visskaistākos Rīgas panorāmas skatus. Bija jau pieci, un pār tiltu ritēja ļoti dzīva satiksme. Pagājāmies gabalu uz Pārdaugavas pusi, lai iegūtu fotografēšanai vajadzīgo attālumu. Laiks bija kā radīts uzņemšanai, un es knipsēju, kamēr filma bija cauri. Kājniekus uz tilta redzēja maz. Atceļā uz pilsētu Pēteris ieminējās, ka pārējie radinieki arī vēloties mani redzēt. Nosolījos aizbraukt uz Mežaparku nākamā dienā. Atvadījāmies pie Brīvības pieminekļa.

Ceturtdienas rītā pie brokastīm mūsu grupas vadītāji diezgan bezcerīgi stāstīja, ka atkal bijuši pie hoteļa vadītāja un aizrādījuši, ka, atstājot Rīgu tik ātri, mums būšot vēl laiks aizbraukt uz Kopengāgenu un Stokholmu demonstrēt un piedalīties Baltijas Brīvības kuģa braucienā. Par to viņš tikai noplātījis rokas un teicis, ka tā nebijusi viņa vaina. Maskavas Intūrists piezvanot lielmanīgi atbildējis, ka vietas hotelī viņiem vajadzīgas iebraucējiem no draudzīgām republikām, un tādi no ārzemēm iebraukuši latvieši viņiem bijuši nebijuši. Vēl gan oficiāls rīkojums par mūsu aizbraukšanu piektdienas vakarā uz ziņojumu dēļa nebija, un mūsu vadītāji izteica vāju cerību, ka varēšot palikt.

Tūlīt pēc pusdienām ar 11. tramvaju braucu uz Mežparku.

(Turpinājums sekos)

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Sabiedriskais darbinieks Laimonis Biernis miris 22. augustā 66 gadu vecumā. Viņš dzimis 1920. gada 8. maijā Priekuļos. Bija Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes valdes loceklis, ilggadējais draudzes lauku īpašuma sekretārs, bieži brauca uz Katskiļu īpašumu strādāt. Ņujorkas draudzes Ņudžersijas novadā pildīja kasieŗa vietnieka pienākumus. Viņš slimoja ar astmu un sirdi.

Svētbrīdī 26. augustā Īstoranžas baznīcā bija ieradušies tuvu pie 300 pavadītāju. Svētbrīdī piedalījās māc. R. Zariņš un prāv. A. Ozols, kas bija iebraukuši no Draudžu dienām Katskiļos. No aizgājēja atvadījās draudzes priekšnieks V. Zālīte, lauku īpašuma komitejas priekšnieks I. Bošs, no DV runāja U. Grava, J. Karnītis no Ņudžersijas latviešu biedrības Priedainē, L. Krūmiņa no Ziemeļņudžersijas latviešu biedrības, F. Krečko no priekuliešiem un A.Bļodnieks no Ņujorkas draudzes Ņudžersijas novada. Noslēgumā novada dāmu komiteja bija sagādājusi cienastu ar vīnu un uzkodām. Otrā rītā, 27. augustā, izvadīšanā piedalījās ap 70 pavadītāju. Pelnu urna apglabāta Rozdeilas kapsētas kapličā Ņudžersijā.

● Visvaldis Dzenis dāvājis Ņujorkas latviešu ev. lut.draudzes Ņudžersijas novada īpašuma komitejai 2 akrus zemes Randolfā, Ņudžersijā, netālu no Denvilles. Tas ir ap 3 jūdzes no Morispleiņiem, kur tagad novadam notiek skolas mācības. Privāti vienu akru zemes tur pārdod par 75.000 dolariem. Dzenim šinī apkārtnē bijuši 140 akri, bet nepārdoti vēl ir 16 akru. Novada īpašuma komiteja lems, kā šo dāvāto zemes gabalu izmantot. Vispirms jāiepazīstas ar būvdarbu noteikumiem, jo vieta paredzēta dzīvojamām mājām. Morispleiņu amerikāņu luterāņu draudze aicinājusi Ņujorkas draudzes Ņudžersijas novadu piedalīties jaunās skolas izbūvē un pieslieties šai draudzei. Skolas izbūve aprēķināta uz 800.000 dolariem. Novada komiteja priekšlikumu nav pieņēmusi. Pēc viņu domām tas nozīmētu draudzes locekļu aiziešanu no latviskā.

● Amerikas latviešu apvienība radīja komisiju Zelta biedru krūšu nozīmes izveidošanai. Šīs komisijas priekšsēdis A. Bļodnieks saņēmis sešus metus krūšu nozīmei. Par metu izvēli lems ALA valdes sēdē 6. septembrī Indianapolē.

Vk

DETROITA

● Sestdien, 27. septembrī, pl. 19 Sv. Pāvila latviešu ev. lut. draudzes sabiedriskajās telpās, 30623 West Twelve Mile Road, Farmington Hills, Mičigenā, notiks Latviešu apvienības Detroitā rīkots sezonas sākuma saviesīgs vakars ar Toronto vīru ansambļa Kalvis koncertu Juŗa Dzeguzes vadībā. Pēc koncerta saviesīgs vakars. Spēlēs J. Švarca jautrās deju mūzikas kapella.

● Svētdien, 5. oktobrī pl. 12 dienā (pēc dievkalpojuma) Sv. Pāvila latviešu ev. lut. draudzes dāmu komiteja rīko gadskārtējo rudens bazāru ar Piltenes prāģeŗu priekšnesumiem, kafijas galdu un loteriju. Bazārs ir draudzes dāmu komitejas lielākais sarīkojums, kuŗa ienākumi paredzēti arī draudzes budžetā aprūpes un palīdzības darbam un jaunatnes atbalstam.

AD.

BOSTONA

● 22. augustā pie J. F. Kenedija Federālās valdības nama pulcējās mūsu tautieši, lietuvieši, poļi, ukraiņi, lai atcerētos un nosodītu Staļina - Hitlera neuzbrukšanas paktu. Sanāksmi organizēja Bostonas DV apvienības ārējās informācijas nozare un demonstrāciju izvēlējās 22. aug., cerībā, ka ziņu avoti būs brīvāki.

Pirms Melnās lentes dienas ziņojumus bija snieguši daži laikraksti, kā Brockton Enterprise un Manchester Union Leader, tomēs lielāko atzinību pelna komentātora Avi Nelsona ievadraksts, ko radio stacijā WEEI divas dienas 4 reizes nolasīja.

DV ārējās informācijas nozare šim gadījumam bija sagatavojusi skrejlapu, ko saņēma vairums, kas strādā valdības namā. Piemērotu runu teica Dr. Eva Brantleja, kas strādā Harvarda universitātē un ir šejienes poļu Solidāritātes prezidente. Savā dedzīgajā runā viņa uzsvēra nepelnītās austrumeiropiešu ciešanas komūnistu jūgā, bet deva cerības, ka laiki mainīsies.

Runu teica arī ALA priekšsēdis A. Lambergs, izceldams baltiešu traģēdiju pēc Staļina - Hitlera pakta. No Amerikas ukraiņu kongresa runāja viņu pārstāvis adv. Mirons Boluchs. Demonstranti nēsāja ap kreiso roku melnu lentu.

O.A.

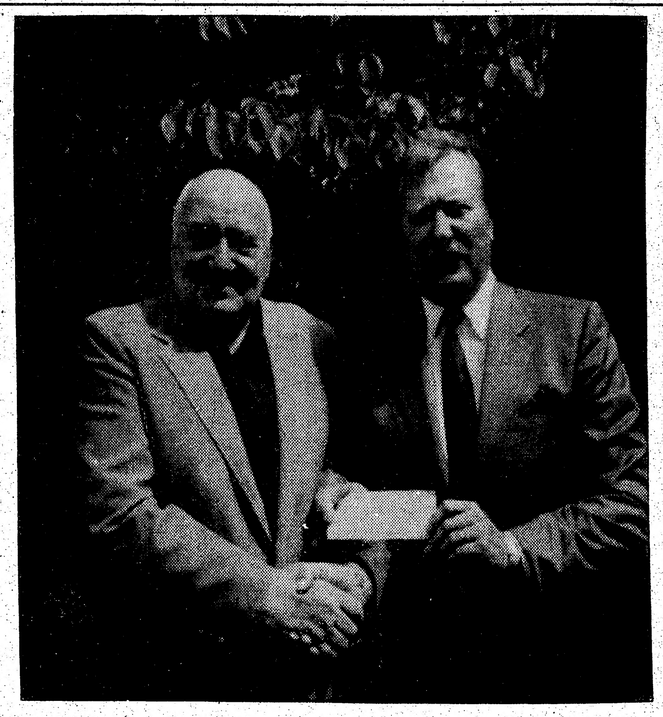

A. Lambergs saņem no Filipa Jansena 100.000 dol.

Top jauns miljona dolaru fonds

To veido 10 bagāti latvieši, bet nacionālo stratēģijas darba grupu ar 1.000 dol. gadā—50 tautieši.

Uz jautājumu, kas ir pats jaunākais Amerikas latviešu nacionālpolītikā, ALA priekšnieks A. Lambergs izteicās sekojoši:

„Pirms mēneša, 2. un 3. augustā Bostonā sanāca uz pirmo sēdi ALAs Nacionālās stratēģijas darba grupa (ANSDC). Šai sēdē piedalījās 20 biedru, un viesi to vidū — vairākas izcilas personas, kā piem. Pauls Gobals no Ārlietu ministrijas.

Visiem par lielu pārsteigumu sēde iesākās ar sevišķi pacilājošu momentu, kad mūsu tautietis, Nacionālās stratēģijas darba grupas biedrs Filips Jansens no Ņudžersijas pasniedza čeku par 100.000 dol. un proponēja dibināt jaunu miljona dolaru fondu. Tas radīja lielu saviļņojumu. Šī jaunā fonda mērķos, kā izteicies Jansens, ietilptu sekmēt latviešu jaunatnes nacionālpolītisko izglītību un veicināt latviešu polītiskās aktīvitātes Latvijas brīvības atgūšanai. Pēc Jansena domām šo fondu, kuŗa vadībā ieietu tikai 10 latvieši ar 100.000 dol. ieguldījumu, varētu saukt par ALA Nākotnes Fondu."

Lieki sacīt, ka sanāksmes dalībnieki apsveica patriotisko latvieti, par kuŗu mums līdz šim maz kas bija zināms. Filips Jansens norādījis, ka fonda kapitāls būs neaizkaŗams, bet izlietos tikai augļus. Miljonu dolarus cer sasniegt viena gada laikā, kas trimdā būtu vienreizējs panākums, jo to īstenos tikai 10 latvieši. Nav ko šaubīties, ka tas dos lielu impulsu mūsu jaunatnes darbā. Lūgs ALA valdi izstrādāt fonda darbības noteikumus. Tas nebūs domāts, lai aizpildītu robus ALA budžetā, bet lai reālizētu speciālus darba projektus mūsu tālākai nākotnei.

„Mūsu darba grupa ir darbojusies tikai 3 mēnešus", teica A. Lambergs, „pēc amerikāņu ‚Nations Task Force' parauga. Tā devusi jau stipendiju ALA internu programmai, iesākts iedzīvināt latviešu jauniešu internu programmu latviešu firmās un darba vietās. Mūsu mērķis ir savest kopā tautieti ar darba devēju un meklētāju.

Ir sākti priekšdarbi, lai nodibinātu latviešu finanču centru, kur atradīsies latviešu ieguldītāju klubs. Ja tam būs atbalsts un ienāks 200.000 dol., radīsim latviešu finanču firmu, kuŗa palīdzēs iesākt jaunu uzņēmumu vai jau eksistējošu firmu, kā arī cita veida darījumus. Šinī firmā (finanču), paijas nopērkot, varēs piedalīties visa latviešu sabiedrība un organizācijas. Nacionālās stratēģijas darba grupa nolēma ik gadus savas sēdes noturēt pirms ALA kongresa ar banketu, kur pasniegs gadskārtējā saimnieciskās uzņēmības laureāta balvu (Latvian Entrepreneur of Year Award) kādam izcilam saimnieciska uzņēmuma vadītājam. Ar šo pilnīgi amerikānisko jaunievedumu varēsim kārtot darbību un izstrādāt nākotnes prasības, stratēģiju, kā arī pulcināt latviešus ar ietekmi, lai radītu t.s. „Power base" Amerikā. Šo grupu vadīs ALA priekšsēdis un dalībnieku skaits nepārsniegs 50 personu. Dalībnieku maksa ir 1000 dol. gadā, kas ir atbrīvoti no ienākuma nodokļa. Pašreiz darba grupā esam 23 un starp viņiem ir 3 paaudžu latvieši — brīvās profesijas, firmu īpašnieki, financisti, industriālisti un citi profesionāļi."

Interesenti, kas vēlētos pievienoties šai grupai, var pieteikties, rakstot uz Amerikas Latviešu apvienības biroju — P.O. Box 4578 Rockville, Md. 20850—0071, tel. 2301 340—1914.

Par 100.000 dol. devēju Filipu Jansenu iegūtas sekojošas ziņas: Dzimis 1920.g. Meivudā, Ill., atgriezies Latvijā, bet kaŗa apstākļi neļauj viņam atgriezties ASV. Cīnījies Latviešu leģionā, precējies ar Dr. Birutu Liepu. Dzīvojis Filadelfijā, sastāvējis DV nodaļā un sevišķi aktīvs bijis sportā, nodibinājis sporta klubu. Devīgi atbalstījis latviešu pasākumus ASV un citur. Ir DV mūža un ALA zelta mūža biedrs, kā arī Latvijas Brīvības Fonda loceklis.

Beidzis Warton finanču skolu, strādājis lielā bankā Ņujorkā par finanču speciālistu, pēc kam nodibinājis pats savu ieguldījumu firmu un to vadījis līdz aiziešanai pensijā. Tagad kopā ar kundzi dzīvo Cherry Hill, Ņudžersijā.

Osvalds Akmentiņš.

Ciemiņi brīnās par lielām mellenēm. Melleņu ogu krūmi Kalamazū 5 pēdas augsti. Ogas ir ķekaros un viegli salasāmas. Attēlā no kr. Ādolfs Ozols ar Toronto viešņām Veltu Liģeri un Īdu Mensku (labajā pusē). Aiz viņas ilggadējā Kalamazū vanadžu kopas darbiniece Elfrīda Ozola. Foto A. Leja.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Edgars Pētersons

Zīmīgi krikumi

Izcilam apģērbam vajadzētu valkātājam nodrošināt nemainīgi labsajūtu gan stindzinošā aukstumā, gan svelmainā karstumā. ASV lauksaimniecības ministrijas pētnieki nesen atraduši veidu, kā savienot kokvilnas un poliestera (polyester) materiālu ar ķīmikāliju grupu, ko sauc par „polyethylene glycols", kam piemīt spēja, atbilstoši zināmām temperetūras pakāpēm, vai nu ierobežot vai veicināt siltuma plūsmu.

Pētnieki tic, ka, variējot dažādo ķīmikāliju daudzumu, būs iespējams ražot materiālu, kas ar siltuma uzsūkšanu atvēsinās apģērba valkātāju tveicē, tāpat ar siltuma pakāpes uzkurināšanu aplaimos to, kad dzīvsudrabs termometrā sāk jūtami nokristies.

Viens no lauksaimniecības ministrijas ķīmiķiem — Teirons Vigo pat ir pārliecināts, ka beidzot izdosies ražot materiālu, kas garantēs stabilu temperātūras līmeni, neatkarīgi no objekta, kam šis materiāls ir pārsegts. Tas būtu liels ieguvums būvniekiem insulēšanas novadā.

* * *

Šinī saulē nav nekā noslēpumaināka par Šveices banku kontiem. Tā, liekas, domāja Ferdinands E. Markoss līdz 25. martam, kad Šveices valdība pēkšņi iesaldēja visas vērtības, ko Filipīņu prezidents bija mēģinājis tur noslēpt. Šveices iestādes rīkojās nekavējoties, kad atklājās, ka Markoss vismaz 80 mlj. dolarus ir iegremdējis Šveices banku seifos. Un nobēdzināto fondu apjoms varot būt desmitkārt lielāks! Tik drastiska nostāja pret Markosu, viņa ģimeni un tās tuvākiem draugiem bija jāuzskata par sensācionālu novirzīšanos no Šveices banku konfidenciālitātes tradicijām. Šī akcija arī bija visai svarīga, jo šveicieši pieminēto vērtību iesaldēšanu izdarīja izņēmuma stāvokļa pasludināšanas zīmē, lai pasargātu nacionālo interešu integritāti. Lai Markosa apķīlātos fondus atsaldētu un repatriētu uz Filipīnām, Akīno valdībai būs jāpierāda, ka bij. prezidents ir vainojams kriminālos nodarījumos Šveices likumu izpratnē. Turpretim Markoss var apstrīdēt fondu iesaldēšanas legālitāti, kā arī nobloķēt turpmākos gājienus, uz ilgāku laiku atliekot lietas galīgo nokārtojumu.

Jājautā, vai Markosa disputs turpmāk atturēs Šveices bankas pieņemt depozitus no citiem mirstīgiem, kam svarīga ir slavenība? Lietpratēji pieņem, ka tas nenotiks.

Peter Worthington

'East Europeans Feeling Betrayed'

One of the small but significant triumphs of the Tory party in the 1984 federal election was the mobilization of the East European community to their side.

Canadians from the "captive nations" of East Europe tend to vote Conservative anyway, in the belief that Tories are less susceptible to woolly thinking about the U.S.S.R. But the formal linkage was a radical change and reflected accumulated disappointment with Pierre Trudeau's international posture.

The East European PC Association (Estonia, Latvia, Lithuania, Hungary, Poland, Czechoslovakia and Ukraine) was launched in 1984 with Mike Wilson as liason with the caucus. During the election campaign all sorts of promises were made that "freedom" issues would not be forgotten.

Throughout '84 there was a feeling of euphoria among East Europeans that they finally had a political party that understood their aspirations and reflected their values.

It didn't last long. Today there's a feeling of betrayal among East Europeans. There's even talk of quitting the Tories. Several unresolved issues stand out.

The Deschênes commission has upset East Europeans — *not* because its goal is to root out war criminals, but because it seems interested only in Nazi war criminals of East European origin, and it's prepared to accept Soviet evidence as genuine.

Stigma on émigrés

Various East European groups — including the Baltic Federation in Canada — support the quest for war criminals (initiated by the Trudeau government), but the mandate was redefined by the Mulroney government to apply *only* to "Nazis." Baltic peoples point out that when the Soviets were Hitler's allies "crimes" were committed against them. Atrocities continued when Nazis occupied their countries, and also when the Soviets again swallowed Estonia, Latvia and Lithuania into the Red empire — more persecution, mass deportations, reprisals, the Gulag.

Yet the effect of the Deschênes commission's decision to accept Soviet evidence of war crimes puts a stigma on East European émigrés as being somehow pro-Nazi.

Baltic peoples wonder why the Tory government protests South Africa's "illegal" occupation of Namibia, but is silent about the U.S.S.R.'s "illegal" occupation of the Baltics.

Baltic Federation executives supported External Affairs Minister Joe Clark's opposition to the Soviet occupation of Afghanistan, and urged him to adopt the same principle for the Baltics. They got back a letter that was word-for-word identical to one they received from former External Affairs Minister Allan MacEachen several years earlier. To them it indicated Clark had no policies of his own.

Peter Worthington

In the election campaign the Tories promised that a week would be designated as Captive Nations Week. This innocuous promise has been abandoned. East Europeans feel it is because the Tories are afraid of displeasing the U.S.S.R.

Evokes anger

The Tories promised a strong stand on human rights vis-à-vis the U.S.S.R. Yet at the Helsinki Accords conference in Ottawa last spring, Canada went along with a Soviet demand that the press be barred from attending meetings. East Europeans see it as a contradiction to have a secret conference on freedom. They wonder why Canada didn't support America's objections to secrecy, when Canada set the rules. Again, it is seen as an attempt to appease the Kremlin.

They say that Sinclair Stevens, Flora MacDonald and Mike Wilson personally assured Baltic peoples that their consuls would appear in the diplomatic registry, as symbolic recognition that their freedom was stolen. Canada recognizes the *de facto* occupation by the Soviets, but not *de jure*.

Only the Lithuanian consul is still listed, and that will end when Consul-General Jonas Zmuidzanas, now in his eighties, dies. It is all the Baltic people have to remind them of their free homelands. Again, Canada is seen to be pandering to Kremlin sensitivities.

A story that evokes anger is that of a woman who was denied entrance to Canada because her American passport listed her place of birth as Estonia and not the U.S.S.R., even though she was born before the Soviet takeover. Letters to Ottawa were treated lightly.

I've concentrated on Baltic peoples, but a sense of disappointment — even betrayal — is rampant among East European Canadians. As one who tends to identify with their concerns, I find irony in the situation. During the last election campaign when I was a Tory candidate, I'd speak at various East European meetings and warn them to be careful about committing themselves to any political party, else they risked being taken for granted, used and ignored.

It seems that apprehensions have become reality.

Reprinted from THE FINANCIAL POST

JULY/AUGUST 1986

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.
Lūdz zvanīt **889-5076.**

DR. ROBERTS VAGNERS, O. D.
ACU ĀRSTS

Pārbaudu acis un sagādāju brilles, kā arī kontaktlēcas savā jaunatvērtajā kabinetā. Vēlama iepriekšēja pieteikšanās. Pieņemu arī vakaros un sestdienās.
3439 YONGE ST., TORONTO, ONT., M4N 2N1
Tel. (416) 485-5233.

RATAS OPTIC

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- **Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.**
- **Rāmji lielā izvēlē.**
- **Izkārtojam acu pārbaudes.**
- **Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.**

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 **BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.** **287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2**

We believe every picture counts

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 23.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 24.00.
Svētdienās iepriekš sazināties pa tel. 465-5225.

Grāmatas dāvanām

Arno Teivens — Latvijas Dzirnavas	$39.00
A. Ceichners — Latvijas bolševizācija 1940—1941	$27.00
Latvju Enciklopēdija 1	$48.00
Latvju Enciklopēdija 2	$52.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking	$12.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
I. Viksna — Neviens mūs nedzird	$12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
A. Lūsis — DP	15.00
Garīgs apskats II	$15.00
E. Grīslis — Mēs dzīvojam cerībā	$18.00
A. Šilde — Valstsvīri un Demokrati	$21.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares	$27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām	$12.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas	$12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
J. Daģis — Kārlis Ulmanis III	$42.00
O. Perro — Vēstures veidotāji	$20.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
Latvija — sienas kartes	$12.50
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Priekulieši — Atceres	$42.00
K. Osis — Uz utopiju tilta	$13.00
Sp. Paegle — Kā Latvijas valsts tapa	$ 9.00
P. Kalniņš — Mugursona	$30.00
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.)	$20.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās — slēgta no 15. jūnija līdz 15. septembrim.
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.
Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
Sestdienās — slēgta no 15. jūnija līdz 15. septembrim.

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905

Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju klinģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows 534-2926
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 536-5794

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, ēļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

Get 75 mpg large car, R.V.'s etc. Build and install a new covey gas vapour carb. Fit any car, truck or R.V. For inform. send self-addressed stamped envelope to: Thrift Carb. 10731 King Geo. Hwy., Surrey, B.C. V3T 2X6.

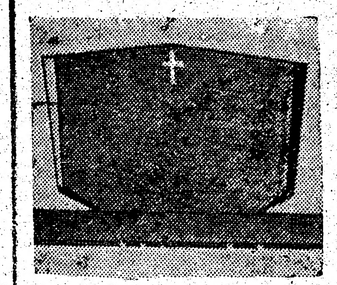

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozar
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana par brīvu
Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924—7095.

Coleman
HEATING & AIR CONDITIONING
Ar COLEMAN Jūs varat iegūt vēsas telpas jau šinī vasarā.
Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja vēsināšanu Jūs ierīkojat jau tagad un tanī pašā laikā pārejat uz gāzes apkuri.
Zvanait
GARNEY & CO LTD. 783-6151.
Valteram Ivans vai Ike Rawal
Šī latviešu sabiedrība jau 45 gadus gādā par Toronto ērtībām.

Grāmata rietumnieku mulsināšanai

(Turpinājums no 3.

ka visā grāmatā tikai vēl vienā vietā ar diviem teikumiem pieminēta amerikāņu palīdzība. Nav arī neviena fotografija šinī sakarībā.

296. lp. teikts: ,,Vācu okupētās zemes necieta apspiestību un sacēlās, lai cīnītos atbrīvošanai... Pretestību kustību dalībnieki, kuŗu skaits bija daudzos simtos tūkstošos, nodarīja ievērojamus zaudējumus iebrucējiem un vietējiem bendes kalpiem, savervētiem no buržuju aprindām (runa ir par 1944. g. — aut.). Šo kustību vadīja strādnieku šķira un komūnisti... Jau no Lielā patriotiskā kaŗa sākuma visas pasaules ļaudis redzēja Padomju armiju kā vienīgo spēku, kas ir spējīgs iznīcināt nacistu bandas un atbrīvot apspiestās tautas.''

4 vai vairāk miljonu sarkanarmiešu padošanās vācu gūstā kaŗa sākumā, vareni stiprināja šādu visas pasaules ļaužu ticību...

Tai pašā 296. lp.: ,,Pēc triumfālām kaŗa beigām Eiropā 1945. g. maijā, Padomju armija iznīcināja japāņu spēkus Mandžūrijā, un tā bija atbrīvojusi 11 Eiropas un 2 Āzijas valstis.''

Vēl šodien visi šie atbrīvotie ir tik laimīgi, ka pat palīdzēja Eiropā ierīkot ,,dzelzs aizkaru'', lai pārāk daudz apspiestie un pusbadā dzīvojošie rietumnieki nebēgtu uz austrumiem un nepārpludinātu Austrumeiropu un Pad. savienību, tā pazeminot tur dzīves standartu...

Par ,,īsto'' demokratiju teikts 299. lp.: ,,...ainums atbrīvoto zemju iedzīvotāju izvēlējās ceļu uz īstu demokratisku attīstību: sagrāba varu savās rokās un neatļāva to atgūt pirmskaŗa reakcionāriem spēkiem. Tas ir pasaules sociālistisko valstu kopības pamatā. Par to savā runā 1983. g. jūnijā Pad. sav. komūnistu partijas centrālkomitejas plenārsēdē Jurijs Andropovs (ilggadējais čekas priekšnieks — aut.) teica: Pasaules sociālisma vēsture rāda, ka sociālisma sistēma dod visas iespējas progresam un atsevišķu valstu harmoniskām attiecībām. Mums ir daudzi piemēri, ka internacionālais sociālisms rada biedriskuma pilnu savstarpēju atbalstu un augstākā mērā respektu katras valsts suverēnitātei.''

Apgrūtina tikai, ka visās šinīs valstīs jāalgo tik daudz čekistu, kuŗi raugās, lai šai biedriskuma laimes reibumā cilvēki apkampjoties nenolauztu viens otram kaklu...

324. lp.: ,,Kad Rietumu sabiedrotie stipri vēlu kaŗa norisē nodibināja otru fronti Eiropā, nacistu spēku vairums tomēr turpināja cīņu pret padomju spēkiem.''

Nabaga padomju spēki — viss kaŗa slogs tiem bija jāpanes vieniem. Ja Rietumu sabiedrotie vispār ko darīja, tad vienmēr par vēlu...

Tā nu nonākam pie vēsturiskā notikuma, kad krievi sakāva japāņus, 326. lp.: ,,Lojālitātē ar pienākumiem pret pārējiem sabiedrotiem, tāpat, lai nodrošinātu Pad. savienības robežas un palīdzētu Āzijas tautām, 1945. g. 8. augustā Pad. savienība pieteica kaŗu Japānai. Maršala Vasiļevska komandētā 1.5 milj. vīru armija īsās 23 dienās satrieca vairāk nekā miljonu lielo japāņu Kvantungas armiju. 2. sept. japāņi atzina zaudētu kaŗu un parakstīja beznoteikuma kapitulāciju. Ziemeļaustrumu Ķīna (Mandžūrija), Koreja, Dienvidsachalīna un Kureļu salas bija atbrīvotas no iebrucējiem. Šim notikumam bija milzu nozīme pilnīgā Āzijas tautu atbrīvošanā no ārzemnieku apspiešanas.''

Augšējās rindas ir absolūti viss par kaŗa beigām ar Japānu, kas grāmatā ir atrodams. Tādus nesvarīgus notikumus kā amerikāņu cīņas Klusā okeana salās, japāņu kaŗa flotes un gaisa spēku iznīcināšanu, pirmo atombumbu lietošanu jau šādā īsā grāmatā nav vērts pieminēt...

Tālāk tai pašā 326. lp.: ,,Otrs pasaules kaŗš, ko iesāka imperiālistu trieciena spēki: naci Vācija un militāristu Japāna, beidzās ar uzbrucēju pilnīgu iznīcināšanu. Daudzas pasaules valstu tautas: Anglijas, Francijas, Amerikas sav. valstu, Ķīnas, Dienvidslavijas, Polijas, Čechoslovakijas u. c. piedalījās kaŗā un palīdzēja uzvarā. Kā to atzīst visa pasaule, galvenā loma uzvarā piederēja padomju tautai un padomju militāriem spēkiem.''

Tātad *nelieli* nopelni vāciešu un japāņu sakaušanā tomēr ir bijuši arī citu valstu tautām.

Vienīgi maza izmēra fotografijas, kur redzami rietumu sabiedrotie, ir ģen. Eizenhauera ierašanās Berlīnē un otra, kur feldmaršals Montgomerijs piesprauž ordeņus krievu maršaliem. Montgomerijs gan daļēji aizsegts ar kādu krievu virsnieku. Nav pat tradicionālā brāļošanās bilde starp krievu un rietumu kaŗavīriem. 354.—355. lp. ir divu lappušu bilde no Potsdamas konferences. Parakstā atzīmēts tikai, ka bildes vidū labi redzamais Staļins vadījis padomju delegāciju. Nav pat atzīmēts, ka bildes labajā pusē redzams ASV prezidents Trūmens.

Grāmatas tekstā uzsvērtais nepārspētais padomju cilvēku morāliskais pārākums un varonība, salīdzinot ar rietumniekiem, ir tāda gauži apskaužama lieta. Cilvēki jau ir tikai cilvēki, un vairumam sava āda ir vistuvākā. Man liekas, ka kājnieku uzbrucēju ķēdei sekojošs politruks ar pielādētu mašīnpistoli rokā, kā tas bieži bija padomju armijas kaujas darbībā, dod uzbrucējiem itin varenu varonību un ,,morālisku pārākumu''. Pat visstulbākais kareivis labi saprot, ka šāviens no pāris soļu atstatuma pakausī trāpīs daudz noteiktāk nekā no lielāka attāluma raidītie ienaidnieka šāvieni.

Esmu pārliecināts, ja ar lieluma maniju un vācu pārcilvēka ideju saslimušajiem nacistiem ar Hitleru priekšgalā būtu bijis tikdaudz prāta kā dot Austrumeiropas tautām brīvību, tad kaŗš Eiropā būtu beidzies citādi, neņemot vērā padomju cilvēku ,,milzīgo morālo pārākumu''. Vai kaŗam beidzoties ar komūnisma iznīcināšanu mūsu tauta būtu atguvusi brīvību un savu neatkarīgo Valsti, ir cits jautājums.

Jācer, ka apskatītā propagandas un melu grāmata nesaduļķos pārāk daudzu rietumnieku prātus. Zināt gan nevar — kritisku lasītāju un sarkanā krievu imperiālisma izpratēji brīvajās rietumu zemēs nav visai daudz

A.Ķ.

Pēc ,,brīvlaišanas'' no Rothmans of Pall Mall, kur strādāju 16 gadus par fotografu, esmu atgriezies privātā praksē. Centīšos pakalpot visiem pēc iespējas un vajadzības

(416) 755-2932

G. KRAUJA, Photographer

73 WESTBOURNE AVE, SCARBORO, ONT. M1L 2Y3

MARKETING
PUBLIC RELATIONS
WEDDINGS
AUDIO VISUAL

Mūžībā aizgājis mans dārgais vīrs

Augusts Otto Greblis

dzimis 1912. gada 3. jūlijā Gulbenē, Latvijā,
miris 1986. gada 26. jūlijā Montrealā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
sieva Antonija,
pameitas Laima un Lilita, znots Edvīns,
dēls Juris un meita Astra ar mazbērniem
Latvijā un māsa Alīda Austrālijā.

Mūsu draudzes locekle

Elvīra (Jaunais) Young

dzimusi 1906. gada 14. janvārī Rīgā,
mirusi 1986. gada 17. jūnijā Sadberijā, Ontario.

Viņu piemiņā paturēs
Sadberijas latviešu ev. lut. draudze

RM NSM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
2100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00
☐ 6 mēnešiem " $24.00, " $24.00
☐ 3 mēnešiem " $14.00, " $14.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums
Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi
125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Latviešu valodu...

(Turpinājums no 1. lp.)

arī mazākos centros. Vai tas bija greizsirdības dēļ, ka ierosinājums šoreiz nāca no igauņiem? Vai cilvēciska vājība ir tā, kas liedz organizētājiem slavas lauros dalīties ar citiem?

Gādībā par mūsu jaunās paaudzes saglabāšanu latvietībai būtu jāveltī vēl lielāka vērība latviešu bērnu un pusaudžu vasaras nometnēm. Pēc ģimenes vasaras nometne ir svarīgākais faktors visu latviešu iestādījumu pastāvēšanai nākotnē.

Tās ģimenes, kas vieglprātības vai ērtības dēļ nav rūpējušās par savu bērnu saglabāšanu savai tautai, mēs netiesāsim. Lai tiesā viņu pašu sirdsapziņa. Bērnu sūtīšana latviešu skolā un arī vasaras nometnē nav iespējama bez materiāliem upuriem, bet mēs nevaram prasīt no mūsu bērniem, kas gada lielāko posmu pavada svešas valodas ietekmē, paliktu neskarti.

Ģimene, baznīca, skola un arī latviešu draugu pulkā pavadīta vasara ir pamati mūsu jaunatnes saglabāšanai savai tautai. Tur bērni ieaug latvietībā nemanot, tur rodas kopības sajūta — draugu pulks, daudzos gadījumos vēlākos gados arī latviskas ģimenes.

Ir tiesa, ka latviešiem okupētajā tēvzemē draud rusifikācijas briesmas, bet tautā un it sevišķi jaunatnē ir pretestības spēts.

Nesen Reitera aģentūra ziņoja, ka latviešu jauniešu grupa esot okupētajā Latvijā ieguvusi nelegāli no kādas fabrikas sporta kreklus. Tie apdrukāti ar rietumnieku lozungiem un tirgū izķerti dažās dienās. Komūnistu iestādes šos īpatnēja veida protestētājus apcietinājušas un tiesās.

Andrejs Eglītis man no Stokholmas piesūtījis komūnistu periodiskā izdevuma Padomju Jaunatne numuru ar aicinājumu pārspiest arī mūsu laikrakstā okupētās Latvijas dzejnieka Guntara Godiņa dzejoli Kad atnāks latviešiem tie laiki. Te negrozītā veidā Guntara Godiņa prātojums par latvieti bez savas valodas.

„Kad atnāks latviešiem tie laiki?" Patapināts no J. Ruģēna „Latviešu draugu dziesmas"

Vai jele sava mēle tev par nastu,
vai jele tu vien mazliet kautrējies
ka tavi vārdi tagad ir par prastu?

Ak, liec man mieru, ies tur smērēties!
Vot, šitai krajā foršas meičas baigi,
tik nelien klāt, jeibogu, norausies

Bet ja nu atnāk latviešiem tie laiki,
vēl kamēr kaimiņkrogā alu sūc.
Starp mums rundājot, izsakoties maigi:

BEZ SAVAS VALODAS TU ESI SŪDS.

Neiztirzāsim Guntara Godiņa dzejas stilu un vārdu izvēli. Vai viņš nav pateicis šajās rindās vairāk nekā visi izslavētie Ziedoņi un Vējaiņi kopā?

Vai Guntara Godiņa vārdi attiecas tikai uz tiem latviešiem, kas padodas pārkrievināšanas spiedienam? Vai tie neattiecas arī uz tiem, kas neviena nespiesti aizmirst savu valodu?

Aleksandrs Ķegumnieks

Paziņojums

Sūtniecības vadītājs Londonā Pauls Reinhards informē mūsu redakciju, ka pēc šinīs dienās no Ārlietu ministrijas saņemtā paskaidrojuma BBC 15. jūlija vakara raidījumā izplatītā maldinošā ziņa par Baltijas valstu līdzekļu izlietošanu britu valdības un Padomju savienības savstarpējo prasību nokārtošanai ir nepatiesa un nedibināta.

Paskaidrojumā tālāk uzsvērts, ka 1986. gada 15. jūlija britu un padomju vienošanās nekādā ziņā neskar ne Baltijas valstis, nedz viņu līdzekļus.

Kapu svētkos Toronto

Pāri par 2000 latviešu piedalījās Kapu svētkos 7. septembrī Jorkas latviešu kapos Toronto. Visa kapsēta bija ļaužu pilna, kas plūda uz dievkalpojuma vietu, kad pirms tam bija apmeklētas piederīgo kapu vietas un nolikti ziedi. Dievkalpojumā piedalījās archibīskaps A. Lūsis, kas vadīja beigu liturģiju un teica svētīšanu, un visu triju Toronto latviešu luterāņu draudžu mācītāji — F. Kristbergs no Sv. Jāņa draudzes, kas teica spredikī, J. Cālītis no Sv. Andreja draudzes un A. Celms no Austrumu draudzes. Māc. J. Cālītis iesvētīja 15 kapu pieminekļus un urnu vietas: Arturam Vestfālim, Annai Lagzdiņai, Robertam Ezeriņam, Bertai Šmotekai, Anitai Tožai, Jānim Leimanim, Vilmai Pavārai, Voldemāram Pemperam, Robertam Radovskim, Alfredam Kristapsonam, Annai un Hedvigam Gulbim, Jānim Veckeram, Jānim Fogelim un Rūdolfam Silarājam; māc. F. Kristbergs: Ernestam Mellupam, Marijai Kapräno, Mārim Kupšem, Valdai Paeglei, Annai Martinsonei un Edgaram Vītolam; māc. A. Celms: Valdemāram Cīrulim. Pie prezidenta Ulmaņa pieminekļa vainagu ar lenti mūsu karoga krāsās bija nolikusi Prezidenta piemiņas komiteja, Daugavas vanagi Toronto un kara invalidi, kas bija apmeklējuši priekšnieka vītn. A. Eglīša, dāmu komitejas pārstāves Ilzes Eglītes un revīzijas komisijas priekšsēža Osvalda Kļavenieka vadībā mūsu kara invalidu atdusas vietas un nolikuši ziedus.

Daugavas vanagu kapu vietas bija apciemojusi un nolikusi ziedus Aina Selga ar vanadžu kopas vadītāju A. Jākobsoni, Mirdzu Zvirgzdgraudu, O. Zvirgzdgraudu, H. Jākobsonu, O. Kļavenieku u.c.

Svētdienas rīts bija saulains un solīja jauku dienu, bet dievkalpojumam sākoties, laiks apmācās un vasarīgi ģērbušos svētku apmeklētājus krietni pasaldēja, meklējot aizvēni aiz kāda kuplāka koka vai krūma. Dievkalpojuma norisi pastiprināja skaļruņi, kurus devis latviešiem pazīstamais Rosara-Morisona bēru nams. Pēc dievkalpojuma ļaudis vēl labu laiku uzkavējās kapsētā, tad, automašīnām lēnām sākot kustēties uz vārtu pusi, atstāja mirušos savam mieram. Kāds no apmeklētājiem izteicās, ka pēc dažiem gadiem caur šiem vārtiem būs iegājušo vairāk nekā to, kas nākuši viņiem nolikt ziedus.

Jorkas kapsētas latviešu kapu nodalījums jau gandrīz aizņemts. Kapsētas pārvalde piedāvājusi latviešiem jaunu nodalījumu. Ja būs pietiekams skaits, kas vēlētos tur kapu vietas nopirkt, šo nodalījumu latvieši varētu sev nodrošināt. Divvietīgu kapu vieta pašreiz maksā apm. 900 dol., griežoties līdz 31. oktobrim pie savas draudzes mācītāja.

V. S.

Igauņu laikraksts nosoda ALAs nostāju

Toronto igauņu laikraksta Meie Elu 14. augustā ievads veltīts ASV un Pad. savienības sadarbības konferencei, kas notiek no 15.—18. sept. Rīgas Jūrmalā. Šīs konferences norisi un tās dalībniekus ievadnieks pielīdzina tārpiem un kukaiņiem, kas lēnām izgrauž un iznīcina veselīgu un stipru koku. Konferences protežētājas ASV — Padomju savienības savstarpējās draudzības biedrības nepārprotama nostāja un mērķis panākt labvēlīgu ASV politisku nostāju iepretī Pad. savienībai.

Pieskaroties politiskajiem bēgļiem ASV, ievadnieks V. apgalvo, ka to nostāja esot nepārprotami pretkomūnistiska. Ja ne tiešā politiskā ceļā, tad vismaz informatīvi tie brīdinot rietumu politiķus no nokļūšanas uz slidena ceļa.

Tālāk V. saka: „... Bet, mūs ļoti pārsteidz, pat satriec apziņa, ka ALAs priekšsēdis ļāvis savam redzes lokam apmigloties, pieņemdams varbūtību, ka Rīgas Jūrmalas konferencē varētu tikt uzņemts darba kārtībā Latvijas brīvības jautājums un tādēļ neceļ iebildumus pret konferenci.

... Ar citiem vārdiem sakot priekšsēdis atbalsta konferenci naivā pārliecībā it kā Latvijas atbrīvošanas jautājums vispār varētu pacelties konferences darba kārtībā. Līdz ar to viņš sankcionē latviešu izcelsmes darbinieku piedalīšanos konferencē."

Nākamā ievada atkāpē V. raksta: „Pēc mūsu domām šāds viedoklis sniedzas politiskās naivitātes kalngalos un ALAi steidzīgā kārtā vajadzētu atbrīvoties no šāda priekšsēža. ALAs priekšsēža nostāja no nacionālpolitiskā viedokļa ir vāja un negatīva un tā paver brīvu ceļu arī citiem kaitīgiem tārpiem, kas savā gara vājumā meklē viegli staigājamas taciņas un nostājas. Vienīgi stingra un nelokama nostāja spēj atvairīt ļaunus grauzējus un tārpus no tautas dzīvības koka..."

Tālāk ievadnieks citē izvilkumus no intervijas ar Kanadas Igauņu Padomes priekšsēdi Laas Leivatu, kurā arī tas uzsvēris, ka šo konferenci padarījusi kontraversiālu ALAs nostāja. Igauņu un lietuviešu pārstāvji Baltiešu Pasaules Padomē esot skeptiski noskaņoti pret Rīgas Jūrmalas konferenci un pieņēmuši negatīvu lēmumu pret piedalīšanos tajā. It īpaši tādēļ, ka konference notiek okupētā Latvijā un piedalīšanās tajā nozīmētu Latvijas atzīšanu kā Pad. savienības sastāvdaļu.

Atzīdams igauņu un lietuviešu nostāju par pareizu, V. daļēji pielīdzina piedalīšanos konferencē ar dažu trimdinieku sadarbošanās vēlmēm ar padomju kultūras komitejām.

Beigās V. stingri brīdina igauņus no negatīvas un naivas „draudzības" un sadarbības ar okupantiem.

Parasti Meie Elu slejās ar iniciāli V. mēdz parakstīties atbildīgais redaktors S. Veidenbaums.

L. Šv.

KĻŪMES LABOJUMS

E. Gaigalas rakstā 14. lp. Iespaidi Ņujorkas Draudžu dienās Katskiļos, otrā sleja sākas: prāvests V. Vārsbergs. Svētos rakstus lasīja jaunais mācītājs L. Saliņš, liturģiju vadīja prāv. A. Ozols un lūgšanu teica māc. R. Zariņš.

A. Freimanis iegūst kausu

Anglijas Daugavas vanagu šāvēji 10. augustā pulcējās savās gadskārtējās šaušanas meistarsacīkstēs.

Par DVF meistaru ar 157 punktiem kļuva A. Freimanis, bet L. Dombrovska vienmēr ceļojošo kausu, kā labākais mūsu šāvējs 1986. gadā ieguva E. Krauze — tas ir rezultātu kopvērtējums ar pistoli un šauteni.

Dāmu klase: 1. v. A. Laudobele Lestera 117 punkti. Senioru klase — no 50 līdz 65 gadiem 1. v. L. Ceriņš Derbija 128 p., 2. v. A. Balodis Lestera 115 p., 3. v. L. Tropiņš Derbija 104 p., Veterānu klase — virs 65 gadiem 1. v. E. Vīnbergs Donkastera 84 p., 2 v. A. Pulers Mansfilda 33 p.

Meistarklase: 1. v. A. Freimanis Donkastera 157 p., 2. v. E. Krauze Česterfilda 144 p., 3. v. F. Laudobelis Lestera 143 p., 4. v. P. Vītiņš Česterfilda 134 p.

Strēlnieks

Peldēšanas sacensības Sidrabenē 1986. gada 27. jūlijā

Meitenes, dzim. 1976., 77., 78. gadā un jaunākas

Distance 25 m

Brīvā stilā: Lara Zentiņa 27.5, Inga Untika 29.00, Grietiņa Langina 38.0, Jūlija Neimane 45.0.

Uz muguras: Lara Zentiņa 27.6.

Uz krūtīm: Lara Zentiņa 36.7; Grietiņa Langina 36.8.

Zēni, dzim. 1976., 77., 78. gadā un jaunāki:

Brīvā stilā: Žanis Kvapisinskis 26.2; Ansis Šilde 30.0; Pēteris Malējs 34.0; Dāvids Reinolds 35.1; Andris Daugavietis 35.8; Māris Mežulis 36.8; Lauris Bāliņš 38.5; Viktors Kūlnieks 42.6; Pauls Miklašēvics 44.7.

Uz muguras: Zanis Kvapisinskis 35.0; Andris Daugavietis 34.7; Viktors Kūlnieks 34.9; Gints Brūveris 47.3;

Uz krūtīm: Zanis Kvapisinskis 40.4; Pēteris Puķītis 42.7; Viktors Kūlnieks 47.1.

Meitenes, dzim. 1973., 74., 75. gadā

Brīvā stilā: Māra Eglīte 23.0; Inga Brence 23.1; Krista Treiguta 26.2; Lisa Vusta 28.0; Dīna Linča 28.1; Kenda Doucet 29.0; Nikola Balode 32.2.

Uz muguras: Māra Eglīte 25.1; Krista Treiguta 28.4; Lisa Vusta 33.1;

Uz krūtīm: Māra Eglīte 29.8; Inga Brence 32.6; Lisa Vusta 33.6; Krista Treiguta 36.5.

Zēni, dzim. 1973., 74., 75. gadā

Brīvā stilā: Krišs Eglītis 23.1; Rodijs Dzenītis 25.1; Māris Puķītis 25.6; Tālis Sproģis 29.0; Jānis Kūlnieks 29.0; Andris Jarmacāns 33.0;

Uz muguras: Māris Puķītis 26.1; Krišs Eglītis 29.3; Tālis Sproģis 29.8; Jānis Kūlnieks 30.1; Rodijs Dzenītis 33.8; Andris Jarmacāns 34.8.

Uz krūtīm: Krišs Eglītis 31.8; Māris Puķītis 34.3; Jānis Kūlnieks 35.5.

Meitenes, dzim. 1972., 71., 70. gadā

Brīvā stilā: Maira Skuja 22.1; Māra Tērauda 22.2;

Uz muguras: Maira Skuja 24.7; Māra Tērauda 27.2.

Uz krūtīm: Māra Tērauda 28.0; Maira Skuja 29.1; Sandra Boģe 21.1. Tauriņstilā — Maira Skuja 31.2.

Zēni, dzim. 1972., 71., 70. gadā

Brīvā stilā: Edgars Apse 18.2; Guntis Eislers 19.4; Arons Kvapisinskis 20.4; Ēriks Sudmals 21.9; Andris Jēkabsons 22.9; Tālis Tērauds 23.9; Pēteris Bērziņš 24.3; Pauls Ezers 26.1.

Uz muguras: Edgars Apse 23.2; Arons Kvapisinskis 24.1; Ēriks Sudmals 25.4; Guntis Eislers 26.7; Pauls Ezers 29.7; Andris Jēkabsons 29.7.

Uz krūtīm: Edgars Apse 22.7; Arons Kvapisinskis 29.1; Andris Jēkabsons 29.4; Tālis Tērauds 29.6; Pauls Ezers 30.1; Ēriks Sudmals 35.7.

Tauriņstilā: Edgars Apse 28.0; Arons Kvapisinskis 29.3.

Meitenes, dz. 1969. un 1968. gadā

Brīvā stilā: Ingrida Jansone 21.6; Lāra Bērziņa 23.8; Lauma Cenne 27.5.

Uz muguras: Lāra Bērziņa 25.4; Ingrīda Jansone 26.1.

Uz krūtīm: Lāra Bērziņa 34.9; Lauma Cenne 36.1.

Zēni, dzim. 1969. un 1968.gadā

Brīvā stilā: Pēteris Kaļiņš 18.9;

Uz muguras: Pēteris Kaļiņš 25.5;

Uz krūtīm: Pēteris Kaļiņš 26.0.

Tauriņstilā: Pēteris Kaļiņš 28.3.

Vecuma grupu uzvarētāji saņēma īpašas balvas:

Lāra Zentiņa (76.77.78.)
Zanis Kvapisinskis

Māra Eglīte (73.74.75.)
Krišs Eglītis
Māris Puķītis

Maira Skuja (72.71.70.)
Edgars Apse

Sidrabenes pārvaldes dāvātās ceļojošās balvas labākajam peldētājam/peldētājai līdz 16 gadiem saņēma Maira Skuja un Edgars Apse.

Ž. Zentiņš

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.